Constitutiones
ciales ecclie
per dominum Wilhelmum Lynd
de virtutibus iuris doctorem
edite. Incipiunt feliciter.

¶ Johannes pecham.

Ignorácia sacerdotū ⁊ itra.

¶ Ne quis per ignorantiam se excuset. quin sciat articulos fidei quos omnes ecclesie ministri scire tenentur. eos summaria (vt sequit) pstringimus breuitate ¶ Sciendū est septem esse fidei articulos pertinētes ad ministeriū trinitati. quoꝝ quatuor pertinent ad diuinitatis i trinsica. tres vero ptinent ad effectus. ¶ Primus est vnitas diuine essencie in triū personaꝝ indiuisibli trinitate. Juxta illud (Credo i vnū deū. ¶ Secūdus est credere patrē ingenitū esse deū. ¶ Terci⁹ est credere filiū vnigenitum esse deum. ¶ Quartus est credere spm̄ sanctuꝫ nec genitū nec ingenitū esse deum sed a patre et filio procedētē. Quin

tus est creacio celi ⁊ terre (hoc est) oīs vilibilis et invilibilis creature a tota īdivilibili trinitate. Sextus est· sanctificacio ecclesie p̄ spūm scm et gracie-sacramēta. et cetera oīa in quibus cōmunicat ecclesia cristiana. in quo intelligit̄ q̄ ecclesia i suis sacramētis ⁊ legib⁹ p̄ spūm scm omni hōi q̄tūcūq; peccatori sufficit ad salutē et q̄ extra ecclesiā nō est salus· Septimus est cōsūmatio ecclesie· per gloriā eternā in carne ⁊ anima veraciter resuscitande· et per oppositum intelligit̄ dānacio eterna reprobor̄. ¶ Itez alij septē articuli p̄tinēt ad cristi hūanitatez ¶ primus est incarnacio seu vera carnis assūptio. et sola p spūm scm virgine gloriosa. ¶ Secūdus ē ve ri icarnati dei natiuitas ex virgine

incorrupta. Tercius est vera cristi passio et mors in cruce sub tirano pilato. ¶ Quartꝰ est descensus xpi dei ad inferos in aia. quiescente corpore in sepulcro) ad spoliationē tartari. Quintꝰ ē vera xpi resurrectio Sextus ē vera xpi ad celos ascēsio Septimꝰ est ipsius venturi ad iudiciū certissima exspectacio. Idem Rabanus et infra. ¶ Attēdant sacerdotes q cū cōsecrationē sacramenti porrigunt simplicibus tēpore paschali vel alio. solicite eos instruāt. sub panis specie eis simul dari corpus et sanguinē dñi. immo christū integꝝ. viuū et vez. qui totus est sub specie sacramēti. Docēant eciā eosdē q id quodeisdē ꝓpo ribꝰ in calice propinat. nō est sacramentū. sed vinū purū eis hauriēdū

traditū vt facilius sacramētū glu
tiant quod ceperūt. Solis enī cele
brantibus sāguinez sub specie vini
consecrati sumere. in hmōi minori
bus ecclesijs est concessū Instruāt
etiā eosdez sumptū ore sacramētū
nō nimis dentibus cōminuere. sed
critū modice sorbere ptecte ne par
ticulam aliquā faciat in dēcīū in
cersticijs vl alibi remanere. ¶ Idē
Quia incōtinēcie viciū et ifra
¶ Cōstitucione dñi octoboni
contrā concubinarios editā. preci
pim⁹ inuiolabiliter obseruari. Om
nibusq3 & singulis coepiscopis suf
fraganeis nostris in virtute obedi
encie et sub pena suspensionis ab
officio et beneficio (quā i ipios fe
rimus si sponte circa hec fuerīne
gligētes) firmiter iniūgendo man

damus quatinus constitucionez ꝑ dictam faciant inquatuor anni pri cipalibus capitulis ruralib⁹ per se vel per eoꝝ officiales· vel saltem ꝑ decanos rurales vel gerentes eoꝝ vices distincte et aperte coram toto capitulo (exclusis laicis) recitari· Quã recitacionẽ ꝑ monicione ha bere volumus. vt libere contra oẽs viciosos huiusmodi procedi valeat ne caulari possint cũ ad execucionẽ priuationis in eos late. sententiali ter in constitucione predicta pcessũ fuerit· se monitos nõ fuisse Si qui autem predicte constitucionis reci tacionez maliciose impedierit. ex⁹ municacioni subiaceant ipso facto ¶ Si quis vero neglexerit eã recitare, vel decanus vel gerens vice ui eius. oĩ lexta veria in pane et aqua

ieiunare teneatur (nili infirmitas impedierit) donec i sequenti capio ipsā recitauerit seu fecerit recitari

¶ Johannes stradford.

Exterior habitus &c. ibia. ¶ Auctoritate cōsilij precipimus. vt loco & ordinarij quibz de subditoz excessibus spectat inquirere. i locis sue iurisdictioni subiectis per se vel alios annuatim inquirāt super obseruacione ꝯstitucionis p nos edite de habitu clericali. Et contra reos in hac parte cōstitucionē ipsam & penas in eadez limitatas. diligenti cautela faciāt obseruari ¶ Idez.

Hijus aūt cōsilij constitucioēs & prouisa remedia. precipim9 in nostra prouincia cantuarienſi futuris temporibus inuiolabili ter obseruari. mandante. nostris

copilcopis et suffraganeis vniuer
sis. vt ipsas constituciones p se vel
per alios (vt ius exigit) publicēt et
faciant publicari ac in publicā vo
cem deduci. ad vtilitatē cōmunem
laudem et gloriā nois ihesu cristi.

¶ Symon Laugham.

¶ De cōsuetudinibus.

STatutuz. et infra. ¶ Quia
vero huius occasione statuit
inter rectores ecclesiaz. & parochia
nos suos. lites (quas extinguere cu
pimus) frequencius oriuntur. illud
duximus synodali interpretacione
declarandū. vt videlicet si decedēs
cuia vl plura cuiuscūq; generis in
bonis suis habuerit animalia opti
mo (cui de iure fuerit debitū) reser
uato ecclesie sue a qua sacramēta
recepit dū viueret. sine dolo fraude

seu cōtra addicione qualibet pro re-
compensatione subtractionis deci
marū plonaliū necnō et oblacionū
Secundū melius animal reseruet
post obitū suū pro salute aie sue. et ec
clesie sue hmōi liberandū. ¶ Dō si
duo tm in bonis decedentis exstite
rint animalia de mālietudine ec-
clesie exactio qnelibet noie mortua
rij remittat. ¶ Dōqz si mulier su
perstite viro obierit. ad solutionē
mortuarij minime cohercē actu.
Sed si post obitum mariti in do-
mo cū familie regimine vidua per
annū supuixerit. iuxta formā supi
us scriptā. ad mortuariū obligetur
¶ Hac aūt interpretacione. consue
tudini laudabili super mortuarijs
in nostra pūncia aliter obseruate.
nolumus pīudiciū generari. quin

li decedēs numer hmōi animaliū habuerit vir ve aut vxor prius aut post decesserit. lup prestatione mortuarij consuetudo ecclesiastica obſeruetur. ¶ Ad solutionem aūt debiti de iure vel consuetudine mortuarij renuentes. volumus per locoꝝ ordinarios censura ecclesiastica coartari. ¶ Edmundus.

Nullus rector decimas ecclesie siue nondū perceptas vendere presūmat ante annūciationē beate marie virginis aquo die fructus de consuetudine cedere debent. ad ipsoꝝ rectoꝝ cū ante eiusmodi fructuū percepcioōe decesserint debita vel legata persoluenda.

¶ Idem Edmundus.

Eos qui nō delegitimo matrimonio nati sunt. & ablqz oi-

spensatione sufficienti ordinati fuerint eos enī q̄ a nō suis episcopis preter licenciā suor episcopor seu prelator. ad sacros ordines promoti fuerūt. ab executione ordinis sic suscepti suspendimus. donec dispē sationis graciam fuerint cōsecuti

¶ Item decreuimus q̄ hi qui i cōscientia peccati mortalis prius perpetrati. vel ppter questū tēporale tm̄ sacr ordinē susceperint officiū suū non exequātur. nisi pri⁹ a peccato huiusmodi per sacramentum penitencie fuerint expirati.

¶ Idem Edmundus.

IN primis ⁊ infra ¶ Omnes qui irregularitatez in ordine susceptō. vel ante. vel post ordines susceptos constat contraxisse Nisi cum eis dispensatū fuerit expresse.

p eos; qui cum eis dilpenlare pote
rit ab officij execucione denũciam⁹
elle lullpenlos donec cũ eis luper
hoc legitime fuerit dilpenlatum.
Irregulares vero quo ad premilla
intelligim⁹ homicidas·aduocatos
in caula lãguinis.lymoniacos.in
teruentores lymoniacaꝝ pactionũ
Et quia labe illa ifecti lcienter or
dines lulceperunt ab hereticis lcil;
maticis vl nominatim ex cõmuni
catis lcienter ordinatos. ¶ Item
bigamos corruptaꝝ maritos· deo
lacraꝝ virginũ violatores.excõmu
nicatos ⁊ furtiue ordines lulcipiẽ
tes lortilegos ⁊ ecclelias icendiari
os.et li qui alij eiulmodi exiltant.

¶ Richardus.

Q Dia quidem et ifra. ¶ Epus
noltre iurilditioni lubiectus.

qui ſcienter clericū vl' paroꝛchianū alterius epi oꝛdinauerit ſine ipſi⁹ epiſcopi licencia ſpeciali. ab illi⁹ oꝛdinis collatione ad quā talem ſuſceperit vel oꝛdinauerit vſq; ad cō dignā ſatiſfactionē ſe nouerit eſſe ſuſpenſum omnino ¶ Walcherus

Idem quāta et infra. ¶ Pꝛohibemus ne quis Abas. vel pꝛioꝛ. moñacos vel canonicos ſuos ab alio epō q̄ loci diocelano faciat oꝛdinari niſi cū litteris dimiſſoꝛialibus ipſius epi vel in eius abſencia vicarij ſui generalis. ¶ Idem

¶ De ſcrutinio in oꝛdine faciēdo.

Idem quanta et infra. ¶ Nullus ad oꝛdines accedat vel admittatur. niſi canonice fuerit examinatus. ¶ Minoꝛes clerici. ad inferioꝛes gradus nō admittāt. niſi

idoneos habeant prelẽtatores. et p testimoniũ eoꝝ admittant. ¶ Nullus ecĩa lymoniacꝰ. homicida. excõmunicatꝰ. vlurariꝰ vl̃ alias habẽs canonicũ ipedimẽtũ. ad quoscũqꝫ ordines plumat accedere. vl̃ ad eosdem prelentetur aut quomodolibet admittat. ¶ Edmundus.

¶ De laca vncione

¶ Anni chrilmales non nili in vlum ornamentoꝝ ecclelie cõuertant. Similiter alia ornamẽta ecclelie que pontificalem accipiũt benedictionem nullo modo in pro phanos vlus deputent. Et archidiaconus in lua vilitacione) an hoc obloruetur) diligenter inquirat.

¶ Waltherus.

Sacerdotes + ifra. ¶ Adultus cõfirmandꝰ p lacerdotẽ loci

vt prius confiteat admonend⁹ eſt
& ſic poſtea cõfirmet. Et ad con-
firmationem veniat ieiunus. ob re
uerentiã ſacramẽti. frequẽter eciã
moneantur parẽtes per ſacerdotes
vt paruulos baptiſatos ad confir
macionẽ ducant. nõ diu expectent
aduentũ epi. ſed pro confirmacõe
pueros ad eum ducant. vbi euz p-
pe adeſſe audierint. poſt baptiſmũ
q̃ citius potrant. ſecumqz ſalcias
ſiue ligaturas deferant cõpetentes
¶ Paruuli quoqz cõfirmati tercia
die poſt cõfirmacionem deportẽtur
ad eccleſiã et trõtes eoz p manus
ſacerdotũ in baptiſterio propter re
uerentiã chriſmatis abluant. & ibi
dem ligature eoz tunc ſimul con-
crementur. ¶ Item ad confirma
cionez nullus puer teneat a patre

vitricō vel matre nouerca. ¶ Et volumus ꝙ hec prohibicio sepe per sacerdotē in ecclesiis publicetur. vt sciant parentes ac alij qui pueros tenent ad confirmandum ꝙ spūale vinculū in hoc sacramēto ita contrahitur vt in baptismo. ¶ Idem

Ordo magna reuerencia defe ratur oleū infirmoꝝ ad infirmos. et ipsos inūgant sacerdotes cū magna deuotione. et orationū celebritate que ad hec sūt ordinate Moneāt populum sepe sacerdotes cū magna deuocione eos saltem q̄ sūt octatis. xiij. annoꝝ et supra. ad extremę vnctionis sacramento recipiendum. Et ꝙ post sacramentum susceptum licite possint reuerti ad opus cōiugale ¶ Effectus cui⁹ isti⁹ sacramēti patet ex verbis apostoli

Jacobi dicentis. Si infirmat quis
er vobis iducat presbyteros eccle
vt orent sup illū. vngentes eū oleo
sancto in noīe dñi. Et oratio fidei
saluabit infirmū et alleuiauit eum
dñs et si in peccatis sit dimittent
ei. ¶ pecham.

QVom sacri chrismatis cōfectio
de anno in annū p locorum
epos sit agenda. iuxta sacroz cano
num sanctiones. et idiplū chrisma
p eosdē cōfectum annuatī fidelib⁹
sit tradendū. et vetus seu qđ supest
de veteri crismate. sit in sacris ec⁹
cleſiis ꝓcremādū. Presbyteri quoqz
qui prelūt ecclesiis. aut per se aut p
diaconos aut subdiaconos a locoz
epis. annis singulis ante pasche so
lemnitatē. vel ꝙcitius fieri voterit

lacrarū chrisma a singulis eccl'is pe
tere teneantur adeo vt quilquis de
alio chrismate quā de illo nouo (q
propria epi largicione seu cōcessione
accepit) baptisare vel baptisatū in
vertice vngere (nisi q̄ occupāte mor
te) temptauerit ipse in se damna
cionis manifestatur protulisse sen
tenciaz. Quidā cū ignorancia cra
sa ductī (q̄ dolo dicit esse vicina
vel spiritu cōtumacie) sacris in hac
parte canonibus reluctantes (quod
a crimine idolatrie seu pat̄ariolādi
nō multū abhorret) vet9. chrisma
alicubi p̄ bienniū alicubi p̄ trieniū
et eo āplius reseruantes eodem in
baptismate et alijs sacrificijs dā
nabiliter abutūt nouū ab epis lo
coz de anno in annū nec petētes.
¶ Ō ne fiat decetero districte pre

cipim⁹ sub pena sullpenlionis. ꝙ ferimus in cõtimaces cõtrariũ faci entes. ꝙ idipsum de sacro cathacumino⁊ oleo per eundẽ sane accipiendũ credim⁹ itellectũ. ¶ Pecham

¶ De sacramẽtis iterãdis et nõ.

¶ Onfirmaciõis et ifra. ¶ Supra negligentes confirmacionis sulcipere sacramẽtũ statuim⁹. ꝙ null⁹ ad sacramentũ corporis ⁊ sãguinis domini admittat⁹ extra articulũ mortis nisi fuerit cõfirmat⁹. Vel nisi a recepcione racionabiliter fuerit impeditus. ¶ Walter⁹

¶ Acerdotes et ifra ¶ Caueãt diligẽter parentes ne paruulos suos perferãt iterato confirmãdos. cũ et ipsi paruuli per ipsũ sacramentum iteratu⁊ efficiant⁹ irregulares. si malcult fuerint. Et ipsi

parentes et tali negligencia. graui lcõm canones subiaceant vltioni.

SAcramentũ extreme vnctionis anno elapso potest licite iterari. vt videlicet quolibet anno semel consecretur in grani infirmitate de qua mors imminet egroto. ¶ Pecham.

QVod in constitucione et infra ¶ Si forte contingat pueros ppter mortis articulũ a laicis baptisari. caueãt sacerdotes ne baptismũ legitime factũ audeãt iterare.

IGnorancia sacerdotũ & infra ¶ Septem sunt gracie sacramenta. quoꝝ dispensatores sunt ecclesie prelati. Quoꝝ quinqꝫ ab hominibus debent recipi christianis. Vtpote Baptismꝰ. Confirmacio Penitencia. Eukaristia suo tẽpore

ℭ extrema vncio. que cū illis dari debet qui grauis infirmitatis indicijs videntur mortis apropīquare periculo quibus si fieri potest detur cum sint compotes mentis ⁊ rationis. Et si ꝓtigat eos freneti vl' alia quacūqz alienacioōe mētis laborare. si ante alienacionez erāt de salute sua solliciti. ꝓsulimus nichilominus hoc sacramentū eis fiducialiter ministrari. Credimus enim ℭ experimētis didicimus quātūcūqz frenetico si tamen predestinatiōis sit filius ꝓ ipsius sulceptionē vl' ad habendum dilucidū interuallū vel saltē ad spūale cōmodū vtpote ad augmentū gracie ꝓfuturā. ¶ Sūt ℭ alia duo sacramenta scz ordo ℭ matrimoniū. Quoz primū pfectis cōuenit. scōm vero noui testamēti

tempore solū cōuenit impetratis. et tñ ipluz ex vi sacramenti credim⁹ largiri grāz si sincero aīo ꝓtrahat

Quom a iure sit inhibitum. ne absqz dispensacione aplica p ficiātur filij rectoꝝ aut presbiteroꝝ in ecclesiis in quib⁹ patres eoꝝ ime diate seu proximo ministrarūt. et statut ipsa beneficia vacare. Si cō trariū de facto fuerit attemptatū. precipim⁹ vt prelati de ecclesijs sic vacantib⁹ diligēter inquirāt. et iu ris exigēciā de eis nō differāt ordi narie cautius precauentes decetero ne tales ad hmōi beneficia vllo ti tulo admittant. nec contra iusticiā hereditati crucifixi per surreptionē loc⁹ successioni pateat. ¶ Pecham

Quom quāta et ītra. ¶ In hi bernia Wallia scocia vl alibi

line litteris ordinarioꝝ suoꝝ ꝑmē
daticijs vel dimissoriis nō admit-
tāt a quocūqz infra puicia nīaz ad
ordinis sulcepti execucionē nisi ma
gna necessitas inducat et tūc qđ cū
eis auctoritate sufficienti fuerit dis
pensatū sup execucioē ordinis me-
moriati vl̄a suis ordinarijs ordo sic
sulceptus ratificet. Prouiso nichil
omin9 q̄ nullo mō admittāt nisi
prius ꝓstiterit de eoꝝ legitima or-
dinacione vite mūdicia pariter lit
teratura. ¶ Itez precipim9 ne sa
cerdotes ignoti (de quoꝝ ordinati-
onē nō ꝓstat) ad diuinoꝝ celebrati
onē deseruiēdo eccl̄is admittāt nisi
de licēcia ep̄i dio. cū pl̄as testimo
niales. vl̄ testimoniū bonoꝝ viroꝝ
eis de eoꝝ vere cōstiterit ordinaci-
one et sufficiēter fuerit facta fides

f2

¶ Thomas arundell.

Reuerendissime synodo et in-
stra. ¶ Nullus capellanus ad-
mittat ad celebrandū i aliqua dio
celi. nostre cātuarien̄ prouincie. in
qua oriūdus siue ordinat⁹ nō fue-
rit nisi deferat secū literas cōmen
datitias diocesani sui. Et nichilo
minus alioꝝ eporꝝ siue inquoꝝ dio
cesibus interim per magnū tēpus
quersatus est inquibus expresse ca-
ueri volumus et mādamus de mo
ribus & quersacione eiusdē et an sit
diffamat⁹ de ꝯ super aliquib⁹ no
uis opinionibus infide catholica .
aut bonis moribus male sapiētib⁹
vel sit de eisdem omnino imunis.
Alioquin tā ipse celebrans q̄ ipsuꝝ
sic celebrare pmittens acriter puni
atur. ¶ Stephanus .

¶ De officio archidiaconi.

¶ T archidiaconi (cōm aplm
non que sua sunt querant. sed
que Jesu cristi) in sua visitacione
puideant. ꝙ canon mille emendet
& ꝙ sacerdotes rite nouerit verba
canonis pferre & baptismatis. Et
ꝙ in hac parte sanū habeāt intel-
lectū Doceant et laicos in qua for
ma baptisare debeāt in casu neces
sitatis. vel saltem hoc sciāt facere
in aliquo ideamate. ¶ Prouideant
quoqz diligēter archidiaconi ꝙ iux
ta formā generalis ꝯsilij Eucharis-
stia chrisma et oleū scm. salua sub
clauib⁹ recōdantur fideli custodia
deputata habeāt. Et archidiaconi
iscriptis redacta oia ornamenta
& vtensilia ecclesiaꝝ. vestes quoqz &
libros singulis annis suo faciāt ꝯ
spectui p̄sentari vt videāt q̄ cuerūt

13

adiecta per diligenciã plonaꝝ. vel que(tẽpore intermedio) per ipsarũ maliciã vel impericiã deperierunt Item puideãt de pollcionib⁹. vt ita singulis annis pliciãt ne eccla suo iure defraudat. ¶ Pecham.

¶ Idẽ eciã tporibus et infra. ¶ De publicacione articulorꝝ fienda quib⁹ sentenciã excõicacionis incurrit ipso facto. archidiacoꝝ ni diligenter in quirãt Et quocies presbiteros inuenerit istructionem moralem videlicet. xiiij. articulorꝝ fidei. decẽ mãdatorꝝ decalogi. duorꝝ preceptorꝝ euangelij. septem operum misericordie. et septem peccatorꝝ criminaliũ cũ sua pgenie. septẽ virtutũ pricipaliũ. ac septẽ sacramentorꝝ gracie seu excõicacionũ sẽ tencias statutis tẽporibus mie pre

dicalle seu publicalle. tociēs eos ar
guat. et pena ꝯonica castigādo
supplere cōpellant. quod temere ad
miserunt. ¶ Walterus.

SInt eccl'iaꝝ rectores et ifra.
¶ prouideant archidiaconi
vt linthiamina et alia ornamēta
altaris sicut decet sint honesta. Et
quot liberos habeat eccl'ia ꝯoneos
ad psallendū pariter et legendum
et ad minus duplicia sacerdotalia
vestimenta. et vt honor debitus di
uinis officijs in omnibus ipendat.
¶ precipimus eciaꝝ vt qui altar i
ministrat subplicio induatur.

¶ Idem Walterus.

ARchidiaconi et ifra. ¶ In
iūgim⁹ archidiaconis ꝛ eoꝝ
officialibus vt i vilitacionib⁹ eccle
siaꝝ faciendis diligentē adhybeāt

consideratione ad fabricā ecclesie & maxime concelli si forte indigeant reparatione & si quos inuenerint defectus hmōi certū inb pena prefigant terminū infra quē emēdentur vl supleātur. per se & suos inquirant. si in parochia in qua officiū vilitacionis impendūt. in rebus vel personis aliquid fuerit corrigendū. Et excessus si quos ibidē inuenerit vel tunc vel in primo capitulo corrigantur. Pecham.

De officio archipresbiteron

IGnorancia sacerdotū & infra

IPrecipimus vt quilibet sacerdos plebi presidens quater i anno hoc est semel i qualiqet quarta āni die vna solēni vl plurib⁹ p se vl p alīū exponat populo vulgarit ablqz cuiuslibet subtilitati textura

tantastica (xiiij) fidei articulos. de cem mãdata decalogi. duo p̃cepta eu ãgelij ſ cilice gemine charitatis Septem opera milericoidie. septẽ pcã mortalia lua cũ pgenie. septẽ viteutes principales. et septẽ gra; cie lacramẽta. Et ne quis a p̃dictis per ignorancią ſe excuſet. expolitis xiiij. fidei articulis ſub titulo con; gruenti. cetera ſub quadã vt ſequit pſtringimus ſummaria breuitate.

¶ Decem enī mandatoꝝ p̃cepta veteris teſtamenti tria ordinantur ad deū q̃ dicũt mandata prime ta bule. Septem vero ad proximũ. q̃ dicunt mãdata ſecũde tabule ¶ In primis prohibetur ois idolatria cũ dicit. Nõ habes deos alienos coꝝ me) in quo implicite prohibẽ ſortilegia. ⁊ omnes incantaciones cum

15

lupersticiõib⁹ caracter et hmõi fig mentor. In secũdo mandato cũ dicit. Nõ assummas nomen dei in vanũ. phibet principalter hereſis vniuersa. et secũdarie oĩs blaſphe/ mia. et irreuerens dei nominacio. et ꝑcipue i pmio. In tercio. mãda to cũ dicit. Memẽto vt ſabatũ ſã ctifices) precipit cultus religionis cristiane ad quẽ indifferẽter clerici et laici obligant. ¶ Vbi, sciendũ est obligacio adseriandũ in ſabatho legali scõm formã veteris testamẽ ti. expirauit oĩno cũ ceteris in lege cerimoniis. Et sufficit i nouo testa mẽto mod⁹ vacãdo diuino cultui dieb⁹ dñicis ꝛ ceteris dieb⁹ solẽnis ad hoc auctoritate ecclie deputatis quibus diebus modus vacãdi non est sumẽdus a lupſticione iudaica.

sed a canonicis institutis. ¶ Primū
secūde tabule mādatū est. patrē et
matrē explicite tēporaliter et spūa
liter honorare implicite aūt et secū-
darie ois hō p merito sui grad⁹. ex
eodē mādato itelligit honorād⁹ In
hoc mādato aūt intelligit nō solū
pater et mater carnaliter. vez eciā
spūaliter vt pater sit ꝑlatus eccl'ie
mediat⁹ vl' imediat⁹ mater aūt ec
clesia. cui⁹ sūt filii catholici vniuer
si. Scōm est. Nō occides) i quo ex-
plicite inhibet illicita plone alicui⁹
iterēpto. ꝓximū verbo ope vl' fauore
Implicite vo ois iniusta alicui⁹ plo
ne lesio. Spūalit vo occidūt q̄ de-
trahūt. vl' qui inocentes opprimūt
Terciū mādatū est (Nō mechabe
ris) in quo explicite inhibet. Deut.
xxiij. vbi dicitur) Non erit meretrix

de filiabus Israhel. nec scortatoꝝ de filiabus israel. Inhibet etiã oĩs ꝓiunctio viri et mulieris quã bona matrimonĳ nõ eꝛculant. Dis etiã volũtaria pollucio quocũqꝫ modo studiose vel voluntarie procurata. ¶ Quartũ mãdatũ est. Nõ furtũ facies. In quo explicite phibetur clamdestina ꝓtractio rei aliene inuito domino. Implicite vero oĩs iniuriosa seu per vlurã seu p violẽ tiam seu p metũ rei vlurpacio alienę. ¶ Quintũ mandatũ est. Nõ loqueris cõtra fratrẽ tuũ siue proximũ. falsũ testimoniũ. In quo explicite ꝓhibetur falsa testificacio ad nocendũ. Implicite autẽ falsa testificacio ad idignũ ꝓtra merita pmouẽdũ. In hoc etiã mãdato oẽ mẽdaciũ ꝫ pniciosũ pcipue ꝓdẽnat

¶ Sextū mandatū est (Non cōcupisces domū proximi tui) luple cū eius iniuria In quo mādato ipli cite phibetur cupiditas possessiōis immobilis catholice precipue cuiꝰ cūqz. ¶ Septimū mādatū est) nō deliderabis uxorē pximi tui. neqz seruū neqz ancillam. nō bouē. non alīnū neqz oīa que illius sūt i quibus oīs cupiditas possessiōis alienę ꝙtū ad res mobiles condemnatur ¶ His aūt decē mādatis supaddit Euangeliū duo. videlicz dilectiōez dei et pximi Deū diligit qui predicta mandata ex amore et non ex timore pene custodi. Proximū aūt debet quilibet diligere sicut seipsū ꝙ. Hec pīūctio (sicut) nō dicit aqualitatem. sed conformitatē videlicz

diliges primū tuū sicut te ipsum hoc est ad bonū et nō ad malū. et sicut te ipsū hoc est spiritualiter. et non carnaliter. scōm q carnalit dicit vicū. Item q̄tū teipsū hoc in psperitate et aduersitate sanitate & infirmitate. Item q̄tū teipsum respectu temporaliū. p tāto et pl⁹ diligas oēm hominem et singulos q̄ omnē affluentiā temporalē. Itē sicut te ipsum. pro tanto et plus diligas proximi tui aiam siue aie salutē eternā q̄ ppriā tuā vitā temporalē sicut ecia aie tue vitā debes p̄ ponere vite carnis tue. Itē qualit teipsū. vt videlicet oi hoi i necessitate subuenias sicut. tibi velles in necessitate psimilit subueniri Hec eni oia itelligūtur cū dicit. Diliges primū tuū &c. Septem aūc

misericordie sūt opera. que euāgelio Mathei patheſiūt. Que sunt Palcere famelicū. Potare licentē Holpitē recipere Veſtire. nudū. Vi sitare infirmū. Cōsolari carcerimā cipatū. Septimū extobia colligit. qō est sēpelire corpora mortuorum ¶ Septez vo pcā mortalia sūt ſu pbia. iuidia. ira. odiū. accidia. auaricia. gula. luxuria. ¶ Et est superbia amor excellentie ppie. de qua oriuntur iactācia ostētacio ipocrisis. & similia. ¶ Inuidia est odiū felicitatis alicne. de qua oriūt. detractio murmuracio diſſēsio. puerſa iudicia. & similia. ¶ Ira est appetitꝰ vindicte & nocumēti alieni q̄ cuz pleueret in corde fit odiū. de qua oriunt persecuciones verboꝝ. & factorum plage. homicida. & similia.

¶ Accidia est tedium boni spūalis ex quo homo nec in deo nec i diuinis laudib⁹ delectat. Ex qua seq̄tur ignauia pusillaminitas desperacio & similia. Auaricia est immoderatus amor mobilis. vel immobilis affluēcie. vl illicite acquirendo vl illicite detinendo. Exquo oriuntur fraus furtū sacrilegiū symonia & omne turpe lucr̄. ¶ Gula est immoderatus amor delectacionis secūdus gustū in cibo et potu. Inqua quinq̄pliciter peccat. videlicet in tpore q̄n comedit nimis mane vl nimis tarde. In qualitate q̄n q̄rit cibaria nimis delicata. In quantitate q̄n nimis comedit aut bibit. quod est vilissimū genus gule. Est enī nimium i cibo ⁊ potu q̄n corp⁹ aggrauat vel q̄n impedit sensum interiorez

aut exteriorē seu qñ ledit corporis sanitatem. Item in auiditate seu voracitate. et vltimo i curriola alimentoꝝ preparacione p gule delicijs excitādis. Que quinqz ꝓtinent in hoc vetlu¶ Pre. propere. laute. nimis ardenter studiole (luxuriā nō oportet notificare) Cuius infamia aerem inficit vniuersum.

¶ Septem virtutes pricipales sūt fides. Spes. Charitas (que ad deum ordināt. & ideo theoloice appellantur) Prudencia. Temperancia Justicia. et fortitudo. per quas ad seipsū & primū homo ordinatur) ¶ Et est actus prudencie bonū eligere. Actꝰ iusticie recte facere. Actꝰ tēperancie nō implerī delicijs. Actꝰ forcitudinis nō dimittere bonum agendum p angustijs et molestijs

qnib⁹ cūqz Et dicūt he.iiij virtutes cardinales hoc est principales .qr i istis.iiij plures alie lūt lubiecte. de quibus lupradictū est in luo loco.

¶Edmundus.

ITem cōmoneāt lacerdotes mulieres pregnātes de paro⁊ chia lua. vt cū tempus partus ītare intellexerint. sibi puideāt ꝙ aquā pro nptam et parataz habeant p partu·si immineat necessitas bap tisādi. Et ꝙ ppter iminens piculū ⁊fiteāt lacerdoti. ne lubito ꝓccu ⁊ pate nō possint cū voluerint copiā habere lacerdotum. ¶Stephanus

PRelbyteroz·te-ītra. ¶Prelen tis ⁊stitiō diffinicione dstricte duximus iniūgendū vt rectores et vicarij plebes sibi ⁊missas pabulo verbi dei·scōm qō fuerit eis inspi

eatum informare pauẽt ne canes muti merito iudicẽt cũ latratu labri a caulis dñicis lupoꝝ spũalium morꝭ nõ expellũt Illud eciã euãgelij memorit retinẽtes q̃ i nouissimõ examine vilicatores infirmoꝝ premio remunerabũt eterno quociens fuerint accersiti. celeriter accedant et hilariter ad egrotos.

Idem Stephanus

Odm holtis et infra. ¶ Statuimus vt nullus epoꝝ puincie nostre quezq̃ ad vicariã admittat Nili uelit in ecclesia in qua ei vicaria cõcedit. personaliter ministrare Ac talis existat qui infra breue tẽpus valeat in presbiterũ ordinari. Nõ si admissus fuerit aliquis et noluerit in presbyterum ordinari vicarij beneficio spolietur.

Quoniam aūt ꝛ ifra. ¶ Statuimus vt vicario perpetuo ad minus reddit⁹ quinqz marcharū allignēt. qui lez per quiqz marchis solet dari ad firmā vl̄ possit. Nili fortis in illis partibus (Wallie sit) inquibus ꝓpter tenuitatem eccleſi aꝛ minori stipēdio vicarij sit ꝓtēti ¶ Prouideat quoqz diocesan⁹ eps pēlata ecclesie facultate. vtꝛ vicarius onera ecclesiastica subire debeat an plena aut ad ea simul debeat ꝓferre vterqz. Prouiso tñ archidiacon⁹ loci siue ab illis aut altero eoꝛ debeat procurari. vna tñ procuratione sit ꝓtentus. ¶ Stephanus

Statuimus autoritate prelētis consiliȝ. vt prelati singuli elemosinarios honestos habeant. Et vt ipſi prelati iuxta aplm

lint hospitales et horis competē/
cibus . et pauperes audiendos . et
iusticiaz exhibendā suā in publico
exhiberi presenciā pcurent. et in p/
lonis ppriis cōfessionib⁹ audiēdis
interdum interlint et penitencijs
iniūgendis. ¶ Bonifacius.

¶ Item statuim⁹ q epi i suis
synodis et alijs ꝓuocacionib⁹
& liguli archidiaconi i suis capitu
lis. et capellani ecclesiaz parochi/
alium i suis ecclesijs .ter in anno
denūcient oibus qui clericali priui
legio gaudere voluerint. q habitū
clericalem necnō coronam tonsurā
patenter in locis debitis deferant
competentē. Et maxime cora suis
ordinarijs & in ecclesijs . et in con/
gregacionib⁹ clericoz ¶ Robertus

¶ De maioritate & obediēcia.

Presbyteri et infra. ¶ Capellanis ad celebrandū i quacūq; ecclia nostre puincie receptis. debet iniungi in virtute obediencie vt sint ꝑsentes in diebus dñicis et festiuis ac alijs qñ et vbi matutine misse ⁊ alie hore cñ nota dicūt. cantātes ⁊ legētes psalmodiātes. sup qib⁹ ab eis i populoꝝ redempcioē iuramētū recipi volum⁹ et ꝓstari. ¶ Itē presbiteros hmōi iuramēto volumus astringi q̄ rectoribꝫ. vicarijs et p̄sidentibus ecclesiarū seu capellaꝝ. in quibus celebrauerūt nō detrahent sed q̄ eis humiliter parebunt et debitam reuerenciā faciāt et impendant. ¶ Edmūdus.

Magna nobis et infra. ¶ Dilecte ꝓcipimus quatin⁹ rectores et vicarij ac alij ecclesiarū curati

pacem (inquātū in eis est) cū oibus habētes paroihianos suos moneāt vt in vnitate fidei et pacis vinculo vnū corpus sint in cristo. Inimici as si exorte fuerint ī parochijs di ligenter sedantes. amicicias copulātes. dilcordātes ad ꝯcordiā reuocātes: et ꝑtū i eis est nō ꝑmittētes ꝙ sol occidat sup iracūdiam porochianoꝝ suoꝝ. ¶ Stephanus

QVeꝝ districtius duxim⁹ ihibendū ne archidiaconi vl' eorū officiales. aut alīj iudices ꝓbono pacis si qñ dilcordātes le sibi iuicē volūt ꝯcordare aliq̄d exigāt. ꝛ licēcia petita liceat partib⁹ a lite ꝓ cō positionē dilcedere qñcūqz voluerit si cū lis ꝯpositionē admittat nec ꝓ pt̄ hoc penā aliquā eis ifligāt. nili eis de iustitia actoris vl' rei ꝓstiterit

22

¶ Stephanus in p̄cilio Oxoñ.
De tranlactionibus.

Quoniam per aduocatos multociens matrimonia pertur-bāt Statuim⁹ vt lētēcia lata pmatrimonio. aduocat⁹ q̄ p̄tra illam fleterit hoc ipso per annū aduocacione priuat⁹ existat nisi iudex eus in ipsa lentencia ppter iustū errorem vel probabilem ignorāciā excesse habeat exculatūm. Pecham

¶ De postulando.

Eloces ad audiendū et infra

¶ Nullus decetero permittatur aduocnciōis officiū publice exercere nisi pri⁹ ad min⁹ p triennū audiuerit ius canōicū ⁊ ciuile cū debita diligencia huius aūt rei fides vbi nec de cōdigno apparet testimonio nec per facti euidenciā propio

faciat iuramento. pecham.

¶ De procuratoribus.

Exhorrenda ꝛ infra. ¶ Statuimus vt nullus Decanus seu archidiaconus vel eⁱ officialis. vl officialis epi ligillū suū alicui procuratorio apponat. Nisi hoc abeo petatur publice in iudicio vl extra iudiciū. vbi eis qui procuratorē cō stituit et quem constat esse verum dominum. presens plonaliter hoc reqrat. vt fraus quelibet excludat. ¶ Quicūqz vero decanus archidiaconus. vel eius officialis. vel eciaz officialis epi ex certa malicia contrarium fecerit per trienniuz ipso facto ab officio et beneficio sit suspensus. ¶ Quicūqz ecia aduocatꝰ factum vl falsuz procuratoriū fieri procurauerit suspensꝰ sit p triennīū

ab officio aduocandi⁊ inabilis sit ad beneficiū ecclesiasticū obtinēdū Aō si sit vxoratus aut bigamus: excōicacioni subiaceat ipo facto. et quod per talem fictum vel fallum procuratorem actum fuerit vl' procuratū modis omnib⁹ pro infecto reputetur. Procurator aūt ipse tocies fallitatis intentor ab omni actu legitimo perpetuo repellatur. Et hi omnes nichilominus si sup hoc cōuicti valeant parti lese adinteresse et restituenda damna oia teneāt.

¶ Explicit aparatus primi liberi.

¶ Incipit liber Secūdus.

¶ Stephanus Archiepiscop⁹ In concilio Oxonien'. primo.

En caulis et infra. ¶ Statuimus vt decani rurales nullam caulam matrimonialem decetero audire presumāt sed eaꝝ examinacio non nisi discretis viris cōmittat. quibus assidentib⁹ li cōmodo fieri poterit postmodū pnuncietur sentencia. ¶ pcham.

Quidā ruraliū et infra. ¶ Statuimus vt nulli tradatur certificatoriū. vel alias concedat sub sigillo alicuius decani ruralis designatū. nisi prius in aliquo die solemni. infra missaꝝ solemnia in ecclesia. vbi citatus fouet larem vl amplius conuersatur. publice recitetur. Hoc adiūcto moderamine vt citatus sufficientes habeat induciās. vt die et loco sibi prefixis. competenter valeat comparere.

¶ Nō li aliquo calu tātū tempus artet. q dilacioni locus. nō pateat citacione facta publice coꝝ tcstib⁹ detur certificatoriū in ecclesia. vl̄ i vno loco publico coꝝ testib⁹ fide dignis ita q dies citacionis et loc⁹ in iplo certificatorio exprimāt. Et sic nullo modo certificatoriū ante citacionem factā. et hoc iurent. De cani rurales fideliter se facturos. i episcopali synodo omni anno.

¶ Symon Mephan.

ITem omēs illi et ifra ¶ Vt immunitatis ecclesiastice vi olatores qui videliz de domib⁹ ma neriis grangiis aut. aliis locis ad Archiepos. epos vl̄ alias personas ecclesiasticas pertinentib⁹ quidq̄ p̄ voluntatē aut ꝛ millionem dñoꝝ vel eoꝝ qui sūt hmōi reꝝ custodes

deputati. abstrahere cõsumer con-
tractare ve prelumserint. abstrahi
consumi vl contractari fecerint seu
hmõi abstractionẽ cõsumptionem
vel cõtractionẽ suo nomine. vel a
familiaribus suis factã. ratam ha
buerit occasionẽ difficultatis citaci
onis eorundez nõ. euitent sicut plu
ries fieri consueuit. ne cõtra eos ea
occasione prędi valeat. vt deberet
de fratꝝ nostroꝝ & tocius ꝓsilij con
sensu et assẽsu decernim⁹. quẽcũqz
violatorã hmõi si ꝓfessionaliter in-
ueniri & tute adiri valeat. ꝓfessiona
liter fore vacãdũ. Si vo nõ inueniri
vel non tute adiri valeat Tunc in
domicilio si quod habeat citari tu
te quo possit. Si vero in domicilio
qõ habet. citari tute neqat tũc in ec

clesia parochiali ipius domicilij vel si nullum habet vt̄ nō ꝓstet eū habere domicilium .tunc in eccle ſ lia cathedrali loci .Quo immuni ſ tas ecclesie dicit esse lesa. & nichilo minus i ecclesia parochiali eiusdē loci(si tute fieri possit) citationem decernimus fore faciendam hmōi quam citacionem in domicilio vel i ecclesia pnblice vt permittit fac ſ tā volum⁹ nō solū i calib⁹ supradi ctis.sed eciam in omnibus calibus constitucionis dñi octoboni quōdā apostolice sedis legati in Anglia . que incipit(Ad tutelā sic artari ci ſ tatum.acsi esset per citacionez ꝓso naliter apprehensus. Eiusdē quia citacionis virtute contra eū posse procedi ad omnem effectū ad quez posset ac si citat⁹ ꝓsonalit̄ extitisset

¶ prefatos eciã ⁊ quoscũqz alios ecclesiastice libertatis seu immunitatis violatores decernim⁹ in loco delicti eciã ibidẽ non inueniantur tam ex officio iudicis q̃ ad partis instanciam conueniri. ¶ Vtz autẽ huiusmodi violatores ecclesiastice libertatis seu immunitatis iueniri seu cute adiri valeãt domiciliũ ve habeant vel non volumus ĩdubio stari certificatorijs illi⁹ cui mãdat citacio facienda Et vt inpremissis calib⁹ et aliis iusticiaz debitã facilius assequãtur. districte hoc approbante consilio generali. precipim⁹. vt oẽs iudices ordinarij nostri. Cãtuarien. prouincie seminicẽ sine alicua difficultate inuent. i citacionib⁹ ⁊ exlecucionib⁹ faciẽdis. ac quibuscũqz mandatis licitis exequendis

2 6

Johannes Stradfoth.

Excellis et infra. ¶ Item quia epi̇scopi et archidiaconi et eo rū officiales eorūq; ꝯmissarij citaci ones primarias p correctionib⁹ de linquenciū fieri per rectores vicari os seu parochiales sacerdotes de ꝯ mādāt · ipsis frequenter imponit. q̄ sup̄ his quib⁹ fit citacio confessio ꝯ nes citatorū occultas in foro anime eis factas peruerse reuelant. Qua propter in ipsos scandalisāt̄ tur ꝯ piter et illis extūc parochiani pcā rēnuūt cōfiteri. ¶ Statuimus q̄ hmōi citaciones primarie dictorū ordinariorū fiende auctoritate p rec tores vt alios p̄dictos decetero non mandent̄ sed fiāt per officiales ap paritores decanos aut alios mini stros eorūdē ¶ Si vero huiusmodi

citaciones primarie rectorib⁹ vica
rijs aut presbiteris demandentur.
ipli sup his parere minime teneā
sed citaciones iple primarie facte
per.eos a exinde consecute censure
vl'pcess⁹ sit iplo iure irriti ⁊ ianes.

¶ Bonifacius Archiepiscopus.

QVotingit aliquādo ꝙ clerici
sine deletu personaꝝ.ꝯ ꝯ in
facto nō fuerint deprehensi nec cō
uicti tāꝯ facinorosi vl' suspecti de
crimine seu delicto vel iniuria per
sonali.capiūt per potēciā laicalez
⁊ in carcere detrudūt nec reddūtur
ordinarijs.eos requirentib⁹ Scōm
canones libere iudicandi Et si cle
rici qnibus crimina imponūt coram
iudicibus secularibus vocati nō cō
parueriṅt foras bāniātur a regno

¶ Quia vero in hoc liberras eccle

lialtica ꝙfundit cū clericus a laico iudicat ¶Statuim⁹ ꝙ si clerici lic capti noti fuerūt. ⁊ hoc est capiētes ipsos ⁊ ecīā detinentes. ⁊ ꝓtra rec̄ sicionē ordinariꝯ reddere recusā tes p'locoꝯ ordinarios publice ex⁹ municati nūcientur. ¶Loca ecīā i quit⁹ detēti fuerint. et terracapi enciū et detivēciū supponantur ec cleliastico interdicto. donec ordina riis eoꝝ reddāt · sup ymōi excessu satisfecerit ꝓpetēter · ¶Illi autez qui eis talia falsa crimina impolu erūt. seu maliciole ꝯfixerūt comē ta. vl' fraudes ꝓpter q̄ capti fuerūt ⁊ iuste detēti · excicati sīr nūcien tur. ¶Cū sint excōicati auctoritate cōsilij Dꝛon̄. ipso facto. ¶Clerici vero fagi et ignoti capti ex caulis aliquib⁹ ⁊ detenti si īpossessiōe de

ricatus inuenti fuerint. p locoꝝ or=
dinarios requirãtur a dño rege vl̃
ab eo qui habet potestatez reddẽdi
eoldẽ vt iplos restituat per eccliaz
libere iudicandos: Et si denegẽt p
cedat ꝓtra rebelles & detẽtores p
penas superius recitatas. ¶ Dõ si
clerici redditi p transgressione alí
qua plonali amerciati fuerit a iudi
ce seculari plati hmõi ad amercia
mẽta exoluẽda pdictos clericos nõ
ꝓpellãt cũ a nõ suis iudicib⁹ fuerit
condemnati et si ppter hoc platos
destringi aut attachiari ꝓtingat.
se defẽdãt & ꝓtra hõi attachiaciões
vl̃ districtiões p remedia antedicta

¶ Idem fiat quociẽs cũqz fuerit
amerciati viri ecclesiastici per iudi
cem secularem p his que ad foꝝ ec
clesiasticũ mere ptinere noscuntur

¶Idem .In dio. Noꝛ Wynceñ. ¶Circumspecte agatis etiꝛa. ¶De negocio tangente Noꝛ Wyncẽlez epm ⁊ eius clez nõ pu ⁊ niendo eos si placitũ tenuerint de his que sũt mere spũalia, videlicet de correctionib⁹ quas plati faciũt pro mortali pctõ. vtputa pro fo. ni cacione. adulterio et hmõi p quib⁹ aliqñ ifligit pẽa corporalis. aliqñ pecuniaria maxime si ꝓuictus fue rit liber homo ¶Item si prelatus puniat pro ecclia nõ facta cime ⁊ terio nõ clulo. ecclia dilcoopta. vel non decenter ornata. Inqnib⁹ casi b⁹ nõ ꝑt infligi pena alia q̃ pecu ⁊ niaria. ¶Itẽ si rector petat a pa ⁊ rochianis suis oblaciones. vel deci mas debitas vel ꝓluetas . vl̃ si re ⁊ ctor contra aliuz rectorem agat de

decimis maioribus vel minoribus dūmodo nō petatur quarta bonoꝝ alicuius ecclesie. ¶ Item si rector petat mortuariū. in partibus vbi mortuariū dari ꝓsueuit ¶ Itez si prelatus alicuⁱ ecclesie. vl aduocatus petat a rectore pensionem sibi debitā·naz oēs pensiones hmōi petende sunt in foro Ecclesiastico. ¶ De violenta eciā manuū iniectione in clericū. ⁊ in eā diffamationis placitū tenebit̄ i curia christianitatis dūmodo ad correctionē peccati agatur et non petat̄ pecunia.

¶ Johannes Stradford·

DEcrum inualescens malicia et infra· ¶ Cum nostre puincie nōnulli alijs malignari cantes breuia regia de compoto seu tranꝝ gressione. vel alia ꝓcta illos quib⁹

nocere deliderant. ad extraneos co
mitatus i. quibus sui nilig̃ fuerūt
aduersarij nec ꝓtraxerūt vel deli
querunt ibidē bona ne administra
uerit inibi cuiuscūqz fraudulēter ⁊
maliciose impetrare ꝓsumūt · et
adeo contra eos ignorātes clam p
sequūt in illis · ꝙ vt legātur vt fo
ris bāniāt de regno. Vnde cū pro
cessus et sentencia ꝓtra ignorātes
et taliter idefēlos habiti a iure me
rito reprobent nec sit malicijs ho
minū indulgendū. ¶ Statuimus
vt quicūqz clerici vt laici i nostra
prouincia talia surrepticie fraudu
lenter vel maliciose decetero vt pre
mittitur impetrantes ⁊ ꝓsequētes
facientes et procurantes sed ad ea
ipendētes scienter. cōsiliū auxiliuz
vel fauorem. aut ea rata habentes

suo nomine facta maioris excõicaciõis sentenciã incurrũt ipso facto.

¶ Idem:

Excullis et infra. ¶ Cõsideranstes ex eo q̃ quidam epiſcoporum archidiyconoꝝ et aliorꝝ ordinariorum officiales. sua cõsistoria sessiones et capitula de trib⁹ i tres vel de quatuor in quatuor septimanas. ãnnis singulis celebrãtes per varia loca suaꝝ iurisdictionuꝫ ⁊ decanatuũ nostre prouincie illuc frequenter quo victualia. penalia cum dificultate obtinere valeant declinantes rectores et vicarios ecclesiarum i locis quibus huiusmodi sua celebrant consistoria. sessiones seu capitula vl̃ vicinis similib⁹. sũptib⁹ onerãt excessiue ac scãdala ⁊ calũnie materiã subscitãteo

grauim⁹ Ꝺ̄ si p rectores ⁊ vica-
rios ecclesiaꝝ hmi splendide nō p
currentur ad votum ipsos laborib⁹
vexantes quelitis coloꝛib⁹ et caulis
confictis·infestant grauiter et mo
lestant. Propter que et alias ītultas
caulas. presentis statuim⁹ declara
cionē ꝯcilij ꝙ hmōi ꝓlistoꝛia singula
lectiones et capitula in locis iurisdi-
ctionum et decanatuū predictoꝝ
magis in singulis vel saltē i quib⁹
victualia ꝯmuniter valeant inue-
niri venalia de cetero celebrentur.
Ꝺ̄ꝫ officiales et ceteri ordinari-
oꝝ ministri suoꝝ sūptib⁹ dñoꝝ taꝫ
in hmōi celebiacione cōlistoꝛioꝝ
lectionū et capituloꝝ q̄ i alijs acti
bus. quos pro suis exercent dñis fa
ciunt que in cunbūt. ¶ Citaciones
aūt et ꝓlistoꝛia. lectiones ⁊ capitu

ahmõi in alijs locis ꝑ expressis su
perius celebranda et processus quos
iu eis cõtigerit imposterꝝ fieri Iplo
iure decernimus fore nullos ac of=
ficiales predictos ꝑ suoꝝ dominoꝝ
expediendis negocijs sumptus a di
ctis subditis exigentes seu ipsos oc
casione nõ prestacionis sumptum
hmõi infestantes eo ipso ab officio
& ingressu ecclesie suspensos volu
mus remanere. Mepham

Animaꝝ saluti prospicere cu
pientes inicium ordimur de
fontib⁹ saluatoris. ¶ Statuimus
itaqꝫ & ordinam⁹ vt dies illa sctã
paraſcaues qua saluator dñs nr ie
sus christus pro salute hominũ pre
ciosã animã suã post multa flagel
la posuit in cruce. Scõm ritum ec
clesie in lectione cũsilẽcio in orõne

cum ieiunio.in compunccione.cum lacrimis festiue celebretur ¶ Auctoritate eciã pntis cõsilij districtius inhibem⁹.ne detetero quilpiaz seruilibns ipla die intendat operibus vel queuis alia exerceat que a pietatis cultu fuerint aliena. per hoc tamen legem pauperibus non ponim⁹,nec diuitib⁹ prohibem⁹, qui ad agriculturã pauperũ pmouendam, suffragia ꝓlueta.charitatis in tuitu,subministrent. ¶ Idem.

AD hec. ¶ Quia iter ories sãctos memoria beatissime virginis marie matris domini eo frequencius agitur atqz festamus. quo maiorem graciam apud deuz qui eius cõcepcionem predestinatã ad vnigeniti sui.temporalez origi nem et cunctiũ salutez veraciter or

dinauit credit inuenisse, vt per hoc
salutis nostre, q̄uis remota primor
dia in quibus deuotis ocurrit men
tib⁹ spiritualiū materia gaudior
dauocionū omnib⁹ augeat et salu
tem. Venerabilis anselmi predeces
soris nostri, qui post alia quedā an
tiquiora solemnia cōcepcionis so
lemne super addere dignus duxit
vestigijs inherentes. ¶ Statuimus
& firmiter precipiendo mādamus
quatinus festum concepsionis p̄dic
te in cunctis ecclesijs nostre Can
tuarensis prouincie. festiue et solē
niter deceteto celebretur.

¶ Idem Simon Mepham.

Ex scripturis. et infra. ¶ De
fractum nostrorum consilio.
Dies festos plenitibus inserere dux
imus quib⁹ abvniuersis seruilib⁹

operibus eciã rei publice vtilibus p nostram Cantuariensem puinciã fuit racionabiliter abstinendum. ¶In primis sacr̃ diẽ dñicum ab hora diei sabati vespertina inchoandũ nõ ante ipsã preuidendo. ne iudaice professionis participes videamur Quod eciã i festis q̃ suas habent vigilias obseruet. ¶Item festũ natiuitatis dñi. Sancti Stephani. Johannis euãgeliste Innocentiũ Thome martiris Circũcisionis dñi. Epiphanie dñi. purificacionis beate marie virginis. Sancti mathie apostoli. Annũciacionis beate marie. Pasche cũ tribus diebus sequentibus. Sãcti marci euãgeliste. Philipi ⁊ iacobi apostolorũ Inuencionis sancte crucis. Ascensionis dñi. Penthecostes cum

tribus diebus lequẽtibus. Johãnis baptiste. Petri ⁊ Pauli apostolorũ. Translationis sancti thome martyris. Sancte marie Magdalene. Jacobi apli. Laurencij martyris. Assumptionis beate marie. Sãcti bartholomei. Natiuitatis Marie. Exaltationis sancte Crucis. Sãcti Mathei apli ⁊ euangeliste. Sancti Michaelis. Sancti Luce euãgeliste Symonis ⁊ Jude aplorꝫ. Omniũ sanctorꝫ. Sancti andree apli. Sãcti Nicholai. Conceptionis bẽ marie Sancti thome apli. Solẽnitas dedicationũ ecclesiarꝫ parochialiũ. ⁊ sanctorꝫ in quorꝫ honore ecclesie parochiales dedicant. Alia festa que in singulis diocesib⁹ dicte puincie ꝫ locorꝫ ordinarios ex certa scientia

⁊

peculiariter inducuntur ⁊ infra.
¶ Reliquis enī lanctoꝝ festiuitatibus impune poterint opa fieri consueta. ¶ Henricus chychele

Nestabilis ⁊ īfra. ¶ Nos qui dei laudē in lanctis suis ī q̄bꝫ glorioſus exiſtit. ī nr̄a puincia cupimꝰ ampliari. regijs ⁊ regni incolay ad hoc hortatibꝰ excitati. cōfratrūq; nostroꝝ ⁊ cleri prouincie nr̄e ductis ꝓsilijs. quinimo ⁊ nr̄i puinciaľ ꝓsilij robore ac decreto suffulti antiquoꝝ patrū pia erga sāctos dei deuocōis affectū ꝓsequētes. festū bti georgij martiris sub officio duplici ⁊ ad modū maioris duplicis festi. tā p clericū q̄ p populū dicte puincie vniuersas ecclesias eiusdē de exp̄sso ꝓsensu nr̄oꝝ fratꝝ cleri añdicti. volumꝰ statuimꝰ ⁊ p̄cipimꝰ ānis sin

gul' ppetuis futuris tpib⁹ solēniter celebrari. ⁊ in ipso festo ab oī seruili opere p oēs ciuitates ⁊ loca ipius puincie. sicut ⁊ put in festo Natal' dñi pcipim⁹ feriari. quo magis in ipso festo plebs fidelis ad ecclesias ɔueniant deū laudēt. ⁊ ipsi⁹ ⁊ oim beatoꝝ patrocinia deuoci⁹ iploꝛēt. ⁊ p rege ac regni salute instent frequenci⁹ ⁊ exoꝛēt. ¶ Ad hec dicti pꝛuincialis ɔsilij auctoꝛitate decerniꝫmus ⁊ statuimus p pñtes. ꝙ festa scōꝝ dauid ⁊ Cedde cpoꝝ ⁊ wenefride virginis decetero p totā puincia nostrā añdictā suis tpib⁹. videlz sci dauid primo. sci Cedde secundo mensis marcij dieb⁹. wenefride aūt tercio die Nouēbꝛis cum regimine chori ⁊ nouē lectionib⁹ ppetuis futuris tēpoꝛib⁹ etiā celebꝛent. ⁊ ij

¶Idem Henricus.

HAnglicane prouincie.⁊ infra. ¶De fratꝝ nostrorꝝ ⁊ cleri: in prelenti ꝯcilio prelentiū. voluntatib⁹ ⁊ allenlu·⁊ nichilomin⁹ ad christianiſſimi principis ⁊ regis nri inſtanciā ſpecialē·ſanctiſſimi confeſſoris ⁊ pontificis Johānis de beuerlaco·memoriā vbiqz p nostram puinciā votiuis ⁊ deuotis affectib⁹ durimus exaltandā. ¶Statuim⁹ igitur. ⁊ de fratꝝ nostrorꝝ ꝯcilio et allenlu.pro ppetuis futuris tēporibus ordinamus· q festū depoſitōis dicti ſancti quod ſeptimo die maij videlz in craſtino ſancti Johannis āte portā latinā dinoſcit ꝯtingere) ad modū feſti vnius ꝓfeſſoris ⁊ pōtificis.palchalis temporis cū regimine chori·ſcōm vſum Sanꝝ eccl̄ie

ꝑ prouinciã nostrã antedictã· futu
ris tẽporibus ꝑpetuo celebret. ¶ Ce
terũ qꝝ in festo translationis eiusdẽ
(qõ·xxv. die mensis Octobris etiã
annuatim ꝛtingit) de sanctis Cris
pino ⁊ Crispiniano·scõm vsũ Say
ecclie cõsueuit quasi ꝑ oẽs ecclesias
prouincie ꝑdicte celebrari ⁊ seruiciũ
fieri ab antiquo· ne vnius festi in
troductio·diminutio alterius exiſtat
sed magis sub vna celebritatis leti
cia·dicti martyres vna cũ prefato
ꝓfessore olimpico pariter honorent
De fratꝝ nostroꝝ ⁊ cleri predictoꝝ
plenu vnanimi. Statuim⁹ decer
nimus ⁊ ordinam⁹. ꝙ decetero sin
gulis annis·dictus dies·xxv.mẽsis
Octobris vbiqꝫ ꝑ prouinciã ꝑdictã
cũ.ix·lectionibus celebris habeatur
Quaꝝ tres prime erũt ꝺ ꝓprietate

lanctoꝝ Crilpini ⁊ crilpiniani·tres medie de tranſlatione ſcī Johānis Euāgeliū plurimoꝝ martyꝝ cum ſeruicio ſcōm vſum Sar̄ i talibus fieri ꝓcureto. ¶ Stratford.

¶ De ſequeſtrationibus·

Requens peruerſoꝝ. ⁊ infra.

¶ Preſentis ſtatuim⁹ delibe⁊ ratione ꝓuiſi ꝙ in ꝓuincia noſtra· violatores ſequeſtroꝝ ꝑ eꝑos aut vi carios ſuos generales iploꝝ ve offi ciales ex cauſis iuſtis ⁊ veris in bo nis eccleſiaſticis·aut aliꝭ in calib⁹ a iure pmiſſis interpoſitoꝝ· poſt ⁊ ꝓtra publicationē debite factam in locis quib⁹ bona ſic ſequeſtrata cō⁊ ſiſtunt maioris excōicacōis ſenten⁊ ciā ipſo facto incurrāt. ¶ Si tamē a ſequeſtro fuerit appellatū. ⁊ ap⁊ pellacō legitime ꝓſecuta·ea pēdēte

possessores bonorū sequestratorū & alij libere & impune vtant eisdem

¶ Stephanus Dron̄·primo.

¶ De presumptionibus·

NE lepra & infra. ¶ Inhibem⁹ ne quis ecclesie sue renūcians a sibi substituto recipiat vicariam eiusdē·cū vehemēter possit p̄sumi. q̄ talia fiūt p illicitam pactionem. Dō si secus ab aliquo presumptuz fuerit·ille vicaria & alius p̄sonatu priuentur. ¶ Idem.

PResenti statuto diffinim⁹. vt episcopus ab eo qui p̄sentatus sibi fuerit·recipiat iuramentum. q̄ ppter p̄sentationē illā neq; pmisit neq; dederit presentati· nec aliquā ppter hoc inierit pactōnē·maxime si p̄sentat⁹ ipse sup hoc suspect⁹ fore verisimiliter videatur

¶ Bonifacius Archiepus
Odenit·⁊ infra ¶ Statuimus
vt laici vbi de subditoꝝ pecca
tis ⁊ excessibus corrigēdis p̄ plātos
⁊ iudices ecclesiasticos inquirātur.
ad p̄standū de veritate dicēda iu
ramentū.p excōicationis sentēcias
(si opus fuerit)compellant. ¶ Im
pedientes vero ne hmōi iuramētuz
p̄stetur·p interdicti ⁊ excōicaciōis
sententias arceant. ¶ Wynchellee
Presbyteri stipendiarij ⁊ infra
¶ p̄sbyteri p̄dicti die dñica
vel festiua. post admissionem suaz
iurabūt corā rectoribus·vicarijs.vl
eoꝝ vicem gerentib⁹·intra missaꝝ
solēnia.alioquin corā locoꝝ ordina
rijs.apertis corā ipsis sacrolanctis
⁊ inspectis.p ecclesijs parochialib⁹
in quibus diuina celebrāt.earumqz

rectoribus. vicarijs ac ipsoꝝ loca te
nentibus. vel eis quoꝝ interest) nul
lum omo inferant dānū seu preiu
diciū. circa oblationes. porciones.
obuentiones. denarios perquisitos.
tricenaria. seu iura q̄cūqz. quocūqz
noie censeant. Immo (q̄tū i eis est
eosdē seruabūt indemnes i p̄missis
& singulis p̄missoꝝ ¶ Jurent etiā
specialiter dicti sacerdotes. q̄ odia
scandala. rixas & ꝓtentiones inter
rectorem & parochianos nullo mō
fulcitabūt. aut aliquo mō fouebūt
sed quatenꝰ in eis est. concordiā nu
trient & seruabunt inter eosdem.
¶ Volumus insup ac firmiter in
iungendo mandamꝰ. quatinꝰ presꝫ
byteri supradicti. diuina nō preiu
mant in ecclesijs seu capellis hmōi
celebrare. priusq̄ p̄stiterint sub fo

ma predicta iuramentū. Si tamē rectores vel vicarij aut ceteri supra dicti voluerint sic iurari decernentes. q̄ si qui presbyteri hmōi contra phibitionē hanc ī loco sic eis interdicto celebrare p̄sumpserint. eo ipso in regularitatē īcurrāt. preter alias penas quas canones sacraꝝ constitutionū violatorib⁹ ordinant infligendas ¶ Dō si predicti capellani sic vt premittit iurati coram iudice competenti sup violatiōe iuramēti hmōi p probationes legitimas fuerint cōuicti. aut sup hoc diffamati. se purgare nequiuerint oīno amoueātur. ⁊ tanq̄ periuris interdicat eis diuinoꝝ celebratio in prouincia nostra. donec cū eis sup hoc canonice fuerit dispensatū. ⁊ infra. Dicti vero rectores vel vicarij seu eorum

loca tenentes. debent benigne reci/
pere eoꝝ iuramēta p̄dicta. ⁊ de pre
missis ⁊ alijs i hac statutis. habebūt
copiā conscriptā in ecclesijs suis

¶ Johannes Stratford

¶ De appellationibus.

FRequens peruersorū. ⁊ infra.
¶ Si ab iterpositiōe sequestri
fuerit appellatū ⁊ appellatio legi/
time p̄secuta. ea pendente. possesso
res bonoꝝ sequestratoꝝ ⁊ alij libere
⁊ impune vtantur eisdē ¶ Mephā
IN cōsilio Oxon. quoddā dicit
emanasse statutum. quo inter
cetera p̄hibetur. ⁊ a nullo graua
mine iudiciali ante diffinitiuā sen
tenciā friuole appelletur. Quodꝙ
omnes aduocati ⁊ p̄curatores il/
lius consistorij ad obseruationem
huius statuti astringi

debeant vinculo iuramenti. & aliis in ipso statuto pretis(si pcra illud venerint affligendi.) ¶ Nos hmõi statutũ qõ si colore verboꝝ lupficia liter pallietur) ad auferendũ tñ op prellis. appellaciõis remediũ extitit realiter introductũ. Et quicquid ex eo vel ob id fuerit lublecutũ penit9 reprobamus. Et omẽs illos qui ad hmõi obleruationẽ statuti pñiterit iuramentũ. absoluim9 ab eodem

¶ Explicit Liber lecundus.
¶ Incipit Liber tercius

¶ Stephanus. Dronien. primo)

Ut clericalis ordinis honor debitus obleruet. prelentis conlilij auctoritate decerni mus. vt tã Archidiaconi ꝙ decani.

& omnes alij in personatibus & di
gnitatib⁹ ꝓstituti. Item oēs decani
rurales & presbyteri decenter incē
dant. in habitu clericali. & cappis
claulis vtant. Idē quoq; obseruēt
officiales ipsor archidiaconor cuz
fuerint in ꝓsistorio. Et nec ipsi nec
alij clerici comam nutriant. sed ho
neste tonsi & coronati cōuenienter
incedāt. nisi forte iusta causa timo
ris exigerit habitum transformari
¶ A crapula quoq; ebrietate & alijs
que honestatem eor deformāt. oēs
omno clerici abstineāt & vigilanter.
¶ Ad hec oia studiosius obseruāda
scōm formā generalis ꝓsilij. a suis
superioribus districtius cōpellant.

¶ Johannes Petham

Quāuis religiōis. & ifra ¶ Sta
tuto adherentes dñi ecboni

quõdam in anglia apostolice sedis legati. Ordinamus & districte precipimus. vt quilibet clericus constitutus in sacris ordinibus. vestẽ exteriorem gerat dissimilez militari vel laicali. vtpote anterius & posterius. nõ byrratã vel saltẽ ex forma sua militari vel laicali cõgrua honestate dissimilem. ¶ Et qui secus facere ꝓsumpserit ꝑdiu forme contrarie habitũ tulerit ab ingressu ecclesie suspendatur ¶ Et qꝫ ꝑdictus legatus contra clericos portantes infulas aut tenas coꝛã prelatis aut coꝛã populo publice deferentes statuit. Vt si moniti minime se emendauerint. ipso facto ab officio suspensionẽ incurrãt. In qua si ꝑ tres menses ꝓstiterint. extũc a beneficio sint suspensi. a qua suspensione ab

solui nequeant· nisi data sexta pte ecclesiasticoꝝ bonoꝝ suoꝝ̄ p̄ manꝰ epōꝝ pauperibus erogāda· nihilominus penis alijs puniendi ad arbitrium prelatoꝝ· ¶ Nos huiusmodi statutum aduertentes modice efficacie hactenꝰ exstitisse· pro eo q̄ minores p̄lati hm̄odi clericos mōstruosos monere non audeant propter quod i penas a dcō legato statutas videntur pusillanimitatis siue merito icidisse, et raro clerici hm̄oi episcoporum aspectibus se repreſētant· ¶ Statuimus vt si monitōe cessāte cū clericos iuris ignorancia non excusat p̄dicti clerici siue pteruie merito quocienscūq̄ publice coram populo vel p̄latis huiusmodi insulas portauerint nisi forsan itinere penas omnes incidant supradictas.

¶Mandantes insup vt impostez de talibus p decanat⁹ singulos fiat inquisitio specialis. Et cuiuscunqz sint grad⁹ vel excellēcie. ꝓtra ipsos in forma canonica procedatur.

¶Johannes Stratford

Exterior habitus ⁊ ifra. ¶Hoc sacro approbāte ꝓsilio statuimus ⁊ precipimus. q̄ quicūqz obtinētes beneficia ecclesiastica nostre prouincie in ordinib⁹ sacris potissime ꝓstituti. vestes ⁊ tonsurā clericales deferāt. suo statui cōpetentes ¶Si qui aūt clerici nostre puincie publice incedentes in ea veste superiori breui. aut stricta notabilit aut cū longis ⁊ latis excessiue manicis cubitis circūquaqz non tegentibus sed pendulis crinibus. intonsis barbis ve plixis. aut anulis suis vtāt

digitis publice. alijs ꝙ quibus rõne dignitatis & honoris hoc congruit. seu in premissis. vel aliquibus premissoꝝ superius expressatis excellerint. nisi infra ter menses a tẽpore commissi excessus hmõi moniti se correxerint. & effectualiter hmõi dimittant excessus. ecclesiastica habẽtes beneficia. post predictoꝝ lapsuꝫ terminoꝝ ter mensium. ipso facto ab officio suspensionem incurrant In qua si p tres menses sequentes steterint. a suis tũc beneficijs extũc nulla requisita monitione alia. sint ipso iure suspensi. Nec extũc p suos diocesanos (quibus eoꝝ absolucõnẽ presentis auctoritate sibi reseruamus) prius ab hmõi sentencijs absoluant. ꝙ quintã partẽ prouentuũ

vnius anni suoꝝ beneficiorꝝ eccleſi
asticorꝝ perſoluant. per dyocesanos
epiſcopos. in quoꝝ dioceſibus hmõi
beneficia obtinent. pauperibus in
locis beneficiorꝝ suoꝝ degerentibus
infra tres menses postmodũ fide-
liter erogandã. Et ſi ſuſpensionib⁹
huiusmodi durantibus diuinis. seu
administrationibus dictoꝝ benefi-
ciorum se ingesserint vel miscuerit
sicut prius. extunc dictis beneficijs
sint eo ipso priuati. Nõ beneficia-
ti vero clerici publice & cõmuniter
p clericis se gerentes. si in predictis
excesserint. vel eoꝝ aliquibus. nisi
moniti infra sex mensiũ spaciũ se
correxerint cum effectu. eo ipso sint
inabiles per quatuor menses ad be
neficium ecclesiasticũ obtinendum

¶ Et preter hec in vniuersitatibus dicte puicie studio litteraꝝ vacãtes & p clericis se gerentes si se a premissis effectualiter nõ abstineãt ad quoscũqꝫ gradꝰ ecclesiasticos & honores in ipsis vniuersitatibus. ipso facto reddant̃ inabiles. donec suis moribus atqꝫ gestu maturitatẽ exhibeãt honestis scolaribꝰ cõpetentẽ saluis penis aliꝭ editis ꝓtra hmõi delinquent. ¶ Presenti tamẽ constitutione nolumꝰ phibere. qm̃ clerici apertis & patentibus super tunicis vel alias mensalibus nuncupatis. cum manicis competentibꝰ locis & temporibus oportunis. ac etiã itinerantes p eo dũtaxat tempore. quo per patriã iter faciũt) breues & strictas vestes sibi assumere. & illis vti valeãt. prout eis videbit̃ expedire.

hen cū fronte libera ceteros redar-
guere nequeant epi. si seipsos & do
mesticos ppios nō corrigant i hac
parte. ¶ Statuimus q epi puncie
venustatem in tonsuris. vestibus &
ceteris supradictis obseruēt. & a suis
clericis cōmensalib⁹ faciant obser-
uari. ¶ Stephanus Dron̄.

¶ De cohabitatione cle. & mu.
Et clericalis ordinis. & infra.
¶ Clerici beneficiati aut i sa
cris ordinibus ꝓstituti in hospicijs
suis publice tenere ꝓcubinas nō au
deant. Nec etiaz alibi cū scandalo
accessum publicuz habeant ad eas
¶ Si forte eoz ꝓcubine monitōne
publice premissa. ab eis nō recesse-
rint. ab ecclesia dei quam sic infa-
mare presumūt expellant. nec ad-
mittāt ad ecclesiastica sacramēta.

Et si nec sic duxerint abstinendum. excōicacōnis mucrone percellant & tūc demū ꝑtra eos inuocet brachiū seculare. ¶ Ipsos aūt clericos per subtractionē officij & beneficij & canonica monitione ꝑmissa volum⁹ cohercerī. ¶ Ricardus

SI qui clerici infra subdiaco⁹ natum ꝑstituti matrimonia ꝑtraxerint ab vxoribus suis (nisi de cōmuni ꝑsensu ad religionē trālire voluerint & ibi in dei seruicio ꝑmanere) nullatenus separent. sed cum vxoribus viuentes ecclesiastica beneficia nullo modo ꝑcipiant. Qui autē in subdiaconatu vel supra ad matrimoniū cōuolauerunt. mulieres renuentes & inuitas relinquāt.

¶ Henricus Chycheley

¶ De clericis coniugatis.

Dom ex eo q̄ clerici coniugati bigami necnō laici iurisdictionem ecclesiasticā exercere. ac de criminibus ad forū ꝛ coercionē ecclesie pertinentibus. interdū luo. interdū sub alieni nois vmbra seu velamie inuestigare & inquirere ea que punire & corrigere. ac excōmūnicationū litteras & sulpensionum decernere plumūt. ac negociorū correctionum hmōi scribe ꝛ registrarij ac registrorum eorundē custodes existunt. Nō modicū patiatur ecclesia scandalū ac ecclesiastica vilescat auctoritas pariter & censura. ¶ Nos igit̄ huiusmodi scandalis occurrere volentes. & ecclesie honestati decoriq̄ prouidere cupientes sacroꝝ inuitando vestigia canonū. presentis auctoritate consilij ordinamus ꝛ statuim⁹

q̄ nullus clericus coniugatus. biga
mus siue laic⁹. quouis exquisito co
lore. sub suo vel alieno nōie. infra
nostra Cantuarien sem puinciam.
decetero iurisdictionē spūalem ex⁊
erceat qualemcunqz. Nec in caulis
correctionū (scilicz cū ad correctionē
anime. vel ex officio iudicis proce⁊
ditur scriba. aut registrarius aut re
gistri correctionē huiusmodi custos
quomodolibet existat. Mō quicūqz
ordinarius episcopo inferior seu iu
risdictionē obtinens ecclesiasticam
clericū coniugatū laicum vel biga
mū ad premissa vl̄ eorum aliquod
assumere vel recipere. vl̄ post duor⁊
mensium spaciuz. a tempore publi⁊
cationis huiusmodi constitutionis
in officio iurisdictionis huiusmodi
(tolerare scienter. seu retinere

prelumpserit. vel admissum vel im
posterꝝ admittẽdū realiter nō amo
uerit. penam lulpensionis ab exer
cicio iurisdictiōis hmōi tollerate sci
enter. necnō ab ingressu ecclesie in
curratꝰ ipso facto. ¶ Litaciones in
super processus siue actaqꝫ gestaqꝫ
quecūqꝫ. per eosdem clericos coniu
gatos laicos siue bigamos habita
siue facta in premissis. vel aliquo
premissorꝝ per modum superius ex
pressatum. sint nulla cassa irrita ⁊
inania ipso iure. ¶ Idemqꝫ clerici
coniugati. bigami siue laici p̄missi.
vel eorꝝ aliqui. contra phibitionem
consilij se ingerentes sentenciā ma
ioris excōicacōis incurrāt ipso facto

¶ Stephanus. Dꝛoñ

Statuimus. ⁊ infra. ¶ Epi i
ecclesijs cathedralibꝰ residere

procurent. in aliquibus maioribus festis. & saltem i aliqua parte quadragesime. prout aie sue saluti viderint expedire. ¶ Idem

Olim hostis antiquus & infra. ¶ Solerter cauendū est ne talibus cura gregis dñici cōmittatur qui aut negligūt aut ignorāt custodie sibi cōmisse (vt decet) intendere vigilanter. ¶ Statuimus itaq; vt nullus epō ad vicariā quemq; admittat. nisi velit in ecclesia (in qua ei vicaria p̄cedit) psonaliter ministrare. ac talis existat qui infra breue tēpus valeat in p̄sbyterū ordinari. ¶ Ꝺō si admissus fuerit aliquis & noluerit in p̄sbyterū ordinari. & vicarie beneficio spolietur. ¶ Et quia inhonestū est vt ecclesie ꝓpter minores redditus pastoribus

maneant desolate. Pñti decreto sta
tuim⁹. vt ecclie que in redditibus
vltra quinqz marchas nō habēt. nō
nisi talib⁹ plonis ꝓferant. q̄ resid̄et
in eisdē. & i ppria plona ministrēt.
¶ Nō si forte tales admissi fuerit
q̄ residere noluerint. aut etiā eccl̄ie
ministrare (cū nō nisi laborātibus
panis dñicus sit largiēdus) eccl̄ijs
ipsis ꝑmissa admonicōne debita. p
diocesanū epm̄ spolient. ¶ Pecha
Reterea. & ifra. ¶ Statuim⁹
vt rectores q̄ eccl̄ijs nō faciūt
residenciā corporalē. nec hñt vica
rios. p yconomos suos hospitalitatē
graciā exhibeāt. iuxta qō sufficiunt
ecclie facultates adeo. vt saltē pa
rochianoꝝ paupeꝝ necessitati sub
ueniat extreme. & qui ibidē veniūt
trāseūtesqz predicāt verbū dei. ne

cellaria recipiãt corporis alimenta ne ecclesie ipsor inopie violentia a predicantib⁹ merito deferant. Dignus enī est operarius cibo suo. nec quilꝯ tenet propꝛijs stipendijs militare. ¶ Stratford. De preben.

IN decimis & infra ¶ hmõi approbatione ꝓlibꝫ statuim⁹ q religiosi i nra puincia beneficia ecclesiastica appropriata obtinẽtes scõm beneficiorũ hmõi facultates. annis singulis pauperib⁹ parochianis beneficior eorundẽ certam elemosyne quantitatẽ ordinarior ipsor. locor moderandã arbitrio per ipsos epos distribuere compellãtur per penã sequestrationis fructuũ & puentuũ beneficiorum huiusmodi donec in premissis paruerint competenter.

¶ Stephanus in ꝓlilio Droñ
Q ꝺi iuxta lanctiones canõicas
ꝛ infra ¶ Statuimus ꝛ lacro
approbante ꝓlilio diſtrictꝰ inhibe
mus. ne deinceps eccl'ia aliqua plu
ribus rectoribꝰ (quoꝝ vterqꝫ lit per
ſona) cõmittat regenda. In eccle-
ſia aũt vbi plures perſone exiſtunt
ſtatuimus· vt ſingulis decedentibꝰ
accreſcat viuentibꝰ portio deceden
tis· donec ad vnũ ſolũ illiꝰ eccleſie
perſonatus puenerit. Nec deceteto
plures vicarij in eadẽ eccleſia cõſti-
tuant. Illis eccleſijs ab hoc ſtatuto
exceptis. q̃ ab antiquo diuiſe fuerũt

¶ Johannes Pecham

¶ De Inſtitutionibus.

Hꝺiſtis ꝛ infra. ¶ Decerni
mus iuxta formã generalis
ꝓlilij. oĩa beneficia curam animaꝝ

habencia. que de facto obtinent hi. qui dispensationē aplicā sup plura licate beneficior hmōi nō habent) p beneficij receptionē quod vltimo receperūt. ipso iure vacare. ¶ Et licet iurta rigorem constitutiōis dñi Octoboni. sic recipiens plura beneficia. vltimo ipso iure sit priuatus. cum scōm eādē decernat institutio irrita ipso iure. ¶ Precauere tamē volentes ne rigorem videamur coaceruare. rigori mentēq3 pstitutionū. tam pticij generalis. ꝙ etiā dñi Octoboni clarius aduertētes. quar neutra in preobtenta. vltimū tamē reseruat. ⁊ vltimo simul priuat cū pticiū generale solū aufert pobtento. Constitutio vero octoboni institutionē in vltimo beneficio decernat irritam ipso iure non priuat.

47

¶ Nos misericordiam cum rigore miscentes pmittimus· vt his q̄ plura beneficia curā animar̄ habēcia absq; dispensatione apostolica fuerit assecut⁹. vltimo beneficio sic obtento·iuxta generalis ꝓsilij tenorē sit ꝓtentus.nisi forte ex temeritate contenderit etiā preobtentū iprobe retinere. In quo casu ipsum nec primo nec vltimo dignū. imo nec medio.nec aliquo indicam⁹. sed pot⁹ ea ipso iure vacare quibus omnib⁹ quatinus de facto eadē detinet occupata·censem⁹ perpetuo spoliādū ¶ infra. ¶ Decernimus etiā ¶ ppetua stabilitate firmamus. vt q̄cūq; imposter̄ plura beneficia curā animar̄ habentia.seu alias incompatibilia absq; sedis apostolice dispē-satione receperit vel assecut⁹ fuerit

per modum institutionis vel com-
mende seu custodie. Vel vnū titulo
institutionis. aliud titulo cōmende
vel custodie. preter modū illū quem
constitutio gregoriana edita in cō-
silio lugdun. p̄mittit eo ipso sit pri
uatus omnib⁹ sic obtētis beneficijs
ipso facto sententia excōmunicati-
onis p̄maneat innodatus. a qua nō
nisi per nos aut successores nostros
vel sedem apostolicā absolutionis
graciam valeat promerere.

¶ Stephanus archiep̄s

Q̄uia iusta. ⁊ infra. ¶ Statui
mus. ne prelatus aliquis cum
ecclesiam aliquam contulit vel pre
bendam. fructus eiusdē ecclesie vel
prebende nondū collectos sibi pre-
sumat aliquatenus vsurpare. vt p

vel millione in possessiõe. vel carta super hoc facienda aliquid audeat extorquere vel officialibus suis vel archidiaconis suis aliqd sustineat extorqueri. ¶ Idem in eadem

Odm ledm apostolũ ꝛ infra.

¶ Statuim⁹ vt si quis ad ecclesiã aliquã nullo ꝓtradicẽte presentetur canonice. Epus plentatũ ipsũ (dũ tamẽ idoneus sit) nequaꝫ admittere differat vltra duos menses. Alioquin quicquid ex eadem ecclesia post factã plentationẽ. fuerit forte perceptũ. illi cũ instituetus fuerit. restituat quatenus fruct⁹ illi ad epm puenerũt. ¶ Idem ab archidiacono obseruet. si p eũ steterit quo min⁹ canõice plentatus infra pdictũ tẽpus fuerit admissus. Nisi causam rõnabilẽ coraꝫ suo supiore

duxerit assignandū. cū sup hoc fuerit requisit⁹ ab eo. Quare videlicet eum nō admiserat infra temp⁹ in hoc cōsilio diffinitū. ¶ Pecham.

Ex solito cursu caulay & infra

¶ Statuimus. vt vnusquisq; epūs clerico quē ad ecclesiā aliquā admittat litteras patentes sup sua admissiōe p̄cedat in alia p̄tinentes In quo p̄scribat ordine etiā quo titulo ad hmōi beneficiū admittatur.

¶ Johannes Stratford.

Item q; archidiaconi. & infra.

¶ Sacro approbante consilio statuim⁹. vt hi qui admissos ad beneficia ecclesiastica ad mandatum superioris tenent inducere. p̄o inductione hmōi facienda. sumptib⁹ contentur moderatis. videlicet si

archidiaconus inducat pl denarios
li suus officialis duos solidos per-
ceptione pro singulis suis et suorū
expensis p dicta penitus sit cōten-
tus. Ipsius tamē inducti vt pmitti
tur optōne seruata an ī hmōdi quā
citate pecunie siue in alijs necessa-
riis ipsum inductores et suos volue
rint procurare. Si qd vero vltra hoc
ab inductorib⁹ occasione pmissorū
recipiat vel recipiant quicquam am
plius ppter inductiones faciendam
p ipsius vel iductionū certificatori-
as literas facere & inductis tradere
exēplū de colorib⁹ differre illos pti
gat īdebite culpabiles in hac pte sul
pensionē ab officio et ingressu eccle
sie tam diu ī currere volum⁹ ipo fa
cto donec hec contra recepta soluē-

tib⁹ restituatur et lesio sua culpa sa
tisfaciāt i pmissis. Stephan⁹ oxō.

Et lepra et ifra. ¶ Stephan⁹
in consilio oxoniēn. illud ab
surdum reputam⁹ omnino vt ali
quo existēte plona vni⁹ ecclie alii
de consensu illius plone aliquid cō
ferantur in eadez ecclesia (in nomi
ne plonatus nisi plona prior eccles
iam totaz prius simpliciter duxerit
resignandam. Itez statuim⁹ q nō
liceat alicui aliquid i ecclesia assig
nare cuiqz noie beneficii qnali hoc
liceat obtinere cū alio beneficio cui
cura cōnexa fuerit aiax. Bonifa.

Nōtis maiorib⁹ ꝛ ifra. ¶ Sta
tuim⁹ q clericis pauperib⁹
Aque benedicte beneficia conferant
Et quia inter rectores. ⁊ vicarios
ecclesiarum. et suos parochianos

super collatione hmõdi beneficiorũ lites nõnũq̃ audiuimus suscitari quas sicut cordi nobis ãputare debemus decernendo statuim⁹. vt idẽ rectores vicarij· quor magis ẽ scire qui ad hmõi bñficia exist̃t idonei. tales clericos in p̃dictis bñficijs preficere studeãt. Qui iuxta corda eor sciant & valeant in diuinis officijs sibi cõgrue deseruire. & suis velint obtemperare mandatis Quibus si parochiani maliciose subtrahere velint elemosynas cõsuetas ad ipsos largiendas sibi. sollicite moneant· Et si opus fuerit p̃ qualcũq; censuras ecclias̃ticas districti⁹ cõpellant.

¶ Johannes Stratford

Surientis auaricie· & infra. |

Θ. ¶ Presentis sꝛiliꝫ prouisione statuimus. q̃ quicũq; clerici ad di-

gnitates ploñatus officia vel pre-
bendas. aut alia bñficia eccliastica
quecūqz plena et occupata de facto
se presentari seu ea sibi cōferri per
quēcūqz decetero ꝓcurantes. si dire
cte vel idirecte virtute breuiū. quare
non admisit vel quare impedit ꝛc.
¶ Cū similiū tacito in dictis breuib⁹
de beneficion⁹ possessorib⁹ ꝛ eis vo-
catis rite nō amotis ꝓtra ēpos seu
alios in seculari curia ꝓsequantur
nili decanis vocationū pretensarū.
ad ordinarion⁹ mandata inquiri. et
possessores ꝑ iudices ecclesiasticos
cōpetentes canonice primitus amo
neri faciant. maioris excōicationis
sententiā incurrāt ipso facto. ꝛ tāq̄
sic excōicati ad beneficia talia nul
laten⁹ admittant. sed inabiles ad
ea ꝑpetuo cēseant. ¶ Si vero ꝓtra

hoc quilquaz inocupato beneficio i
stituitur seu admisso hutulmodi oi
uris effectu careat. ¶ Et quicūqz
sic instituens vel ad mittens iure p
prio. vel de legato taliter presenta-
tum vel collatum in obtento per a-
liuz beneficio. ipius possessoris suf
ficienti auctoritate i foro ecclesie sē
tencialiter. non amoto ab officio ⁊
beneficio tam diu nouerit se sulpē-
sum donec beneficium possessori re
serceat vt conuenit omne dampnū
Et institutus taliter vel admissus
si se in ocupato p aliuz beneficio. cō
tra hoc paciat. induci censeatur in-
trusus. et penas intrusionis consti-
tutionis octoboni que incipit amo
tis propriis cōtentus nec non alias a
canonib⁹ et sāctis patrib⁹ inflictas
ipso facto incurrat. ¶ Per premissa

tamen non intendim⁹ ordinarioꝝ
potestati quin beneficia ad eoꝝ col
lationem spectãcia quouismodo de
facto ocupata nõ de iure cõferre po
terãt derogare nec eoꝝ collationes
bñficioꝝ admittẽtes ꝯstitutõe hui⁹
modi coartari. Stephan⁹ primo.

Ecclesiaꝝ idemtitatib⁹ consule
re cupientes presentis consilii
auctoritate duxim⁹ statuẽdũ vt nul
lus abbas vl' prior. Nullus omnino
archidiaconus vel decanus nec alij
habentes ꝓsonatũ seu dignitatem.
Sed nec clericus inferior possessio⁹
nes vel redit⁹ dignitatis vel eccle⁹
sie sibi commisse consanguineis vel
amicis suis vel quibuscũque aliis
vendere inpignorare. infeudare de
nouo vel quolibet mõ alienare ꝑsu
mãt nisi forma canonis obseruata

52

¶ Si quis aūt ꝓtra hoc venire pre
sumpserit. ⁊ quod in hac parte pre
sumptū fuerit viribus careat. ⁊ pre
sumptor dignitate vel ꝓnatu. vel
ecclesia (quā forte lesit) ꝑ superiorem
spolietur. Nisi ꝙ alienauerit infra
tempus a suo superiore prefixū sine
damno ecclesie suis sumptib⁹ dux
erit reuocandū. ¶ Is quoq; qui eccle
siastica bona receperit deretero ⁊ cō
monitus ea presumpserit detinere.
excōicationis sentencia percellatur
donec restituerit ea nullaten⁹ absol
uendus. Idem etiam ⁊ prelati ma;
iores obseruent. ¶ Stephanus.

Et cōm canonicas sanctiones
⁊ infra. ¶ Volumus vt ꝓlati
domoꝝ religiosaꝝ comodia vel sti;
pendia. clericis vl' laicis nō vendāt
nec gratis cōcedant imꝑpetuū. vel

ad tempus. nisi urgēs necessitas exposcat. ⁊ diocesani accedat assensus

¶ Stephanus. Dron̄. primo.

De locato ⁊ conducto

Tenere videamur. ⁊ infra.

¶ Statuimus vt ecclesie certis ꝑsonis deputate. nulli dētur ad firmā. nisi iusta causa subfuerit. ⁊ a suo ep̄o approbata. vt tūc de ei⁹ ꝑsensu alicui ꝑsone ordinate dētur ad firmā. de qua verisimiliter ꝑsumi debeat. q̄ fructus ecclesiar̄ in bonos vsus conuertat. ¶ Pecham.

Expedientes ⁊ infra. ¶ Ecclesie ad firmas nullis dentur. nisi ꝑsonis ecclesiasticis sanctis ⁊ honestis. quas locorū ep̄i libere valeant coercere. Prouiso etiā vt pauperib⁹ parochianis de hmōi. pinguis porcio iuri ꝑsonali. sēm arbitrium ep̄i

assignetur sub testimonio quatuor fide dignorum parochianorum eisdem fideliter eroganda. ¶ Et vt ab huiusmodi fumis omis cõtractus ymaginarius subducatur quo in plonis clericorum fallo suppositis vel sub nomine baiulatus ecclesie ad firmas laicis conceduntur sacro approbante consilio ordinarius vt si quis clericus in tali vesucia repertus fuerit puniat scõs statutũ sãcte memorie dñi octoboni grauius si placuerit viderint expedire.

Stradford.

LIcet bone memorie et infra. ¶ Hoc prouinciali consilio approbante constitutionibus prius editis adiciendo statuimus quociens cũque ecclesiasticus beneficiũ infra puincie clerico et laico ad firmã ex nunc dimittum fuerit vel instrumentis su-

per huiulmodi firmarum dimissi-
one cõfectis nomen laici cuz clerici
nomine ammodo inseratur vel cle
ricuz fingatur fore firmariũ cũ nõ
sit seu si laici fruct9 reddit9 et preuẽ
tus dimissorum beneficiorum ad fir
mam suo nomine colligant et eos
directe in suos vsus conuertant hu-
iulmodi contractus non contenant
nec ex eis aliquis obligetur. Sed si
ex nunc huiulmodi beneficia tradẽ
tes · et recipientes ad firmam par-
tis tercie preuentuum benefic⁹ sic
dimissi · vel estimationis ipsius si
ambo sint soluendo communiter.
aut tradendo tantum si soluendo
recipiens non existat fabrice ec-
clesie cathedralis loci soluenda.
pena plecti volumus appositio-
ne nominis clerici etiã nõobstante.

¶Et qꝝ religiosi & alij bñficia ecclesiastica nostre puincie in ꝓpꝛios vsus tenentes. se dictis ꝯstitutõnib⁹ asserũt nõ ligari. Prelentis approbatione ꝯsilij statuim⁹. qꝙ si ipsi beneficia hmõi. vl̃ suas quas virtute appꝛopꝛiacõnis in eis decimaꝝ aut prouentuuꝝ percipiũt porciones. ad firmã tradiderũt clericis. nõ obtẽta diocesani licentia. vel laicis quouis modo. seu alias qualitercũqz. ꝯtra presentẽ aut aliaꝝ cõstitutionũ tenorem excesserint. pena predicta de cetero percellantur. ¶Edmũd⁹

¶De pignoribus

Inhibemus ne pign⁹ retinere quispiaꝝ contendat. postꝙ de fructibus sortez perceperit deductis expressis (quoniam vsura est.

Constitucio Jo. Stratford.

Oꝛdis dolore cõcutimur· ⁊ in
tra. ¶ Pꝛelentis ꝓlij omnes
⁊ singulos in nostra pꝛouincia qui
mortis vicine cõiecturã verisimilez
obtinentes ex malicia siue fraude.
vniuersa bona seu quantitatẽ eoꝝ
tam notabilem vel aliter inter vi-
uos donare · seu aliter alienare pꝛe
sumpleꝛint · sic ꝙ eccleſia ꝛeꝛ siue
alij creditoꝛes. quibus sic donantes
siue alienãtes efficaciter tenebãtur
suis iuribus ¶ Uxoꝛes veꝛo ⁊ liberi
eoꝝdem suis poꝛcionibus de ꝓsue-
tudine. vt de iure. ipsis debitis iꝛre-
parabiliter defraudãnt. ¶ Assisten
tes insup languentibus i extꝛemis
⁊ alijs· hmõi donationes alienacio
nes fieꝛi ꝓsulentes. ⁊ temeꝛe pcu-
rantes. ipsosqz languentes ⁊ alios
cõsilijs aut ꝓsualionibus peꝛuersis

a volūtate testandi nequiter auer-
tentes ex quibus liberam testamen-
ti factionem ipedire et ecclesias et
alios supradictos suo iure non ābi
gitur maliciose priuari. Dicte que
fraudis siue malicie conscios. aut
sic donata siue alienata recipientes
et ad hoc consilium dātes auxiliuz
vl' fauorē maioris excomunicatio-
nis sententiam incurrere volumus
ipso facto donātes insup bona sua
huiusmodi in ipsa puincia aut ea
alienātes taliter ppter sui grauita
tez excellus nō obstāte quacumqz
alienatione absolutione impensa a
pdicta sentēcia ecclesiastica careat
sepultura. ¶ Ceterū ne pbationis
fraudis et malicie hac pte difficul-
tas hāc putionē reddat ivtilē. sta-
tuim⁹ q̄ quociēscūqz aliqui dicte p-

nificie lua bona oia lic vt ꝓfert̃ do
nauerint aut alias quouis titulo a-
lienauerit seu iquãtitate tã notabili
quod appareat de reliduo ecclĩs vl
creditorib⁹ aliis de luis debitis ꝓ-
rib⁹ ꝫ liberis de luis portionib⁹ lu-
prãdictis nõ posse fieri licut de
cet dõacõ seu alienatio hmõi p mali
tiã siue fraudẽ eo ipo fierice leak ma
licie siue fraudis pbatiõe vlteriori
minime requisita.

Stephanus de peculo clericoꝝ

Dia clericiqz et infra. ¶ Sa
lubri prouisione determinus
ne clerici beneficiati fructus eccle
siasticos in laico feudo reponant.
domos ve aut possessiões laicas ad
opus concubinarum · vel filiorum
emere presumant. Nec ad opus eoꝝ
domos construant in feudo laicali.

Nec etiã pecuniã subministrent ad hmõi emenda ad opus eor. Vt sic illis subtrahat occasio malignãdi. Si quis autẽ sup hoc habeat iusta racione sulpectus. nisi ad arbitriuz superioris se purgauerit. ipsius superioris arbitrio puniatur.

¶ Stephanus Archiepus

¶ De testamentis & vlti. volũ. T clericalis. & infra. ¶ Licet legitima testamenta clericor beneficiator decedentiũ velim9 obseruari. nolum9 tñ q9 ꝓbinis suis aliquid in testamẽto suo relinquat qđ si decetero factũ fuerit. totũ illđ arbitrio epi conuertat in vsum ec clesie quã rexit defunctus. ¶ Jdẽ

Quibusdam viris religiosis nõ liceat possidere ꝓprium qui se & sua pariter in ipso religionis ingressu

dño dedicauerūt lentēcialiter diffi
nimus vt nulla plona in regulari
ordine cōstituta cōdere testamentū
plumat cū nichil suū temporale ha
beat quod transferri valeat in do
mum alienum.

Constitucio Johannis pecham:

Eligiola sinceritas. ⁊ infra.

¶ Statuto de Lambyth quo
est pulsum salubriter ne aliqui re
ligioli cuiuscūqz pfessionis existant
sint executores testamentoꝝ nisi de
licencia ordinarioꝝ et voluntate. A
diciēdo duximus statuendū qō nul
lus religiosꝰ pmittatur executor ex
istere alicuiꝰ testamēti nisi superior
suus caueat p suo religioso huiusmodi ꝙ sufficiēter exequetur et fide
liter reddat et integre rationē dare

liduis li que fuerint de dampnis q̄
per ipsum emerserit loci ordinario
absq; difficultate qualibet respōde
bit. Et quia nōnulli religionis ha-
bitum differētes licet nō sint execu-
tores tamē distributores efficiuntur
bonoꝝ defūcti temeritate ppria. vel
iprudencia aliena ex quo magnā p
uenire vidimꝰ bonoꝝ hmōi lesionē
Idez circa hmōdi distributionez p̄
cipimꝰ obseruari quod circa puisio
nem executionem superius est pro-
uisuz ne aliter executioni. vl aut eci
am distributioni se immiscant sub
pena anathematis ihibētes vnde q̄
sufficienter cauere nequeunt sciant
se tam executione q̄ a distributiōe
bonoꝝ huiꝰmodi plenitis diffinitiōe
cōsilij ppetuo elōgatos.

¶ Cōstitucio Simonis Mepham.

ITem quia locorū ordinarii circa inlinuationes testamentorum et commissionū administrationis bonorum per cautelas exquisitas contra huiusmodi executores testamentorum vt ab eis eo citius pecuniam extorqueant se vt dicitur habentes reddiderūt onerosos ¶ Statuimus q̄ pro inlinuatione testamenti pauperis cuius inuentariuz bonorum centum solidos sterlingorū nō excesserit nichil penit⁹ exigat

¶ Statutū Johānis stradford.

STatutū bone memorie. Bonifacij quondam cantuarien sis archiepiscopi predecessoris nostri circa bona intestatorū. et adscripticiorū et aliorumqz seruilis conditionis hominū vltimas voluntates quod incipit ¶ Ceteruz cōtingit mē

dum ꝛc. A multis iñ dubiū reuocatum nouiter recenſētes quibuſdam ad id additis et aliis ab eo ſubtracti ſub verbis infra ſcriptis. Decernimus ſic impoſterū firmiter obſeruādum ꝙ ceterū contingit interdū laicis aut clericis diuino iudicio decedentibus inteſtatis domini feudoꝝ nō ꝓmittunt debita defunctoꝝ ſolui de bonis mobilibus eorūdez nec in vſus vxoꝝ ſuaꝝ liberorum ſuoꝝ vl̄ parentum. vel aliter ꝑ diſpoſitionē ordinariorū bona predicta ꝑ ea porcione que ſecundum conſuetudinez patrie defūcto cōtingit. permittūt diſtribui ꝑ eiſdē. Aliꝫ liquidē alcripticiorum et alioꝝ ſeruilis conditionis hominuz. nec non ſolutaꝝ et cōiugatarum mulieꝝ et ſuarum ꝓpriarum vxorū vel etiam alioꝝ im

pediunt vel impediri p̄curant fac/
tionem liberam testamēti et ip̄lius
executionem et dictoꝝ testancium
voluntatē vltimam tā contra iura
q̄ consuetudines ecclesie hactenꝰ ap
probatas in diuine maiestati offen
sas et lesionē iuris ecclesiastici evi/
dentem. Vnde nos p̄lentis auctori/
tate cōsiliꝫ omnes et singulos in his
vel in eorum aliquo decetero delin
quentes maioris excōmunicationis
sētencia fore decernimus inodatos.
Testamentis insuper coram ordi/
nariis locoꝝ ad quos pertinet pba/
tis/et approbatis huiusmodi testa/
mentoꝝ probatio et approbatio nili
ratione laicalis fendi si id testa/
mento aliquo legari contingat nul
latenus a laicis requiratur Nec im
pediant clerici vl laici cuiuslis con

dictionis homines seu impedire p̄
curent quo minus testamēta et vo-
luntates vltime defunctor̄ p̄cedant
et consequātur effectuz in his que li
gari possunt de cōsuetudine vel de
iure. Si vero sint qui contra hec de
iure p̄sumserint i futuruz sciant se
p̄sentis auctoritate consilij maio
ris excomunicacionis sentencia esse
involutos. Ac contra eos et alios i
p̄missis nequiter excedentes. cāquaz
contra violatores et p̄turbatores ec
clesiasticar̄ libertatum gladiuz spi
rituale decernimus exercendū: In
hibem⁹ etiaz ne cuiq̄ executori testa
menti cuiuscūque administrare per
mittatur. de bonis alicuius testato
ris nisi p̄ius fiat inuentariū fidele
de dictis bonis sumptibus funeraz
riis. et circa confectionē inuentarii

hutulmodi apponendis dūtaxat exceptis inuentariū vero hmōi locoꝝ ordinariis tradi volum⁹. infra tēpus eoꝝ arbitrio moderanduꝫ. Et postq̄ coram ordinariis iuxta morem p̄batum fuerit testamentum non committatur aliquibus in bonis hmōi executio seu administratio. nili talib⁹ qui debitā administrationis lue possint et si oporteat sufficienter caueant. ac fideliter p̄mittant reddere rationē. cuꝫ super hoc p locoꝝ ordinarios congrue fuerint req̄liti. Itē statuim⁹ p̄lētis auctoritate p̄silii ne alicui religioli. cui⁹cūqꝫ p̄fessiōis existāt sic executores testamētoꝝ nili hoc ordinarioꝝ volūtate z licētia p̄cedat q̄ qō ō portiōe p̄ti geat ōfūctū etiā parochialis eccl̄ia iul p̄cipiat p̄luetū Sca. p̄terea qōnul

60

lus executor aliquid sibi applicz vel appropriet de bonis defuncti cuius testamentū exequitur titulo emptionis vl alter. nili fuerit sibi a testatore donatū. et inter viuos. vel i suo testamento. siue vltima voluntate relictū. aut quod p ipius executoris labore. ordinarij arbitrio fuerit ordinatū. vel si quid fuerit sibi debitū a defuncto. aut p moderatis expensis siue administrationis snbpena sulpensionis ab ingressu ecclesie quā contra facientes. incurrere volumus ipso facto. cuius absolutionez non obtineant. donec applicata. vl approbata sic in debite sibi restituerint. et ecclesie cathedralis fabrice cuius defunctus erat subdit⁹ duplū appropriatoriuz. vel applicatorium sibi ipsis soluerint competenter de

ppriis ſuis bonis. Dia vero et ſin-
gula ſupradicta mādam⁹ per eccle
ſias ſingulas noſtre cantuarienſis
puincie bina vice annuatim ſolen-
niter publicari. Idem.

ITa quorūdā et ifra. ¶ Sta-
tuimus ꝙ epiſcopi et alij ife-
riores eccleſiaſtici iudices noſtre cā
tuarieñ. puincie. de bonis clericoruꝫ
beneficiatoꝝ quos teſtari poſſe con
ſtat de conſuetudine regni Anglie
ſeu alioꝝ teſtanciū quoꝝcūqꝫ ꝓter-
quā in caſibus exꝓreſſe ꝓmiſſis quo
uis queſito colore nullaten⁹ ſe intro
mittant ſed executores teſtamētoꝝ
ipſorum libere ꝓmittant diſponere
de eiſdem. Nec non de inteſtato de
cedencium laicis debitis eorundem
bona que ſuperunt pias cauſas et
perſonaꝝ decēdencium cōſanguine

a seruitorib⁹ et ꝓpinquis seu aliis ꝓdefunctoꝝ animaꝝ saluti distri/ buant.et conuertant.nihil inde sibi retento nisi forsan aliquid ꝓ iꝑo/ ruꝫ ordinarioꝝ labore fuerit retinē/ dū sub pena sulpensionis ab ingres/ su ecclesie quā ecclesiasticos ¡udices i cōtrariū faciētes incurrere volum⁹ ipō facto donec de ꝓmissis sat fece/ rint cōpetēter. Statutū Jnuē. Jdez.

Deo quoꝝundam et infra.

Statuimus vt ꝓ ꝓbati one vel ap ꝓbatione seu in sinuati one testamētoꝝum quorūcūqz nihil p episcopos.seu alios ordinarios ca piatur p cleros tamen scribētes illi/ nuationes hmōi ser denarios dum/ taxat recipi ꝓmittim⁹ ꝓ labore Dū si aliquod iuentariū bonoꝝ cui⁹ cū/ qz defuncti cōpoto triginta solidoꝝ

rum sũma reperiat excedere qõ tamen ad centum solidos minime attendatur p cõpotoet agẽdis omnibus circa ipsũ acquietãciaꝝ qz literis seu aliis quib⁹ cũqz epiſcopi aut ordinarij seu deputati ab eis et audientes compotum Dei ministri alii compoto huiusmodi attendentes vltra duodeciz denarios recipere nõ plumant. ¶ Si vero centũ solidoꝝ aut vltra minus viginti libris dicta continuant inuentaria cõpoti intendentes et alij pdicti pro ipsoruz labore. ac acquietanciarum litteris et aliis supradictis trium solidoruz perceptione penitus sint contenti. Sed si viginti libras aut vltra minus tamen quadraginta libris vltra quinque solidos pro labore literis et scripturis aliis non admit;

tat. Si vero quadraginta librarum aut amplius minus tamen centum librarum summā attigant hmōdi iuentaria decē solidos p p̄millis recipiant et nō vltra. Si vero sumam centū librarū vel amplius dicta cōtineant iuentaria minus tamē centum quinquaginta librarū sūmam cōtineant vltra viginti solidos pro predictis recipere non presumant. Sicq; ad vlteriora alcendendo pro singulis quīquaginta libris excrescentib⁹ preter et vltra dictos viginti solidos. alios decem solidos recipiāt et nō amplius¶Clericis tamē p singulis acquietancijs litteris quas scribūt in hac pte vltra p̄millos sex denarios accipere non p̄mittimus p labore. Si vero quemquā in aliquo caluū p̄dicto

tum vltra sūmam p̄taxatam q̄uis cautela i pecunia numerata seu re bus aliis contingat accipere. duplū eius quod recepit vltra. fabrice ca thedralis ecclesie loci infra mēsem reddere teneatur. Alioquin episcopi extunc dupluz ipm vltra p̄dictum tempus restituere differētes. sciant ingressum ecclesie eis interdictum. Inferiores vero ab ingressu eccle sie nouerint se suspensos quoulque de duplo de huiusmodi dictis cathe dralibus ecclesiis plenariaz satisfa ctionem impēdent. ¶ In ipa vero probatione. approbacione et insinu atione testamentoz quorumcūqz. vel postea. aut ante administratio nis cōpotoz redditiones fideliter fa ctas ac quietanciaz litere testamen toz executoribus nullatenus conce

eantur sub pena sulpensionis ab ingressu ecclesie p̄ sex menses. quā cōtra facientes incurrere volum⁹ ipō facto. Consti. Johā. Str. de sepult.

Q Via sepe et ifra. ¶ Statuim⁹ in nostra p̄uincia q̄ per actis a viris ecclīasticis mortuoꝝ memoriis. nulli ī p̄uatis domib⁹ quib⁹ mortuoꝝ corpora vlq; ad sepultu; rā frequenter requiescant decetero receptentur. ad cōsuetas nocturnas vigilias. peragendas defunctoꝝ amicis et p̄pinquis) ac aliis. forsan q̄ psalteria p̄ defūctis dicere voluerīt dū tarat exceptis) sub pena maioris excomunicationis. quam cōtra premissa vigilias faciētes huiⁿmodi et receptatores taliter vigilātiuꝝ nō īmerito potuerūt formidare.

Consti. Roberti wynchelee.

Quia inter rectores eccleſiarum et parochianos ſuos. lites cupimus extinguere. q̃ frequenter oriũtur. Statuimus ſi decedens tria ad minus. vel plura cuiuſcumq; generis in bonis animalia habuerit optimo (cui de iure fuerit debitum) reſeruato eccleſie ſue a qua recepit ſacramenta dum viueret. melius poſt optimum reſeruetur.

Conſt. Stephani de parochijs.

ADinſtar patris familias euangelici plures operarios i vineã ſuã mittentis. vt quod vn⁹ nõ valet explere ſaltẽ ſollicitudo pfice ret plurimo ꝙ ẽ cialit̃ diſtinim⁹ vt i ſingulis parochialib⁹ eccl̃is. quam ẽ parochia diffuſa. duo ſint vl̃ tres pl⁹ beteri pẽlati parit̃ magnitudine parochie et eccleſie facultate. ne forte

cqō ablic egrotante vno p̄lbitero vel debilitato. parochianis īfirmitatibus · ac diuinis officiis volenti b⁹ īterelle· officia diuina subtrahāt vl negligēt sacramēta ecclīastica.

Cōstitucio Johānis pecham.

Hactillimus de terra et infra.

¶ Nullus cōmunionē p̄beat diocelano alterius sacerdotis. sine ipsius licencia manifesta· Quaz si dinationem nō intēdimus ad peregrinātes extendere nec necessitatis casui derogare. Simo. mepham.

Quia quidam maledictionisti lij inuencium solemniis· purificationibus mulier, mortuorum exequiis. et aliis in quibus ipse dominus in ministroz suoruz plonis solebat absolutionū libamine popularīter honorari· ad vnius denarij·

vel alterius modice quãcitatis oblationem populi deuotionẽ restrigere. sũt molesti residuũ oblationis fideliũ suis p libito vel alterius vsibus multociens applicãtes. ¶ Alij vero nõ attẽdentes quod dominus omnipotens. cuius est terra et plenitudo eius et vniuersi qui habitãt in ea. Decimas in signũ vniuersalis domini sibi reddi preceperit. et pro suo cultu ealdẽ clericis assignauit. ¶ Aliquãdo malitiose impediũt impedire vel faciũt vl procurãt viros et cleliasticos. ad quos spectat ꝓceptio decimarũ cõ vel seruitores. quo minus liberus ingressus. et egressũ impedia et aprediis de quibus hmõi decime pueniunt. habere possũt. p ipsis decimis colligẽdis custodiẽdis vl

quo voluerint abducendis. Alij ecia
nili pñ cerothece. vl calige seu quic
ꝗ aliud. eis dentur seu ꝓmittantur
decimas huiusmodi asportãt et con
sumunt. asportari consumi ve faci
unt. seu aliquod dampnum inferũt
inferri ve faciunt in eisdez. ¶ Nos
igitur puerlorum dampnabilib⁹ cõ
siliis. salubre remediũ apponere cu
pientes. nihil nouum statuentes. sed
antiquoꝝ canonum statuta in me
dium deducentes. vniuersos et sin
gulos huiꝰmõdi istigatores impedi
tores et alios supradictos. per quoꝝ
nephandas machinationes. eccleli
is. vel eaꝝ rectoribus viccariis. aut
ministris quicquam dampni inferꝛ
aut subtrahitur honoris aut como
di consueti. Presentis declaratione
cõsilii declaramus et pnunciamus

ōes ⁊ singulos inpremissis vel eorū
aliquo in posterum delinquētes vi
culo maioris excomunicationis in⸗
uolui reseruata loci diocesano eor⁊
absolutionem p̄terq̄ in mortis arti
culo quoulqz eor⁊ ministerio in con
trariū laborāctiū ecclis fuerit popu⸗
laris denotio efficaciter restituta ac
viris ecclesiasticis sic lelis de huiul
modi excessib⁹ plenarie fuerit satis
factū. ¶ Stradford.

Errois dāpnabilis deuio exce
cati luar⁊ aiar⁊ excidia non de
mitāt dū frugū luar⁊ decimā garbā
soluētes ꝑ labore metētib⁹ ea mini
me ꝓputata nō ablqz errore calculi
ꝑ decima vndecimā soluāt garbaz
ꝓtēdentes se mercenariis de frugi⸗
b⁹ nō decimatis posse ꝑ autumna⸗
li labore potissime ante decima⸗

tione ſoluere mercedem. noui teſta
menti et veteris imperiū cōtēpnen
tes. Quorundam etiam laicorum
ſuperſticioſa malicia nouiter adin
uenit qō garbas aliquas decimales
nō tamen ſignatas p decimis i ſuis
terris dimittunt i ſeruientes viro
eccleſiaſticoꝝ garbas aut alias tres
decimis ſic dimiſſis nomie decime
abducentes et alportantes i ſcelera
tos exclamant. eos qz arreſtari ſeu
attachiari faciunt ſicut fures ac ip
ſos et ipſoꝝ dominos ꝓpter alpor
tacōnez et abductionez decimaꝝ hu
iuſmodi iſeſtāt et multipliciter in
qetāt. Jpoꝝ etiā aliqui p eo qō gar
baꝝ feni. ſeu reꝝ aliaꝝ decime. per
ſoluz eoꝝ ducūtur viros eccleſiaſti
cos. et eoꝝ miniſtros in foro ſecula
ri implacitant et grauib⁹ fatigant

laboribus et expensis. Alij ꝓterea vias et itinera ī prędia et a prędiis per que decimas oportet seu ipse cō-sueuerunt abduci difficilia et p lon-gos circuit⁹ exhibent remota et per ea tantuz decimas ducentes sinunt transire. seu duci vehicula difficulē cōtra ecclesiasticā libertatē. ¶ Quidam insuper garbas expositas et assignatas p decima nō pmittunt a suis terris abduci q̄diu quicquaz in illis de bladis remanet eoꝛdem Sed ipsos scienter tollerant a suis et aliox animalib⁹ cōteri et cōsumi ac circa decimaꝝ ꝓstationez collecti onem abductionez eaꝝ ipedimenta multimoda inferūt et inferri faci-unt ac pcurant in libertatū ac iurīū ecclesiasticoꝝ violationem et preiu dicium manifestum suarum q̄z pe

67

riculosum aiay. Nos igitur puerso
rum hominū conatib⁹ ꝫ aulib⁹ do
pnabilib⁹. salutari remedio cupien
tes occurere oēset singulos exnunc
in premissis. vel aliquib⁹ eoꝝ i no
stra puincia excedentes. ac illicita
supradicta vel eoꝝ aliqꝺ fieri man
dantes seu eciaz pcurantes nomie.
ve suo facta rata habētes et accep
ta quoꝝ nephandis machioationi
b⁹. iuri seu cōsuetudini approbata
ac libertati ecclīastice quicūꝫ subtra
hīt seu aliquid inturie dāpni vl'mo
lestie infertur contra ecclesiasticam
libertatez, plentis deliberatione cō
silij. pnūciam⁹ vinculo maioris ex
comunicationis. Inuolui. Eoꝝ qz
absolutionem in diocesano. locorū
preterēꝫ in mortis articulo special
ter reseruam⁹. Idem.

Quamq; ex soluentib⁹ bene de cimas deus frugum olim habundanciam et possessionū promiserit vbertatem tamen dolenter referimus. q; nonnulli nostre prouincie contra testamenti veteris atq; noui doctrinaz de siluis suis ceduis et lignis arboz ceduaz excisis. circa que minus q; circa fruct⁹ agrorū laboris impēdunt decimas deo z ecclesiis, quibus debentur notorie. propter hoc q; in preteritum ipsas nō dederunt soluere cōtradicunt, quod estimant idcirco non licere. quia legem moris de longa inualuisse consuetudine arbitrantur. in dubium etiam reuocantes quid silua cedua sit censenda. ¶ Nos igitur aduertentes q; si sua portione ecclesia sit defraudata diutius.

crimen propterea non minuitur sed augetur. ac fames et penuria omnium qz rerum egestas opprimunt bene decimas non soluētes, huiusmodi declaramus psilione consilii silua qz cęduam fore cuiuscunqz generis arborꝫ existens, i hoc habetur vt cędatur aut est abilis ad cędendum, et que etiaz succisa rursus exstipitibus aut radicibus renascitur. ac ex ea decimaz vtpote realem et prediales baptismalibus seu matricibus ecclesiis p̄ soluendā nec non siluaꝝ possessores huiusmodi ad p̄stationē decimaꝝ lignoꝝ ip̄oꝝ excisoꝝ in eis sicut fęni et bladoꝝ oi cultura ecclesiastica fore canonice ꝓpellēdos. Idez.

IN moderate temeritatis ꝛ ifr. In p̄sentis deliberatione cōsilii. Statuim⁹ quoscūqz laicos ob

lationes in ecclesiis vl capellis aut cimiteriis eaꝝ porticu. vel cimiteriis seu quocūqꝫ loco diuino ritui in nostra factas seu faciendas pulcia oc cupantes auferentes seu disponentes quouismodo de ipsis ptextu ecclaꝝ cuiuslibet operis cōsuetudinis alio ve colore nisi de consēsu ecclesiastice ꝑsonaꝝ ad quas oblationū huiusmodi ꝓceptio ptinet. et ex causa sufficienti et legitima per epiſcopū loci primitus approbāda ipso facto maioris excōmunicationis sentēcie decernī subiacere. Cōst. Robe. wyꝑ Honiaz ꝓpter diuersas cōsuetudines in petendo decimas ꝑ diuersas ecclesias inter rectores ecclesiaꝝ et parochianos suos rixe et contenciones scandala et odia maxima multociens oriuntur. Volum⁹

Et statuim⁹ q̄ in cūctis eccleſiis q̄ cantuarie prouinci. conſtitutis vni formis ſit peticio decimaꝝ et puen tuū eccleſiaꝝ. ¶ In primis volum⁹ q̄ decime de frugibus non dedictis expenſis integre et ſine aliqua di minutione ſoluāt̄ur. et de fructibus arboꝝ et de ſeminibus oībus. et de herbis hortoꝝ nili parchiani compe tentem fecerint redemptionez p tā libus decimis. Volum⁹. et statuim⁹ etiā q̄ decime de fenis. vbicūqz creſ cant ſiue in magnis ſiue in paruis pratis. ſiue in chuminis exigantur et put expedit eccleſie q̄ ſoluantur De nutrimentis autem animaliuz ſcilicet de agnis. ¶ Statuim⁹ qz pro ſex agnis et infra ſex oboli den tur pro decima. ¶ Si ſeptem ſūt agni in numero. Septimus agnus

detur pro decima rectori. Ita tamē q̄ rector ecclesie qui septimus agnū receperit tres obolos in reconpensatione⁹ soluat parochiano· a quo decimam illam recepit ¶ Qui autem octauū recepit denariū· Qui vero nonum, det obolum parochian⁹. vel exspectet rector vsq; ad aliū annus donec plenarie decimū agnum possit recipere si maluerit· ⁊ qui ita exspectat semper exigat secundum agnū melione⁹ vel terciu⁹ ad min⁹ de agnis secūdi anni et exspectatione primi anni. Et ita intelligendū est de decima lani et porcellor. sed si oues alibi in hyeme et alibi in estate nutriūt diuidēda est decima· Similiter si quis medio tēpore emerit, vl vēdiderit oues et certū scit a qua parochia ille oues venerit eandē

diuidēda est decima sicut de re que sequitur duo domicilia. Si autez i certuz fuerit habeat illa ecclesia to tam decimaz ifra cui⁹ limites tēpo re tonsionis iueniūtur. De lacte ve ro volum⁹ qō decima soluatur duz durat. Videlicet de caseo tēpore suo Et delacte in autumno et hyeme. nisi parochiani velint p talib⁹ fa cere cōpetentez redemptionez et hoc ad valorē decime et cōmodū eccl'ie. De puentibus autē molendinoruz volum⁹ q decime integre soluātur et fideliter. De pasturis autē et pal cuis tam de cōmunib⁹ q̄ non de cō munib⁹ statuim⁹ q decime fidelit persoluantur et hoc p numez ani malīū. et dierum vt expedit eccl'ie. De pisationibus ꝛ apibus sicut de omnibus aliis bonis iuste acquisi

tis que renouãtur p annũ statuim⁹ q decime soluãtur et exigantur de bito modo. ¶ Statuim⁹ eciaz q decime personales soluantur de artificib⁹ et mercatrib⁹. scilicet de lucro negociationis. Similiter de carpẽtariis et fabris textorib⁹ cementariiss et omnibus aliis stipendiariis ac operariis. vt videlicet dent decimam de stipendiis suis nili stipẽ darij ipsi aliquid certum velint dare ad opus vel ad lumen ecclesie sirectori ipsi⁹ ecclesie placuerit. In peticione autẽ principalis legati volumus qõ consuetudo puincie cum possessione ecclesie obseruetur. Ita tamen q rector ecclesie si fuerit vel vicarius in peticione sua vel capellanus annu⁹. deuz in peticione illa habeat preoculis. Sic quoniam in

Sic quoniam inuentuntur multi decimas sponte dare nolentes. Statuim⁹ qđ parochiani moneant primo et secūdo tercio vt decimas deo et ecclesie fideliter soluant. Quod si se nō emendauerit primo ab ingressu ecclesie sulpēdantur et sic demum ad absolutionē decimaꝝ p censurā ecclesiasticaz si necesse fuerit cōpellantur. Si autez dicte sulpensionis relaxatiōnē vel absolutionez pecierint ad ordinariū loci mittēt absoluendi et debito modo puniēdi. Rectores autē ecclesiaꝝ seu vicarij siue capellani annui qui predictas decimas predicto modo seu propter formidinez hominuz seu fauorē timore dei postpolito vt predictuz est. cū effectu non pecierint pena sulpensionis innodāt ipso facto. donec dimi

diá marcã argẽti p̃ sua in obedien cia archidiacono loci p̃soluant.

¶ Cõstitutio Roberti wynchelse.

Quoniam vt audiuimus lupra decimis. et nutrimentis ani malium inter ecclesiar rectores pro pter amociones pecor ad diuersar parochiar. pasturas diuersis anni tẽporibus contentiones multimode oriũtur. ¶ Nos viam pacis prepa rare volentes. statuẽdo diffinimus et diffiniendo statuimus. quod ad ecclesias. quarum parochiis oues a tempore tonsionis vsque ad fes tum sancti martini in hyeme con tinue pascuntur et cubant. decima lane lactis et casei eiusdem tempo ris. liceat postea amote fuerint ab illa parochia et alibi tondeantur integre p̃soluantur.

Et ne fraus fiat in talu premissa. precipimus q̄ antequam oues amoueantur a pasturis. vel etiam detrahantur ecclesiaꝝ rectoribus sufficienter de soluenda decima cauea tur. Quod si infra p̄dictum tempus ad diuersarum parochiaꝝ pasturá transferantur quelibet ecclesia pro rata temporis portione decimaꝫ p cipiet eandem minori triginta di erum spacio i rata temporis mini me computando. Si vero per totū tempus predictū cubant in vna parochia et pascantur continue i alia inter ipsas ecclesias decima diuida tur. Quod si post festuꝫ sancti mar tini ducantur ad pascua aliena et vsque ad tempus tonsionis in vna vel diuersis parochiis siue in propri is pascuis dominoruꝫ suoꝝ siue al

terius, cuiuscunque pascantur habitã ratione ad numerum cuium pascua, estimentur et secundum estimationem pascuor. ab eor dñis erigantur decime. ¶ Decima vero lactis et casei de paccis, et capis proueniens vbi cubant et pascuntur vbi soluãtur. Illioquin si cubãt in vna parochia et pascantur in alia parochia decima inter vectores diuidat omnino. ¶ Agni vero, vituli, pulli equini, et alij fetus decimales habita ratione ad loca diuersa vbi gignunt ouũ et nutriunt, et ad moras quas traxerit in eisdem particulariter decimẽt, qd vero p decima vbi lac pptet vacan. vel ouũ ad caseũ faciendũ nõ sufficit, et qd p agnis, vitulis, pullis, equis, vellerib⁹, aucis.

De

ant alijs huiusmodi de quibus pro-
pter eoꝝ inobedientiam decima cer-
ta dari non potest consuetudini lo
coꝝ diutius relinquendū. ¶ Item
precipim⁹ q̄ si quis post festum la-
ci martiꝝ oues occiderit. vel si o-
ues quouis casu fortuito mortuas
decimam legitimam parochiali ec
clesie soluere non post ponat. Et
si oues extranee in alicuius parochia
condeantur decima ibidez tradetur
rectori ecclesie nisi sufficienter doce
ri possit q̄ p decima sit alibi satisfa
ctum vt solutionē ibidez faciendaz
modo legitimo valet impedire. Idez.
Omnia ecclesia et infra. ¶ Cū
Sacra eloquio iubente de om
nib⁹ q̄ nouāt per annū nullo tem-
pore excludo decime sit cū oi integri
tate. z absqz diminutione solue de

Liceatq; vniciq; capellano parro
chiali rectori siue vicario parochia
nos suos per censuram ecclesiasticā
ad solutionem decimaꝝ compellere
Omnibus et singulis rectoribꝰ vi
cariis et capellanis parochialibꝰ, et
ecclesiaꝝ parochialiū curatꝰ per no
stram puinciam cōstitutis virtute
obediencie mādamꝰ firmiter iniū
gentes quatinus diligēter moneant
et efficaciter inducant, et quilibet ip
soꝝ in parochia sua moneat, et in
ducat q̄ p̄dicti parochiani omnes
singuli integre et sine diminutiōe
decimas inferius anotatas eccleſiis
suis persoluant. scilicet decimaꝝ lac
tis. a primo tempore siue nouacio
nis. ¶ Tam mense augusti q̄ in
aliis mensibus de prouentibus ter
ram bolcorum pannagiis sil

uarū & ceteroꝝ si vendāt, viuariorū, piscariorū, fluminū stagnorū, arborū pecorū, columbarū, seminū, fructū, et bestiarū guarenarū, ac cupiditoꝝ curtilegiorū lane et lini vini et granī, torūoꝝ i locis quib⁹ fabricant et fodiunt, cignorū et caponū, aucarū, et anatū, ouorū, fenecii, agrorū, apum, mellis et cere, puentuū molēdinorū, venationū, artificiorū, negociationū, necnō et agnorū, vitulorū, pullorū, et quinorū secundū verū valorē, et oium puentuū rerū aliarū, decretero satis faciant cōpetenter ecclīs quibus dē iure tenentur nullis erispēlis, ratione prestationis decimarū deducti seu retētis nili tātū de pstatione decimarū artificiorū et negociationū. Quod si monitionib⁹ suis parere & tenplerint, per sulpensionis exco-

munications et interdicti sentencias eos ad prestationē predictarum decimarum compelant.

Quia vero non numq̄ et infra monachi infra .xviij. annuz nō recipiātur nili vrgens necessitas vl euidēs vtilitas iducat. Pecham.

Sancti moniales plurime et infra. Quod am in tantum decipiuntur vt cū fuerint etatis legitime doli capaces postq̄ vltra vnū annū inter moniales monastice vixerint putant se non esse professas ac sibi licere redire ad seculum pro eoq̄ benedictionez episcopalez cū solemnitate voti emissi minime receperūt. Nos vero huiusmodi errorem extludentes presentis auctoritate concilii declaramus eas ipso facto professas existere reputandas

postꝫ vltra vnū annū vitaꝫ sponte in collegio duxerint regulā adeo vt ad seculū redire nullatenꝰ ꝑmittant. nihilominus ab epiſcopis cuꝫ solemnitate debito cōsecrādas suo tempore vel velandas. Idem etiam quātum ad ꝓfessionis vinculū sentiuꝰ de monachis . et religiosis aliis sentimꝰ quibꝰ cūqꝫ si nihil obstat canonicū et eos si vltra annū religionis habitū in monasterio sponte detulerint ꝛ ipso reiecto ad seculū redierint esse sicut apostatas ab ecclesiasticis bñficiis repellēdos et ad repetenda sua monasteria seclusiuꝫ iuris exigenciaꝫ cōpellendos de quibus fiat diligens inquisitio· per archidiaconos quoniaꝫ multos huiusmodi sub omni velle lupinū animum nouimꝰ palliare. Stephanꝰ.

Quia iuxta scripture testimoni
um vota nostra tenemur deo
salubriter reddere q̄ vouem⁹. Decer
nim⁹ animaduertendū, vt epi formaz p̄
fessionis in sua cōsecratione plata
bis in anno coram se legi faciant di
ligenter vt tanto melius sponsionis
p̄prie recordentur, quāto sepius fu
erit eor̄ auribus inculcatū.

Constitutio Edmundi Archiepi.

Precipimus vt sacerdotes sepe
moneant populuz et maxime
mulieres ne faciāt vota sua nisi cū
deliberatōe & de p̄cepto viroz suoz et
filioz sacerdotū. Cōstitutio Ste
phani De statu Regularium.

Et rectius gerant omnia si ex
terior administratio claustra
liuz respōderit vite quieti. Statu
im⁹ vt tā obedienciales rez mona

statuꝫ q̄ prelati maioris quater vel bis ad minus in anno coram fratribus a cōuentu ad hoc deputatis. vel coram superioribus iuxta monasterii consuetudinem reddant de receptis et expensis omnibus rationez. Ad hoc tamen illos ꝑlatos ex ista constitutione nolumꝰ obligare q̄ possessiones habēt a monachis vl canonicis regularibꝰ sepatas. Idemz

Quia non nūq̄ serpens antiqꝰ quil ingiter sedit insidijs sanctis viris. quanto magis eos inueniat solitarios et absqz consolatione mutua cōuersantes. tanto facilius eos interdū suis insultibꝰ obruit et cōfundit. Prouida deliberatiōe. statuimꝰ vt tam monachi q̄ canonici regulares et moniales i vno dormitorio pariter dormiant et quiet

cant singulis personis lectis assignatis. In uno etiam refectorio simul edāt neqz ple cuilibet. Sed cōiunctim omnibus victualia preparētur. nec singulis eoz pro vestib⁹ denarij tribuantur. sed talia p certas personas ad hoc deputatas puta camerarios suos et camerarias suas diligenter expediantur. qui vel que sicut bona facultates dom⁹ sulti fuerint indumenta ministrent. Cū noua tradunt vetera ab eis recipiātur indumenta. que in vsus pauperum vel alias necessitates de consilio abbatis vel abbatisse cōuertātur. Camerario aūt et camerarie nō liceat alicui monacho vel canōico vel moniali dare denarios. vel aliquid aliud p vestimētis. Sed neqz monacho vel canonico vel moniali li-

reat aliqd recipere. et li fecerint et camerarij ab officio deponatur. et monachj vl canonicj vl monialis Anno illo nouis careat indumẽtis.

Idem Ste.

Ad hec qm̃ serũ muliebrẽ cõtra verluciam antiqui hostis nimis fortẽ multiplici remedio necesse est occurrere. et efficaciter cõmuniri. Decernimꝰ vt moniales et cetere mulieres diuino cultui dedicate velum. vel pepulum sericũ nõ habeant. nec in velo acus argenteas neq aureas. audeant de portare. Nec ipse nec monachi. nec canonici regulares habeant zonas sericas vl auri vl argenti ornatuz habẽtes. nec burneto. vel alio panno irregulari de cetero vtantur. Metiantur etiaz iuxta dimẽsionẽ corpoꝝ vestes suas

Ita ꝙ longitudinē corpoꝝ nō exce
dant sed pede licut decet supertecto
sufficiat eis cū Joleph veste idui ta
lari. Et monialis cōsecrata deferat
annulū sola et vno solo sit cōtēta:
Siq; aūt extra hāc phibitionē venire
plūpserit et comoniti se nō correxerit
regulari subiaceāt disciplīe. Idez.

Et scdm̄ canonicas sāctiones
abbatib⁹ aqb⁹ minores viuēdi
normā habēt. assumere super ho-
nestā ꝙuersatioe testiū cōpolitas sut
fragek. decim⁹ vl ipi capellanos su
os vl aliquē illoꝝ singulis mutent
annis. ¶ Qui aūt habet vnū tm̄ il
lū mutet sitrntlinecessaria causa sub
fuerit. q̄ten⁹ si de vita eoꝝ (quod ab
sit) scādalū oriat tāto plures inocētie
sue habeāt testes q̄nto eoꝝ vita plu
ribus innotescit. ¶ Idem.

Inhibem⁹ ne moniales infra
scepta domorum suarum pre
ter necessarias seruiētes ad cohabi
tandum mulieres recipiant nisi e⁊
piscoi diocesani accedat assensus.
Item tam a monachis q̄ canoni⁊
cis regularib⁹ q̄ monialibus silen
cium p̄cipim⁹ obseruari locis et tē⁊
poribꝰ cōstitutꝰ. nec viris aut mulie
ribꝰ ablq; licencia superioris egre⁊
di liceat scepta mōasterij sue domꝰ
nec sine certa causa et honesta egre
diendi eis licencia concedatur. Ita
q̄ nulli claustralium causa recrea⁊
tionis aut visitandi parentes pate
at aditus ex(tra)di· nisi talis forte fu
erit de quo nihil ministrum possit p̄
sumi aut debeat suspicari. merito q̄
etiā semper collegam secum habe
at· Et quocies ex(tra)di eis licēcia cō

cedit certus dies eidē i quo redire de
beat p̄figat. Hoc quoq; volum⁹ ob
seruari vt vbicūq; ppter excell⁹ alī
cui⁹ .si viderit episcopus vel abbas
vel prior conuentualis nō habēs ab
batē expedire vt quis ad tēpus ali⁄
bi moret ad domū aliā. religionis
eiusdē in eodē episcopatu transfera
tur. vel si necesse fuerit ad aliū etiā
episcopatū dirigat. et per diocesanū
compellat ad mitti qui ibi in oīb⁹
subiaceat regulari disciplīne. Ita
vt si ex mora ipsius ecclesia fuerit
grauata . in qua morat vice versa
mittat aliquem. de suis collegiis q̄
interim moram faciat in monaste
rio deliquētis. nec prius ille qui de⁄
liquit in domū suā recipiat q̄ si ple
ne de cōmisso penituerit. z tunc p̄si
um superiorē reuocet. Si autē mo⁄

nasterii i quo morat delinquēs ne minē versuicē mittere voluerit. ad monasterii deliquēti mōasterii a quo venit ei vestes ministret. Idē.

OMnem autē singularitatem i terdicim⁹ in refectorio. Vt ci bus aliter vmq̄ alteri ꝓparetur sed qui preest puideat vt sibi interdum talia ꝓparentur de quib⁹ alion debilitas vel infirmitas p vt viderit expedire valeāt releuari. Omnia autem victualia religiosis apponēda sine subtractione aliqua eis apponā tur. taz i conuentu q̄ alibi vbi refi ciuntur. Et de omnibus appositis totum residuū sine diminutione aliqua cedat in elemosinaz per elemosinariū egentibus simul erogāduz Ita q̄ nec abbas nec prior nec elemosinari⁹ possit contra hoc dispen

lare. ¶ Et quicumq; statutum illud vel aliud de indumentis admittere. vel obseruare noluerit si sacerdos fuerit a celebratione diui nor̃. si minoris ordinis vel monialis a cõmunicatione corporis christi vsq; ad plenam satisfactionem firmiter suspendatur. ¶ Item phibemus ne aliqne moniales singulariter i refectoriis comedant carnes in quibus non solent comedere Ad hec per nullam societatem vel considerationez admittatur monachus i alterius monasterio ad moram faciendam nisi cũ litteris episcopi sui. vel abbatis vel prioris conuentualis nõ habentis abbatẽ. ¶ Idem inter canonicos regulares. Et moniales volumus obser-

quari-

¶ Prouideant eciam episcopi quot moniales in omnib⁹ necessarijs sustentari possint de bonis monasterij Nec sustineant vltra numerum illū aliquas admitti. Nec eciam recipiantur alique postquas redacte fuerint ad numerum illum. ¶ Et hoc firmiter statuim⁹ auctoritate p̄sentis cōstitutionis. Si autez decetero contra hanc formam aliquas cōtingat admitti eaz abbatissa ꝑ p̄ximā depōnatur. ¶ Idem. de magistris et p̄rioribus moniales custodientibus. Si contra hanc formam moniales admiserint durim⁹ statuendum. Cōficeantur eciā moniales sacerdotibus sibi ab episcopis deputatis. ¶ Clerici autē vl' laici frequētē nō habeāt accessū ad claustrū monialium sine racionabili causa. ¶ Idem.

Quoniam inter alia vicia impetus gule solet non medio criī viros precipue ecclesiasticos infestare. decernim⁹ vt nec monachi nec canonici regulares. nisi horis statutis potacioni aut conuersationi vacare plumant. Si vero licitiuerint i petrata licencia regulariter refectoriū introeant et sic necessitati subueniāt nō vt cōsulāt voluptati. ¶ Ab hac autez generalitate infirmos excipimus et eos qui sūt i obsequiis p̄latoꝝ. Ad hec statuim⁹ vt cum propter debilitate vl alia iusta de causa monachi seorsum in misericordia cōmorantur semper habeant secū duos ad minus seniores. qui aliorꝝ levitates debita correctione cōpescant et qui postmodū in capitulo testifi-

centur qualiter miserico[r]diter fuerint conuersati. ¶Idem inter canonicos regulares et moniales volum[9] obseruari. ¶Johánes pechaz.

SAncte moniales plurime i vagationis vicio delectantes(dine vagantis exemplo)in consimile corruptionis scandalū. ymmo longe perniciosius assidue prolabūtur cui periculo uidentes magis optātes earū saluti cōsulere q̄ vanis eatundem deliderijs complacere. sub pena excommunicationis totaliter ihibem[9]. ne qua illaꝝ ettā cū socia nedum sola apud parentes vel affines quātū cūqz ꝓpinquos nedum apud extraneos quātumcūqz fame. vl̄ eminencie. vl̄ religionis existant vltra tres dies. naturales causa recreationis pendinare seu p qu acuz

qz necessitate vel occasiõe vltra lex dies cessanti infirmitate camorari ꝓmant nisi locoꝝ epiſcopis aliud aliquociens ex causa necessaria videat de quo eoꝝ cõsciencias ītremẽ do iudicio oneramꝰ. Hanc autẽ oꝛ dinationem ad illas nõ extendimꝰ q̃ exteriꝰ cogũt mẽdicare sibi necessaria dũ mẽdicãt. De religiosis do.

Plures inuenimus religiosas domus ordinis sancti Augustini que ꝓ eo q olim quibuldã matricibus ecclesiis vltra marinis adhesserant. a quibus modo ymmo iam diuturno tempoꝛe seperate noscuntur occasione quarundem ceremoniarum adictis matricibus domibus receptarum. per quas discrepant a ceteris eiusdez ordinis domibus incantuat. pui. constitutis nõ

cõueniũt cum ceteris in capitulo ge
nerali singulis trienniis iuxta con
silium generale celebrãdum. Et q
turpis est pars que nõ conuenit suo
toto. Statuim⁹ vt de cetero oẽs hu
iusmodi dom⁹ salua⁹ cerimoniaru⁹
suaꝝ obseruancia specialiter moue
antur per locoꝝ eõs. vt cõueniunt
cũ aliis canonicis in capitulo gene
rali de regimine ⁊ reformatione or
dinis cõmuniter tractaturi. Vel si i
ter eos quantuꝫ ad substancialia re
ligionis sue sit nobilis. Vniuersi
tas sibi ipsis seperatim cõstituãt ca
pitulum generale. Alioquin hoc fa
cere p cẽsurã ecclesiasticã cõpellãt.

Cõstitucio Edmundi Archiepi

QVoniam religionũ iminens
diuersitas grauem in ecclesia
dei cõfusionem inducit. Precipi

mus ꝙ qui nolunt domum hospita
le .seu cenodochium fundare de no
uo regulam et institucionem a loci
ordinario accipiãt scdm quã viuãt
regulariter et religiose. ¶ Ad hec di
strictius inhibemus ne inclusi vel i
clule cõstituantur alicubi sine licen
cia loci diocesani episcopi speciali
pensatis loci moribus et personaꝝ
qualitate et vnde debeant sustenta
ri In domibus ecliã eorũ personę secu
lares nullatenꝰ hospitẽtur. sine ho
nesta causa. Stephanus.

Quum secundum apostolum et
infra. ¶ Hoc merito ducimus
ad tungendum vt si duo aut vnaꝝ
et eandem ecclesiam fuerint pre-
tati neutri eoꝝ pendente lite custo-
dia committatur. Sed ad episcopum
ius conferendi talem ecclesiã auctu

ritate cõsilij deuoluatur cũ cõtencio
lis inter duos patronos. quoꝝ vter⁊
qz clericũ suũ ꝓsentat. cũ ex epi scopi
collatione nulli patronoꝝ ꝙ postea
euicerit ius patronat⁹ ꝓiudiciuz de
beat generari. ¶ Statuim⁹ vt epi
scopus neutri illoꝝ qui ꝓsentati fue
rint eccl̃iã illam cõferat. illa vice
nisi de vtriusqz patroni cõsensu (ne
saltem aliquale ꝓiudiciũ alteri patro
noꝝ videatur generari) si forte post
modũ ius euicerit patronat⁹. Cõi.

Si aliquo euincente ius patro
natus contra alium in foro re
gio scribat rex epo vl̃ alteri ad quẽ
istitucio ptinet ꝙ ꝓsentatuz ab illo
qui euicit admittat. si beneficiũ va
cauerit ne patrono fiat iniuria et a
liud nichil obsistat canonicuz impe
dimentũ admittatur libere ꝓsentat⁹

Si vero nō vacat hmōi bñficiū do
mino regi vl iusticiario habet nūci
are plat⁹ excusando se q̄ tale bñfi
ciuz non vacat nō potest mādatuz
regiū ad implere. Liceat tamē pa
trono iterum si voluerit presentare
pollidētē vt lic ius euicētis patrōi ī

PEr nrāz. (posterū declarēt.
quic. ¶ Statui. ꝛ ippetuū
ordinam⁹ vt null⁹ decan⁹ seu qui
uis plat⁹ aliis exceptis plonis epōz
quoz hac ordinatione auctoritas nō
artat. inq̄litionē faciat de plentaci
onis alicui⁹ ad bñficiū eccl̄iastī
cū negocio nisi in pleno loci capitu
lo. eo cui possessio eccl̄ie icūbit voca
to legittīe sub tāti tēpis spacio quo
possit sibi prudētū viroz ꝯsilio plpi
cere defensioni status sui et de suf
ficienti remedio prouidere.

¶ Quicūq; autē decetero contra hāc nostrā ordinationem fuerit attēptatū decernimus penitus nō tenere Ad faciendū nichilomin⁹ de dāno oimodo qō idem possessor ppell⁹ fuerit. p decanū vel plātū aliū taliter clādestine inq̄rentem prelētis sācti one cōsilij cōdemnantes. ambicioſū ipsum ab huiusmodi beneficio sibi neq̄ter ambito excludētes perpetuo Et nichilominus eundem ab omni obtento alterius beneficii ecclesiastici p triennīū suspendentes.

¶ Vt singula ecclesiastica officia in ecclesia dei rite procedant. Statuimus ne archidiaconi nimium graues ecclesiis sibi subiectis existant. districtius inhibentes ne statutum in concilio generali euectionis numerum excedāt. sed visitacionis

nomine debitā ſibi recipiāt procura
tionem. Nec ad eam ꝓcurationem
venientes extraneos. vt ſecum veni
ant inuitare ꝓſumant. Si tamē ꝓ
hondie archidiaconi eccleſiaꝝ recto
res velint aliquos inuitare. hoc nul
latenꝰ ꝓhibemꝰ. Sed ipſi archidi
aconi nullum inuitent. ne forte qui
ꝑ ſuū aduētū eccleſias non grauā
rent grauent ꝑ inuitatos. Vnde vt
eis ſubtrahatur neceſſitas inuitan
di ꝓhibemꝰ ne archidiaconi die vi
ſitationis apud eccleſiam quam vi
ſitant capitulum celebrent. niſi for
te in burgo. vel ciuitate eccleſia ſit
conſtituta. ¶ Ad hec archidiaconis
diſtrictiꝰ inhibemꝰ ne aliquo modo
procurationem recipiant ſine cau
ſa racionabili niſi illo die quo ꝓpo
naliter vilitant eccleſiam ꝓcuran

tem nec redemptionem pro vilitatꝫ one extorqueri presumant. Idem.

Et archidiaconi ⁊ infra. Archidiaconis decanis et officialibus eoꝝ distrctꝰ inhibemꝰ ne sub ditos suos exactiões vl̃ callias p se vl̃ p alios exercere vl̃ extorq̃re ꝓsumãt.

Item contra. Bonifacius. grauamina et excessus que p apparitores archidiaconoꝝ et decanoꝝ sub ditis iferri didicimꝰ remedium adhibere volẽtes. Statuimus vt cũ p faciendis executionibꝰ aut p aliis necessitatibꝰ ad hospicia rectoꝝ, vicarioꝝ seu capellanoꝝ vl̃ alioꝝ presbyteroꝝ seu clericoꝝ vl̃ religiosoꝝ eos declinare cõtigerit: nichil omnino ratione ꝓcurationis vel alterꝰ seruicij exigant ab eisdẽ Sed cũ gratiarũactione recipientes

ea q̃ ab hospitibus apponẽtur illis, contenti existent. Neqz p nũcios et subedellos sed p se ipsos executiones faciant preceptorum. ¶ Bedelli vero qui contra hoc fecerint et onerosi subditis dominorum suorum, seu iniurioſi inuenti fuerint, grauiter puniantur. et grauatis duplum restituere teneantur. ¶ Stradford.

Ena et miserabilis cupiditas adinuenit vt pro litteris institucionum clericorum ad beneficia ecclesiastica admissorum et litteris ordinum pro scriptorum labore. et sigillis. fiunt multociens exactiones immense (id reprobante canone dicente, q̃ sicut non decet episcopum manus impositionem vendere. archidiaconorum quoqz et suorum offi-

cialium nec non et aliox cleri certificatorias litteras inquisicionū super beneficiis facantib⁹ factas tradere renuūt. prelētatis nili pri⁹ excelliuam nimis summam pecunie habeant pro scriptura. ¶ Nos igit hunc abusum abolere volentes presentis ordinatione concilij duximus ordinādū. q pro scriptura litterax inquisitionū institutionū vel collationū et comissionū ad inducēdū vel certificatoriis ipsax ī beneficiis vltra .xij denarios. p litteris. vero cui iuslibet sacri ordinis ultra sex denarios dicti clerici p se vel p alios nō recipiāt quouis modo. ¶ In ceteris vero ordinarii suis teneantur ministris stipendia cōstituere quibus debeant merito contentari ¶ Pro sigillatione vero litterax huiusmodi

aut marscalis p introitu seu iani
toribus hostiariis vel barbitonsori
bus eporum a clericis minorib⁹ vel
maiorib⁹ ordinib⁹ decoratis nichil
omnino exigi volumus vel plolui-
nec cuius dis specie velaminis solu
tio p sigillis litteraꝝ vl' introitu su
pradictis in questum damnabile cō
uertantur. ¶ Et ne temeritas pro
uisa remedia violans ptereat impu
nita, si contra pmissa quicq̄ recipia
tur ab aliquo duplum si recepti. re
di pcipim⁹ infra mense. Alioquin
clerici beneficiati receptoꝝ p ipsos
inique, dupluz restituere differentes
ab officio et bñficio nouerint se su
spensos. Clerici vero non beneficia
ti et laici ingressum ecclesie sibi no
uerint interdictū quousqz de duplo
satisfactionem impenderint soluen

tibus competentem. Idem.

Quamuis lex nature et infra: ¶ Presentis auctoritate consilij inhibemus ne quis pcurationez ratione vilitationis soluendam ab aliqua presumat recipere ecclesia. nisi vilitationis officium eidem diligens impenderit scrutatis personaliter et inspectis p ipm cū effectu q̄ fuerit idagāda. ¶ Si qs vero plures vilitare voluerit ecclias vno die pcuratiōe vnica victualib⁹ vl pecuīa ad q̄ oēs ⁊ singulos sic die vnico vilitatos. pporcionabiliter faciat cōtribuere (p vt tradunt canones) sit cōtentus. Et si nocte precedente suā vilitationem in quauis ecclesia faciendam ad sumptus. rectoris seu vicarij vilitāda. seu die vilitationis in prandio steterit cū eisdez. veraz esti

mationem ſumptuū huiuſmodi in procurationem ſi eam in pecunia vilitans. licite duxerit exigendam computare ſeu alocare vel pro eo in totum ſtudeat cōpenſare. Ita ꝙ nō vltra ſumptus huiuſmodi ſolidam procurationem inpecunia nec amplius ꝙ deductis eiſdem ſumptibus de procuratione inpecuniam exſoluendam ſupperetit. prelumat recipere vel exigere quouiſmodo. ¶ Si quis autem aliter fecerit donec indebite percepta reſtituerit ab ingreſſu eccleſie noueritſe ſuſpēſū. ¶ Verum quia plures archidiaconi et alij ordinarij honoris prerogatiua vl nobilitate generis decorati. in ſuis viſitacionibus incedentes familiariū et victualiū ſtatutum in canonibus numerū excedunt. licꝙ procu-

ratores eisdem in victualib⁹ excessi-
uis indebite onerant vltra estima-
tionem procurationis q̄ in pecunia
solet solui. ¶ Nos huiusmodi visi-
tatis an in pecuniam quantitatis
solite vel in victualib⁹ visitātes eis-
dem voluerit ꝓcurare optionem re-
seruamus. Et si capellas visitatas
habuerint dependentes ab ea. Sta-
tuim⁹ q̄ p ecclesie suasq; capellas
huiusmodi vnica visitatione que p
vna ecclesia p̄stari solet (in dioceli
cuius est ecclesia) visitantes· Archi
diaconi et alij ordinarij sint contē-
ti sub pena suspensionis ab officio.
et beneficio (quam ipso facto incur
rant) donec duplum illius q̄ vltra
procurationem huiusmodi vnicas re
ceperunt sue ecclesie soluerūt cathe
drali· ¶ Item quia visitantes archi

diaconi et alij ordinarij tam in ec
clesiis q̄ in ornamentis eor̄ et cemi
terior̄ clausuris manor̄ domibus
reperientes defectus ipsos sub pecu
niarijs penis precipiūt reparari et
a nō parentib⁹ censuris extorquent
penas huiusmodi quibus dicti defec
tus debite poterāt emendari ne inde
suas bursas cū iactura pauperū his
diebus oppressor̄ insolite nequiter i⁊
piguātes. ¶ Igitur ne ꝓpter tales
exactiōes penales aduersus archidia
conos et alios ordinarios et eor̄ mi
nistros detur legalis occasio mali⁊
gnandi nec ecclesiasticos viros de⁊
ceat questibus inhonestis et penali
bus auelari vl̄ ditari. ¶ Statuim⁹
q̄ pene huiusmodi quociens exacte
fuerint in reparationē conuertant

huiulmodi defectuz reparādoꝝ sub pena sulpensionis ab officio quam cōtra p̄missa sibi ipsis applicantes donec sic p̄cepta ad reparationez dictoꝝ defectuū cuz effectu assignatur iaurrere decernim⁹ ipōfacto. Idem.

ITez licet quis purgare et infra. Illorum archidiaconorum et suoꝝ officialiū alioꝝq; ordinarioꝝ detestantes abusum. quo a sacerdotib⁹ in suis iurisdictionibus celebratur diuina priuilegio id faciant certam et excessiuā quātitatem pecunie exigūt liberalitatē qua sacerdotes huiulmodi clericos sua nomina inserentes in matriculis de vno denario solebant recipere in exactionē censualē vi. dena. vel circiter il licite cōuertentes. Statuimus q; de cetero a dictis sacerdotib⁹ vltra de-

rariū vñicū p quo ipoz nomina re
gistrent in primis admissionib⁹ eo
rū ad celebrandū diuina dicat archi
diaconi et ceteri ordinarij aut qui-
uis coz ministeri recipe non aude-
ant quouismodo sub pena suspensi
onis a celebratiõe diuinoz. et ingres
su eccl'ie quã cõtra facientes incur-
rant quoulqz duplũ receptoz huiul
modi fabrice ecclesie cathedralis lo
corum ploluant. Idem.

Ordz apparitoz et infra. ¶ Pre
sentis approbatione cõcilij sta
tuim⁹ q linguli nostri suffraganij
vnum apparitorem equitem habe-
ant dũtaxat p diocesib⁹ eozdẽ. Lo-
coz vero archidiaconoz nre pricie
p suoz archidiaconatũ singulis dece
natib⁹ vnũ apparitorẽ nõ equitẽ sz
peditẽ habeãt tãtũmodo incedẽtez.

Qui cum rectoribus aut ecclesiarum vicariis vltra noctem et diem vnicam singulis quarterijs in anno ipsorum sumptibus non morentur. nisi per eosdem inuitati fuerint ad morandū specialiter. Nec in capitulis generalibus collectas in pecunia aut alias de lanis agnis. vel rebus aliis faciant aliquales. gratis tamen eis data cū gratiarum actione recipere valeant. Quid si plures contra hoc fecerint deputati vel eorum aliqui premissa repti fuerint. temere violare deputantes eodem tamdiu ipso facto ab officio et beneficio sint suspēsi. donec huiusmodi amouerint deputatos quos etiā ab apparitorum officio ppetuo suspēdim⁹ ipso facto. Ste.

Ad excitandū affectus laborāciū in vinea dñi sabaoth (de

vere retributionis valeant denariū recipere post laborem) decernimus ne opus dei fiat aliquibus negligēter. p̄lertim cū ingenerali cōsilio sit statutum et p̄ceptum· vt diuinū officiū nocturnuz pariter et diurnū Secundum q̄ dies dederit studiose celebretur et deuote. vniuersa quoqz sacramenta ecclesiastica et p̄cipue baptismatis et altaris deuotissime (prout deus inspirauerit) celebrent et ministrentur. Verba quoqz canonis p̄lertim in consecratione corporis et sanguinis x̄pi plene et integre p̄ferantur. Presbiter autē post q̄ dominicum corpus et sanguinez sumpserit in altari si in eodem die missarum solemnia· ipsuz celebrare oporteat· iterato vinum in calice infusū sumere nō p̄sumat. Ad hec dux

im⁹ statuendum districtius inhibē-
tes ne sacerdos quilpiaz millaz so
lemnia celebret bis in die. extra die
natalis dñi et resurrectionis domi
nice vel i exequijs mortuoz videlicz
cū corp⁹ alic⁹ eodē die fuerit tumu
lād ū : tūc prima milla de die poste
rior vero pdefūcto celebrāt.

¶ Johannes Pecham.

Sacerdotes caueant vniuersi
ne millaz peculiaz seu fami
liarium se celebrationi obligēt quo
minus valeant canonico officio cō
millā sibi officiare ecclīā vt tenēt.
¶ Nec plumant aliqui annualia ce
lebranda suscipere. nisi p defuncto
celebrent quotidie vel pcurent spec
aliter celebrari. ¶ Null⁹ insuper plu
ra recipiat annualia celebrāda q̄ ha
bz locios sacerdotes. illo casu excepto

quo procurans suffragia fieri pro defuncto cōsentit exspresse memoriam defūcti in missa alij vel aliis copulari. ¶ Nec credat sacerdos celebrās se dicendo missā vnā posse satisfacere p duobus: p quor vtroq; specialiter et in solidum promisit celebrare. ¶ Licet canon dicat q nihil minꝰ accipit cū missa p defūctis vna dicitur. q̄ pro vno quolibet ipsorū diceretur. ¶ Loquitur enim de his missis q̄ anxiato corde dicūt. ¶ Absit ne a quocūq; catholico credatur tantum in tensiue proficere missa deuote celebratam mille hominū (pro quibus forsitan dicitur) quantum pro eis mille deuotione consimili canerentur. Licet sacrificium (qui est cristus) infinite sit virtutis

Non tamen in sacramēto vel sacrificio sue immensitatis lūmam plenitudinem operatur. Alioquin pro vno mortuo nūq; oporteret missaz dicere nisi vnam. Operatur enim inhuiusmodi mysteriis distributionem certam sue plenitudinis quaz ipse eisdez lege in effabili alleganit. Illos autem qui phiusmodi annalibus vl' anniuersariis celebrandis stipendia acceperunt ne ex certa malicia vel accidia latisfaciant (vt tenentur) monem⁹ vt omissa suplean't et ad plenuz latisfaciant in futurum. Et quicūq; id non fecerint fructus taliter receptos pro annali b⁹ illoz (qui eis talia cōtulerūt) erogent pauperib⁹. aut si vtrumq; istorum sponte neglexerint sicut fraudatores fideliuz ab ordinariis suis

alpere corrigentur.

SAnctum et salubre et infra. Statuimus vt pro singulis episcopis Cantu-prouincie decedentib⁹ reliđ confres suplstites solemne faciant officium defunctoꝝ non solum in capellis suis singulis sed etiã post decessuꝫ alicuius de aliquoꝝ episcopoꝝ hmõi recenter in consilio vel alias p vtilitate ecclesie pariter congregantur precipientes insuper. et in virtute obediencie firmiter iniungentes vt singuli sacerdotes tam seculares q̃ religioli dicant missas singulas de cũ diocesani obitu eis fuerit veritas intimata p ipsius anima a peccati maculis expianda. Rogamus insuper sacerdotes exemptos religiosos. et si qui sint etiam seculares vt ordinationẽ

istam salutis in aliis exemtionis siue priuilegiis gratis suscipiat vt eã sal tem autoritate propria a sibi cõstitu ant obseruãdum. Sciturí q̃ grati erim⁹ gracie et dolebim⁹ si quos i⁹ uenerim⁹ de ingratis. Idem.

Altissimus deterra et infra.

¶ In eleuatione corporis cri sti ab vna pte ad minus campane pulsentur vt plures qui celebrationi missaꝝ non valent cotidie interesse vbicumq; fuerint siue in agris siue in domib⁹ flectent genua indulgẽ cias ꝓcessas a plurib⁹ epis habituri

¶ Statuimus insuper vt quilibet sacerdos quem canonica necessitas non excusat confiteat omni ebdo ⸗ mada saltem semel. Parochiales ꝛ super sacerdotes caueant diligenter ne alicui dent corpus dñi nisi prius

constet ipsum cõfessum fuisse testi-
monio vl' iudicio fidedignoꝝ. ¶ Et
huiusmode certificationis onus ip-
sius susceptoris iponim⁹ sacramẽto
qui habet ea q̃ saluti sue sũt necessa
ria pcurare. ¶ Null⁹ etiam sacraz
communionem prebeat parrochia
no alterius sacerdotis sine ipsius li
cencia manifesta. Quam ordinacti
onem non intendimus ad peregri-
nantes extendere vel periclitantes
nec necessitatis calcar erogare. Jdẽ.

QUam sit inhoneſtuz et infra
¶ De fratrum nostrorum et
cocius consilij assensu et consilio de
cernim⁹ quẽcũqz i oratorijs capel-
lis aut domib⁹ nõ consecratis seu i
loco minime dedicato seu delibato
missaz solẽnia dioc.ñ obtẽta licẽcia
pꝛ̃a canonũ phibicioẽ de cetero cele

brantem sulpensionem a diuinorum celebratione per mensem incurrere ipso facto. Licencia autem ab episcopis nostre puincie in locis huiusmodi non consecratis concessam celebrandi etiam in posterum concedendam personis aliis ꝙ magnatibus seu nobilibus moram facientibus in locis ab ecclesiis parochialibus notabiliter distantibus aut notorie debilibus aut in firmis irritã decernim⁹ et in anex. ¶ Per hoc tamen prelatis rectorib⁹ et canonicis ecclesiarum cathedraliũ vel religiosis non intendim⁹ derogare quo min⁹ ipi in oratoriis suis ab antiquo constructis missas possint licite celebrare seu facere celebrari sicut fieri consueuit. Sacerdotes insuper quos in oratoriis seu capellis regũ aut regi

nay anglie liberoy de suoy erectis vel erigendis millas celebrare cõtigerit pena ꝓdicta volum⁹ coartari.

Cõstitutio Richardi archiepi.

PRecipimus ne consecretur eucharistia nisi in calice de auro vel argento. et ne stanneum calicez aliquis epiſcop⁹ amodo benedicat interdicim⁹. Cõstitu. Edmundi.

IN celebratione misse pacez daturus sacerdos hostiam sacraz ori suo non apponat. quia ante perceptionem ipsam ore suo cãgere nõ debet. ¶ Si vero de patena sicut q̃dam faciunt ea sumat post celebrationem misse tam patena quaz calicem faciat aqua ꝓfundi vel soluz calicem si eaz nõ sumat de patena. ¶ Habeat quoqz sacerdos iuxta altare pannum mundissimũ alio pã

no circumdatum vndiqz et honeste ac decenter cooptum in quo post susceptionem sacramēti salutaris digitos cū labiis ablutos emundet.

Walteri Archiepiscopi.

LIntheamina corporalia palle et alia indumenta altaris integra sint et mūdissima et sepe abluantur p personas ad hoc in canone deputatas ob reuerenciam et p̄senciam saluatoris nr̄i et totius celestis curie q̄p sacro altaris cōficiendo et cōfecto nō est dubiū inter esse verba canonis i his plerisz q̄ ad sānctum sacrm̄ ptinēt plene integre ⁊ cū sūma oi deuotōe p̄ferant. Nō tn̄ sit ita morosꝰ sacerdos i p̄millis q̄ fastidiū ingerat auditoribꝰ et officiū suū priuet deuotiōis pinguedine q̄ mulce morātes pōt suauitatē vn

gnēti id ē pīguedinē denociōis. nullꝰ
ilup sacerdos parochalis presumat
missā celebrare añꝫ matutinale sol
uerit officiū ꝛ primā ꝛ tciā de die Jtē
nullus clericus permittatur minis-
trare i officio altaris nisi idutꝰ sup
pellicio ꝛ ipe quo missam solēnia p
agāt accēdāt due cādele vl ad miꝰ
vna. Prohibemꝰ quoqꝫ ne vllꝰ sacer
dos laplꝰ i patm̄ mortale ad altare
presumat accedere celebraturus an
teꝫ confiteatur. Nec puto vt quidā
errantes credunt q mortalia dele-
antur p confessionem generalem.

¶ Constitucio Roberti wyncheise:

PResbyteri stipendarij nec nō
alij sacerdotes pprijs sumpti
bus vel per alios sustentati diuina
celebrantes in prouincia nostra nō
recipiant oblationes porciones obuē

ciones denarios p requestis trigin
talia vel aliquã certam quotam p
sertim oblaciones p corporib⁹ mor
tuor⁹ presentibus non obtenta licẽ;
cia a rectoribus vel viccariis eccle;
lian⁹ in quib⁹ celebrauerint. nec ea
ullo modo alportent in p̃iudicium
rector⁹ vel vicarior⁹ ecclelian⁹ p̃dicta
rum vel eor⁹ vicem gerenciu3 ne sẽ
tenciam maioris excommunicacio
nis in hac parte latam incurrant.
¶ Decernim⁹ etiam vt p̃biteri hu
iusmodi infra nostram p̃uinciam
celebrantes interlint in cõcello i ma
tutinis velperis et aliis diuinis offi
ciis debitis horis induti superpelici
is q̃ sibi ppriis erspensis p̃uidebunt
et non in naui ecclesie cimiteriis vl̃
campis. Et si super his per p̃siden;
tes correpti fuerint nõ se reddãt ela

tos nec erigant ceruices cõtra eos. nec propter hoc excitent aliquos q̃ eos foueant et ptegant et ad interellendum p̃dictis horis debz eis iungi in virtute obediẽcie quod sit plentes legentes canẽtes et psalmo dizantes. ¶ Dicti vero plbyteri die bꝰ dominicis et festiuis vel si corpꝰ alicuius defuncti affuerit missas suas post lectum euangeliuz maioris misse incipiãt. et compleant sed nõ prius nisi de licẽcia rectoris viccarij vl' plidentis petita et obtenta.

¶ Cõstitucio Simonis Illepe.

Offranata et infra. ¶ De fratrum nostrorum consilio et alsensu. ¶ Statuimus et ordinamus q̃ capellani quicũqz nõ beneficiati prelertim ydonei curis animaꝝ ec/

cleſiis ſeu capellis parochialib⁹ mo
deratis ſibi conſtitutis ſalariis poſt
poſitis priuatis ſeu pecularibus ob⁹
ſequiis quor cūqz ante oia officiare
et intendere teneantur cū p loci dio
celanū ſeu ordinariū iudicez iti hac
pte cōpetentem fuerit reqſiti· Sub
pena ſuſpenſionis ab officio quam
ſi ſic requiſiti vt p̄ mittitur infra vi
ginti dier ſpaciū ceſſante legittimo
impedimēto nō pruerint cū effectu eo
ipo ſe nouerit incurſuros· Cōſt. Si.

Effrenata et infra. ¶ Quam
quam bone memorie domin⁹
ſimon yſlipe dudū· Cantuarienſis
Archiepiſcopus predeceſſor nr̄ duzi
humanis agebat de fratruz ſuorū
conſilio et aſſenſu ſtatuerit· et ordi⁹
nauerit q̄ capellani annalia cele⁹
brantes et ceteri animar cure non

intendentes quinqz marcaꝝ ecclesi
as vero seu capellas parochiales et
curam eisdem imminentem offici-
antes lex marcaꝝ lūma p suis sti-
pendiis annualis deberent conten-
tari In sacerdotes non parētes sta
tuto huiusmodi penā suspensionis
ab officio ipo facto iponēdo. ¶ Nos
tamen temporum qualitate atten-
ta de fratrum et suffraganeorum
nostroꝝ cōsilio et assensu· ¶ Sta-
tuimus vt quicumqz in nostris ci-
uitate diocesi seu prouincia Cantu
ariēsis p aiab⁹ defūctoꝝ ānalia ce
lebraturi vij. mar· aut cibariis· tri
b⁹ mar. Alij aūt q̄ cure aiaꝝ deser-
uiēt octo marcis· aut cibariis· qua
tuor marcis sint annuatim conten
ti. ¶ Nullatinus vltra id recepturi
cri. Nili aliter loci diocesano

rum his qui cure anim̃arū deseruiēt primitus decreuerit faciendum. Si quis autē cleric⁹ cōtra hanc nostrā constitucionem dando seu recipiendo venire p̄sumserit excommunicacionis sententiā incurrat ipso facto a qua nisi p̄ diocesanū loci in quo deliquerit nō poterit absolui· Sententciis vero in p̄senti statuto contētis post publicacionē eiusdē iuxta canonū exigenciam contrafaciētes eisdem ligari volumus et inuolui.

¶ De baptismo et ei⁹ effectu.

BAptisterium habeatur inquali bet ecclesia baptismali lapideum vel aliud competens vas quod decenter cooperiat̃ et reuerenter obseruetur et in alios vsus non cōuertatur. ¶ Aqua vero in qua baptisatus fuerit puer vltra septem dies in

batisterio non seruetur· ¶ Si vero puer a laico domi propter necessitatem fuerit baptisatus aqua illa p̄pter reuerenciam baptismi vel fūdatur in ignem vel ad ecclesiam in baptisterio fundenda deferatur et vas illud vel cōburatur· vel ad vl⁹ ecclesie deputetur. Item interroget sacerdos laicum diligenter cum in necessitate baptisauerit puerū quid dixerit eciam quid fecerit. Et si diligenti precedente inquisitione facta sibi de fide plena inuenerit laicū distincte in forma ecclesie baptisasse ¶ Siue in latino siue in gallico siue in anglico approbet fctm̄. sinaūt baptizet puerum· prout scdm̄ formam ecclesie fuerit faciēdū· Ad leuandū vero puerū de fonte. tres ad plus recipiantur· videlicet i baptis

mo maris. duo mares et vna femina. In baptilmo femine due femine et vnus malculus q̄ enim ãpli⁹ eſt. a malo eſt. De baptilmate eciã et penitẽcia p̄cipim⁹ q̄ diaconi penitencias dare vl̃ baptilare nõ p̄lumant nili i his calibus cũ lacerdos nõ p̄t vl̃ ablẽs eſt vl̃ ſtulte vl̃ in diſcrete nõ vult vt mors imminet puero vl̃ egroto. Si vero baptilat⁹ fuerit puer a laico p̄cedencia et lubleq̄ũcia merlionẽ erpleantur vl̃ ſupleãt a lacerdote. Cõſt. Johã. Pec.

Orca lacramentuz baptilmi quoldaz cõperimus deliquille Cum eni periclitantib⁹ paruulis in neceſſitati ĩeuitabili articulo q̄b⁹ cũq; laicis vl̃ mulierib⁹ ſit cõceſſũ i calib⁹ hmõi periclitãtes taliter baptilare et hmõi baptilmũ cõſtet ad ſa

lutem sufficere si forma debita te/neat nec debere talit baptisatos ite rū baptizari. ¶ Quidā tñ stolidi sacerdotes sic baptizatos paruulos nō sine sacramēti iniuria rebaptisāt. ꝙ ne decetero fiat firmiter ihibem⁹. ¶ Sed sup sic baptisatos dicantur exorcisti et cathecisti propter re/uerentiam ecclesie taliter statuētis. Forma autez sacramenti in vulgari lingua consistit non solum in lignis verum eciaz in ordine eorundē verborum quibus ipsum est diuinitus sacramentum institutū quo cristus dñs illis verbis et talit ordinatis vt sint in lingua latina regeneratiuā contulit potestatem. Dicat ergo a sic baptisantibus. John I cristen the in the name of the fadre and of the sonne & of the holi goost

Vel aliasin lingua materna secun
dum consuetudinem patrie. Vel in
gallico sic. Je te baptize ou nom du
pere et du filz et du saint esprit. q
si sacerdos racionabilit dubitat an
paruulus in forma debita baptisa-
tus sit tenens modus decretalis cū
exorcismis et catheciſmo dicat. Si
baptisatus es ego non rebaptiso te
Si non dus baptisatus es. ego bap
tiso te In nomine patris et filij ⁊
spiritus sancti amen. Attendant e-
tiam sacerdotes ne lasciua nomina
q̄ scilicet mox prolata sonent in las
ciuam imponi permittant paruulis
baptisatis sexus precipue femini et
si contrarium fiat per tōfirmantes
epos corrigantur. Idem.

Quod in constitucione octobo-
ni caueatur de pueris baptisan

dis vlqz generale baptilma palche et penthecostes videlicz reseruādis pro iplius statuti reuerencia hactenus videt esse neglectū lic durim⁹ declarandū vt pueri p octo dies añ palcha et dies totidē añ pentheco-stes nati de maternis vteris si ablqz piculo seruari valeāt vlqz ad tēpora illa reseruentur baptizādi. ita tamen qō medio tempe inter natiuitatem puerorum hmōi et pfectuz baptilmū recipiant cathecilmū lola qz dieb⁹ baptilmi suplit inmersio facienda. Alij autez qui alijs anni temporib⁹ nati extiterint cū propter mortis periculū q̄ sepe pueris iminet in pulum tñ ppter simplicitatem parentum qui circa formā baptilmi sunt defacili arraturi ablqz vlla offensionis nota iuxta vetu

stam cõsuetudinez vl̃ in cõtinẽti cũ nati fuerit vl̃ postea put placuerit iplis parentibus baptizẽt.

Fontes baptismales sub sera clauli teneantur ppter sortilegia. crisma simliter et oleũ sacruz sub clauí custodiantur. si vero is ad quẽ spectat custodia incaute ea relinq̃rit. trib⁹ mẽsib⁹ ab officio suo suspẽdat Et si p ei⁹ iniuriã aliquod ne pharũ ptigerit grauiori subiaceat

Ignissimũ eukari⁊ (vlcioni. stie sacrm̃. Precipim⁹ dece tero taliter custoditi vt in qualibet ecclesia parochiali fiat tabernaculũ cũ clausura decẽs et honestũ secũdũ cure magnitudinem et ecclie facul⁊ tates in quo ipm̃ dominicũ corpus nõ in burſa vl̃ laculo ppter ꝓminucionis piculum nullaten⁹ colloceť.

led in pixide pulcerrima ligno cādi
dissimo adornata interiꝰ. ¶ Ita ꝙ
sine omni diminucionis piculo pos
sit extrahi et imponi ꝙ quidē vene
rabile sacramentum oī die domini
ca p̄cipimꝰ innouari. ¶ Sacerdo-
tes autem in custodia eukaristie ne
gligentes puniri p̄cipimꝰ scdm̄ re-
gulā consiliꝝ generalis et grauiꝰ si
in negligencia perseuerent.

AD exēplum salamonis q̄ oia
vasa domꝰ dñi ex auro puris
simo fabricata. diuino cultui māci
pauit. ¶ Stat. vt q̄libz eccl̄ia calicē
habeat argēteū cū vasis aliis decē
tibꝰ lyndonē mūdā ⁊ cādidā ⁊ āpli
tudinis ꝯgruēt̄. Vetera quoqz cor
alia q̄ fuerūt. nō ydonea i altaribꝰ
quādo ꝓlectāt loco reliq̄as reponā
t̄ vbi p̄cia archid. ꝯburāt. pechā.

Ignillimuz et infra. Sta
tuimus vt sacramentum eu
caristie circumferatur cū debita re
uerencia ad egrotos. sacerdote sal
tem induto supplicio et gerente o
rariuz cū lumine preuio in lucerna
cum compana vt populus ad reue
renciam debitam excitetur. qui ad
psternendū se vl orādum saltez hu
militer informetur sacerdotali pru
dencia vbicūqz regez glorie sub pa
nis latibulo nouerint deportari et
de hoc archidiacont in suoz remissi
onū pecaminū sint soliciti. et quos
circa hoc negligentes inuenerit dis
ciplina rigida corrigēt. Edmūdus.

Si rector alicui9 ecclesie dece
dēs domos ecclesie reliquerit
dirutas vel ruinosas de bonis eius
ecclesiasticis tanta porcio deducat.

q̄ sufficiat ad reparandū hec et ad alios defec⁹ ecclie supplēdos ¶ Idē statuimus circa illos viccarios qui soluēdo modicam pensionez oēs ec clesias habent puentus. Nam cum ad premissa teneantur, talis porcio deducta satis poterit et debet inter debita computari. ¶ Semper tamē rationabilis consideratio sit habenda ad facultates ecclesie cū hec porcio fuerit deducenda.

¶ parochiani ecclesiaꝝ sin⁄gulaꝝ Cantuariensis puincie sint decetero certiores de defectibus ipsos contigentib⁹ ne inter rectores et ipos ambiguitas generetur tem⁄poribus successiuis. ¶ Volumus de⁄cetero. Et precipimus q̄ teneantur inuenire omnia infertus annotata videlicet legendā antiphonare gra

dale. plalteriū, troperium, ordinale missale, mannuale, calicē, vestimentum principale cū casula, dalmatica tunica et cū capa. in choro cū oib⁹ suis appēdēciis, frontale ad magnū altare cū trib⁹ tuellis, tria superplicia, vnū rochetū, crucem processionale, crucem p mortuis, thurribulū, lucernā, tintinabulū ad deferēdū coram corpore xp̄i i vilicacione infirmor, pixidē p corpe xp̄i honestū. velū quadragesimale, vexilla p rogacionib⁹, cāpanas cū cordis, veretrū p defūcti, vas p aqua benedicta. oculatoriū. cādelā p cero palchali. fōtē cū serura, ymagines in eccl̄ia. ymaginē principalē in cōcello, clausurā cimiterij, reparacionē nauis ecclesie interi⁹ et exteri⁹ tā i ymagini b⁹ quā in venestais vitreis. repara

tionem liberoꝝ, et destimētoꝝ, qñ-
cūqꝫ cōtigerit ea reparationibus in
digere. ¶ Cetera aūt oia tā i repa-
tiōe cācelli quā i aliis hic nō exp̄ssis
ſedm̄ diuersas ꝓsuetudies ap̄batas
locoꝝ rectoribus et vicariis seu ad
quos ꝑtinet habēt i oīb⁹ reparilūp
tib⁹ eorūdem. ¶ Wepham.

STatuim⁹ ꝙ nulla iqlicio su
per defectib⁹ domoꝝ aut alio
rū ad bñficiū ecclesiasticū ſpectāci
um de cetero faciēda valeat i alteri
us ꝓiudiciū generari nili fiat ꝑ vi
ros fidedignos i forma iuris iura-
tos ipō ad hoc cui⁹ interesit integrā
verā estimacionē defectuū in domi
b⁹ et aliis locis ad bñficia eccleſia
stica ſpectantib⁹ repertoꝝ, siue ꝑ in
quisicionem, siue per viam com-
posicionis facta extiterit loci dioce-

lanus in reparationem ipsor defec
tuũ cõuerti faciat ifra terminũ cõ
petẽtẽ ipli⁹ arbitrio moderandũ.

Jcet parochiani ↄ ifra. ¶ Pre
lẽtis approbatione cõlilij duxi
mus statuendũ q tam religiosi q̃
alij quicũqz possessiones aut predia
seu redditus q̃ de gleba reficiendar
ecclesiar seu dote non existũt inq̃
bulcumqz parochijs nostre prouin
cie obtinentes seu in posterum obti
turi in ipsis degentes vl' alibi ad q̃
uis onera parochianos ipsos ipsor
ecclesiam ac ornamenta eiusdẽ cõ
cernẽcia. et eis inhis de iure vl' con
suetudine incũbentia cõsiderati pos
sessionũ et redituũ huiusmodi quã
citatum cũ ceteris parochianis ec
clesiar predictar quociens opus fu
erit cõtribuere teneant. ¶ Ad quod

cum necesse fuerit censuris ecclesiasticis et aliis iuris remediis p̄ loco rum ordinarios compellantur.

PDuro et infra. ¶ Statuimus vt qui ad immunitatem ecclesie fugientibus alimenta impedierint ministrari secūdum arbitriuz ordinarion̄ p̄ censurā ecclesiasticaz arceant. Confugiētes que hmōi ab ecclesia vel cemiterio vel post ab iurationez terre a via publica extra hentes vel extractos occidentes cuz sub ecclesiastica ptectione consistūt omnibus penis sacrilegij p̄cellantur vna reliquam minime cōsumēte. ¶ In ecclesia autem vl̄ cimiterio nō fiat custodia confugiēciuz ad eandē. qō si secus p̄lūptū fuerit tā custodes q̄ qui eos oppoluerunt in

forma iuris p excõmunicationis sẽ-
tenciam arceãtur. ¶Illos quoq; tan
tũmodo tueatur ecclesia quos cano
nes pcipiunt esse tuendos.

¶ Inuadentibus bona eccle
stica ꝛ ecclesiasticas libertates
infringentib⁹ et pturbantibus ob
uiet̃ puidere dinrim⁹ statuendũ. q̃
huiusmodi malefactores sacrelegi ꝛ
excommunicati p locoꝝ ordinarios
nuncient̃. ¶Et in sua ptinacia per
dnum mensem pseuerauerint tunc
terre sue et loca in quib⁹ cõmoran-
tur supponãtur ecclesiastico interdic
to et neutra relaxet̃ sentẽcia. donec
de damnis et iniuriis satisfecerint
competẽter. ¶Et si qui diuino nõ
ferentes honori ecclesiam possessio-
nibus aut libertatibus spoliauerint
penis subiaceãt supradictis et in ip

los vsq; ad plenam restitucionem et latisfactionem condignam in forma iuris ex cõmunicationis sententia solemniter proferatur. ¶ Et si idem sacrilegi faciant iudices aut prelatos propter hoc attachiari et distringi tam ipsi q̃ distringentes penis in attachiatores et districtores editos feriantur.

¶ Contingit aliquãdo q̃ dño regi ecclesiar cathedraliũ culto diã optinẽte cũ scdõ certã libertatẽ abeodẽ dño rege et suis p̃decessorib⁹ ecclesie concessarum. tantundem racionales exitus capere debeat. Ac racionabilia seruicia. Et hoc sine districtione hominum et vastacione rerum. ¶ Balliui tamen eius per tallias immoderatas et bona tenen;

cīū vacantis ecclesie auferunt violē
ter porcos nemora ⁊ vinaria destru
unt domos cōlumi festinant et dis⁊
cipant bona. Pauperes male trac⁊
tant et nō solum ad ea q̄ ratione cu
stodie obtinere cōsueuerant manus
extēdunt. sed etiam ad bona supsti
tum vt blada. et instaurata et alia
quib⁹ capitula. et cōuentus sustēta⁊
ri deberent et alia que ratione ba⁊
ronie ad ipsū spectare non possunt
videlicet decimas, oblationes ad ec
clesiam episcopatibus seu monaste
riis appropriatas spectantes et pti
nentes et alia similia occupare p̄su
munt. ¶ Vt igitur huic morbo oc⁊
curratur. Ordinamus quod statiz
cū archaetores ⁊ balliui regis huius
modi custodes ingressi fuerint pre⁊
lati qui iurisdictioni p̄sūt publice

et solemniter inter dicantur sub pe
na excõmunicatõnis dictis balliuis
omnib⁹ in genere ne talia attẽptare
presumant. ¶ Quod si contra fece
rint denũcient eos in sententiaz ex
cõmunicationis latam in violato⁹
res et pturbatores ecclesiastice liber
tatis incidisse. donec de damnis et
iniuriis satisfecerint competenter.
Quam sẽtenciã post denũciationẽ
huiusmodi. si cõtẽnerint contra eos
procedatur p interdicta et alias penas
contra iniuriantes hmõi ordinatas
¶ Et nisi dominus rex sup hoc mo
nitus competenter restituerit seu re
stituí fecerit sic ablata et dãpna re
sarsirit vl̃ resarsiri fecerit p suos il
lata procedatur contra eum sicut in
aliis casibus regem tangentib⁹ est
statutũ. ¶ Et eadem que de rege et

eius ministris superius ordinand' in aliis dominis inferiorib⁹ et eor ministris si forsã ad eos custodia hmõi ptineat volum⁹ obseruari.

Accidit nouitate puersa q cũ ecclesiar plati de mor disciplina peccatis et excessib⁹ subditor nituntur inqrere magnates et ptãtes et alij seculares officia impedire molientes eor inhibent laicis ipo rũ tenentib⁹ aut natiuis ne ad ordinarior citaciones p suor criminu vl excessuũ correctionibus canonice subeundis quor correctio et punicio ad ipsos ordinarios nolcã ptinere de iure vl cõsuetudine aut p testamentor insinuacionibus pbationibus aut calculis de bonis defũctor ad ministratis p eos seu cõpotes et aliis testamẽtariis iurib⁹ extra locũ

lui domicilij veniãt vel compareãt coram eis. et ne in locis lui dominii per prelatos exerceãtur premissa impediunt et impedire procurant neq; ter sibiqz super his vsurpant. ¶ Alij preterea viros ecclesiasticos iuris dictionem ecclesiasticam exercẽtes et suis subditis pro eorum culpis & excessib⁹ penas corporales seu pecuniarias iponentes. ac ipsos facere cogentes sicut ordinariis ipsis licet aut pro penitenciis corporalibus iuxta modum excessuum suorum impositis redemptionem pecuniariam pro vt iuste poterunt admittentes de et super extorsionibus excessiuis indictant sicqz in dictatos attachiant et in carcerant ac super his in foro seculari eos sibi respõdere compellũt qb⁹ multas pecuni

arias ea occalione indicto foro secu
lari imponi ꝓcurant et faciunt ide
bite ꝓlibito voluntatis. Frequēter
eciaz multi turmis et strepitu ad iu
dicia cōcurrūt ac iudices litigātes.
seu habētes ibi alia expedire grauī
ter sic exterrent ꝙ ecclesiastica cōfū
ditur iurisdictio·et opprobriose offi
ciuz prelatoꝝ suspendit ac in culpā
facile homines currūt duz pena nō
reprimit transgressores impunita
tem sibi penalem nutriunt ac anti
qui hostis insidiis leuez aditū ꝓpa
rant et frequentem. Alij siquidem
multos ꝓ eo ꝙ causas et negocia i
foro ecclesiastico de iure z cōsuetudi
ne pertractāda ibidez contra aduer
sarios mouent. nec non aduocatos
postulātes ꝓ eis et ꝓcuratores aliol
qz ministros ecclesiasticos · iudices

connolcentes lupeꝛ his indictari et attachiari et eciã alias inforo lecu lari multipliciter fatigari faciunt et ꝓcurant luis qꝫ tenentibus et a/liis ad ecclelialticũ ꝓ caulis leu ne gociis in iplo de cõluetudine vel de iure tractandis recurrentibus li nõ delistant et inforo leculari lup his litigent iponunt lepillime graues multas iplosqꝫ affligunt. et veꝛãt in iuste multimodis laboꝛibus et ex lpenlis. ¶ Alij vero epos iurildicti/onem luam in ciuitatibus leu locis aliis eis lubditis debite exercere vo lentes inde et lup his q̃ lpectant no toꝛie ad eoldeꝫ leu ꝓ exercicio iuril dictionis ecclelialtice mãdata lua li cita et canonica delstinãtes executi/ones qꝫ eoꝝ debite faciendas impe diunt vel impediri ꝓcurant iniuste

ac nuncios mãdata hmõi deferẽ-
tes et facere debite iustas executio-
nes volẽtes capere. verberare ꝛ ma
le pertractare in iuriole p̃sumant
q̃daz eciam dñi tẽporales et eoꝝ bal
liui bona decedẽciũ ab intestato in
suis districtib⁹ ad ip̃os dños p̃tendẽ
tes fore q̃uis erronee deuoluta ne-
p̃ ordinarios bona hmõi p̃debitoꝝ so
lutione sic decedencium ac in alios
pios vsus p̃ ip̃oꝝ aiaꝝ salute cõuer
tãtur vtiliꝰ put cõstitu regio et ma
gnatum regni anglie tanq̃ p̃ iure
ecclesiasticaq; libertate ab olim exte
stit ordinatũ impediũt in derogaci-
onem ecclesiastice libertat iurisq; et
iurisdictionis ecclesiasticoꝝ ip̃edimen
tum et lesionẽ enormẽ. ¶ Nos igi-
tur p̃mis deliberatione consilij oẽs
et singulis in p̃millis vel eoꝝ aliq̃

bus delinquẽtes seu premissa vel eo rum aliqua facientes consensũ ad ea dantes, consiliũ, auxiliũ, vel fauorem aut ea vel eoꝝ aliqua in suis facta negociis nominibꝰ eoꝝ rata vl̃ accepta habẽtes hoc sacro approbante concilio pnunciamꝰ maioris excommunicationis sentẽcia innodari: quoꝝ absolutionem diocesanis locoꝝ specialiter reseruamus et delinquentes huiusmodi quaterannis singulis in cũctis ecclesiis parochialibꝰ nr̃e cantu. pui. exp̃icatos i generep̃cipimꝰ publice nũciari Jdẽ.

¶ Seculi principes ptãt̃ recipiẽtes a deo q̃ eccl̃ie sacerdotes suꝑboꝝ seruicibꝰ iponere neq̃t̃ solẽt absq̃ ips̃ trore disciplineue ptãti gladio extorquere. ¶ Vnde veneranda tradit antiquitas. q̃ si excom

municati humilitatis gracias et re
conciliationis affectum animo ob=
durato arroganter abiciant inuo=
cata regia potestas et auxiliū tene=
tur ex debito rigore seueritatis. Re
belles hmōi cōpescere. Custodia car
cerali. ¶ Sed contingit interdum
q̄ p excommunicatis. et manifestis
offensis ad significationē prelator
prout cōsuetudo regni anglie opti=
net captis et carceri mancipatis p
breue regium demandatur episco=
pi quod si sic capti de stādo māda
tis ecclesie et parendo iuri cautionē
exhibeant ipōs aquibus detinentur
carceribꝰ faciant liberari. ¶ Alio=
quin si epi hoc nō fecerint sicut an
te debitam satisfactionem non pos
sūt nec de iure. tenentur vicecomiti
bꝰ aliud breue dirigatur q̄ caucio=

ne hmõi ab in carcerati accepta eos liberet indilate. ¶ Suggestio ilup regie curie licet minus veraciter p tali excõmunicato incarcerato q̃ ip se paratus est mandatis ecclesie obedire. ¶ Mandatur vicecomitib⁹ vt in carceratum hmõi excomunicatũ vel partium ad quaꝝ instanciaꝫ excomunicatur non habita mẽcione a carcere liberant ac dimittent. Et q̃ñqz vt prius luggesto q̃ excom⁹ municati in carcerata p tali causa que ad forũ ecclesiasticũ non ptinẽt excõmunicatione innodãtur datur vicecomitib⁹ in preceptis q̃ si p causa huiusmodi et nõ alia excõmunicati et in carcerati fuerint ipos curẽt celeriter liberare nec pcell⁹ iudiciuꝫ ecclesiasticoꝝ sup causa excõmuni⁹ cationis hmõi fides aliqua adhibe⁹

tur sed sic excõmunicati i supradictis calib⁹ admãdata p̃cepta hmõi liberãt ppter q̃ ecclesiasticor̃ iudi⁹ cũ cõfũdit officiũ dũ laici claue ptã tis ⁊ sciẽcie penit⁹ destituti quos sic tenet obseq̃ndi necessitas p̃ de his q̃ iurisdictionẽ ecclesiasticã ptinẽt ipis cognoscendi vl impandi phibet au toritas falcem in messem nituntur mittere alienã excommunicatorq̃z sic liberatorq̃ indebite cõione nephã da-taz vicecomites p̃ balliui liberã tes eosdẽ quã ceteri populares va ⁊ vnjq̃z fideles excõicantes cũ excõica⁹ tis hmõi pestifere maculãt et aiar̃ inde grauia picula cumulãt. Con⁹ tra q̃ puidere zelãtes statuimus p̃ excõicati sic capti i nra puincia sic exeũte a carcere ꝑtra libertates et ꝯ suetudines ecclesie ãglicane ad quas

rum maiorem cõfusionẽ et ruborẽ
soleniter. in locis inlignib⁹. pullatis
cãpanis eãdelis accẽlis. ex cõmunica
ti publice denũcientur ac iplor cõ-
merciũ ad eor cõmodũ. Et fidelis
communio inhibet omnino. ¶ Cõ
mũicãtesqz cũ eisdẽ illicite censura
ecclialtica sine deletu acrit puniãt.

QVia diuinis et seculi legibus
prohibetur ne de rebus eccleti
asticis dispondi laicis sit facul-
tas vlurpationis illius contumelia
longe nolcitur depellenda qua qui
dam nostre prouincie ecclesiarum
parochialium sue potestatis igno-
rantes terminos limitatos. seu er-
roganter pocius non seruantes ar
bores. ac erbas in ecclesiarum ac ca
pellarum nostre prouincie cimite-
riis crescentes sue volun-

catis arbitrio prosternẽtes ac euel-
leotes seu metentes ꝑter et cõtra vo
luntatem rectoꝝ aut viccarioꝝ eccle
siaꝝ aut capellaꝝ hmõi seu custodũ
deputatoꝝ p ipsos eas suis aut eccle
siaꝝ vel alioꝝ vsibus aulu sacrile-
gio applicant i discrete vnde et ani
maꝝ pericula ꝯtencio et scandala
grauia inter ecclesiaꝝ ꝓlatos et pa
rochianos eoꝝ quali cottidie susci-
tantur. Presentis auctoritate cõsilij
declaram⁹. temerarios huiusmodi
cõtemtores maioris excõmunicaci-
onis sententiis latis tam in cõstitu
tione octoboni appostole sedes lega
ti in anglia que incipit ad tutelam
pmulgata ꝙ in consilio oronie cõ-
tra violatores ecclesiastice libertat
existere inuolutos. quos post vsurpa
cionez in his decretero factã illicite

excommunicatos fore ꝓcipim⁹ rite et canonice publice nunciari ꝑ rectores aut vicarios q̄ ecclesias suas offensas senserint ac vsurpatores ꝑdictos in eor⁹ confusionē et ruborez a cōmunione fideliū decernim⁹ repellendos. donec ꝑ premissis effectu aliter emēdam offerant et fecerint cōpetēter. Ex relpōsiōib⁹ regiis. ¶ Sciatis q̄ cū dudū ꝛ. ¶ Placet domino regi ne districtiones decetero fiant i feodo eccle nec in via regia nec in fundis q̄b⁹ olim ecclesie sunt dotate in possessionib⁹ tamē a plonis ecclesiasticis pq̄litis possūt fieri districtiones ꝑdicte. ¶ Item cleric⁹ ꝑ felonia fugiens ad ecclesiā pro imunitate habenda asserens se esse clericū non cōpellit reg⁹

num ab iurare sed legi regni sereddens gaudebit ecclīastica libertate iuxta laudabilē cōsuetudinez regni hactenus vlitatā. Item appellatori forma debita tanq̄ clerico ordinariū petito libertati ecclīastice bñficiū nō denegetur. ¶Stephanus. Qdm viris religiosis et infra. ¶Decernimus vt nec monachus nec canonicus regularis ecclēsiā manerīū prediū vl' quōlibet aliquid ecclesie sue audeat ad firmaz retinere. ¶Districtius eciā inhibemus ne alicui monacho vel canonico regulari qui nō sit alias obediencialis custodia manerij cōmittat' ita quod et ip̄i' lōga mora vl' conuersatiōne scādalū oriat' q̄li cōtra plūptū fuerit p superiorē emēdet'. ¶Itē viri religiosi nō capiāt eccl'iā ad fir

mã. In qualibꝫ aliquid iuris vẽdi-
cant saltẽ post mortẽ plõe ꝙ si fece
rit lupiores arbitrio puniãt. Droñ.

¶ Relenti decreto statuimus ne
clerici bñficiati aut ī sacris or
dinib⁹ cõstituti villaꝝ procuratores
admittantur. videlicet vl' linc' lenel
calli aut baliui taliũ ad ministra-
cionũ occasione quaꝝ laicis in red-
dendis racociniis obligẽtur nec iu
risdictionis exerceant seculares pre
sertim litis quibus iudicium sang-
uinis est annexũ. ¶ His quoqꝫ duxi-
mus ad adiũgendũ ne similiter iu
diciũ sanguinis in locis sacris trac
tetur in ecclesia. videlicet, vel cimi
terio. ¶ Huius autem auctoritate
quoqꝫ ꝓhibꝫ districti⁹ ihibem⁹ ne ꝯs
clerici⁹ bñficiat⁹ vl' ī sacris ordinib⁹
ꝓstitut⁹ ltas ꝓ pena sãguinis inflī-

genda scribat vl' dictare ꝑsumat vl' vbi iudiciū sanguinis tractatur vel exercet interlit. ¶ Nouerint enī hu iusmodi se ecclesiastica ꝓtectione i dignos cū p eos i eccl'ia dei p talia ꝑsūpta scandalū generetur.

¶ Explicit liber tercius.

MAtrimoniū sicut alia sacra mēta cū honore ⁊ reuerētia de die ⁊ i facie ecclesie nō cū rsu ac ioco et cōtemptu celebretur. ¶ In matrimonio quoq; cōtrahē do sēp trib⁹ diebus dominicis vl' festiuis a se distantib⁹ quasi rebus e; ditis ꝙuirant sacerdotes a populo de īmunitate spōsi et sponse. ¶ Si quis aūt sacerdos hmōi edita non seruauerit penā nup in consilio su; per hoc statutā non euadat. Prohi; beant eciā presbyteri frequenter ma

trimoniū contrahere volentib⁹ sub pena ex cōmunicationis ne dent sibi fidē mutuo de matrimōio cōtrahendo nisi in loco celebri coram publicis. et plurib⁹ plōis ad hoc ꝙuocati.

¶ De dispōlatiōe i puber. Cō. Ed.

Si non est consens⁹ utriusq; non est coniugiū. ¶ Igitur q̄ pueris dant puellas in cunabulis nichil faciunt. Vbi uterq; puerorum postq̄ venerint ad tēpus discretiōis consenciant. Huius ergo decreti auctoritate inhibemus. ¶ Ne decetero aliq̄ quoꝝ uterq; uel alter ad etatē legib⁹ cōstitutā et canonib⁹ determinatā non puenerit coniungant nisi urgēte necessitate p bono pacis talʼ ꝯiūcio tolleret. De clāde. dispō.

Quia ex contractibus matrimonialibus ablq; bannoꝝ editio-

ne p̄habita initis non nulla picula
euenerūt, et manifestū est indies p
uenire. Omnibus et singulis suffra
ganeis nr̄is p̄cipim⁹ statuēdo quod
decretalē cū inhibicio q̄ p̄hibet, ne q̄
matrimoniū contrahāt bānis non
p̄missis i singulis eccl̄is parochialib⁹
lue dioc. plurib⁹ diebus solēpni-
b⁹ cū maior populi affuerit multi-
tudo exponi faciāt in vulgari et eā
firmiter obseruari penā quibuluis
sacerdotib⁹ eciā nō parochialib⁹ q̄
contractib⁹ matrimonialib⁹ añ so-
lēnē editionē bannor̄ initus p̄lūp-
serint interesse penā sulpēsionis ab
officio p triennīū infligendo et hu
iusmodi cōtrahētes. Eciaz si nullū
subsit impedimentū pena debita p
cellendo. ¶ Quiuis etiā sacerdos si
ue secularis siue regularis exstiterit

q̃ lolẽnilationeꝫ matrimonñ extra ecclelíam parochialẽ ablqz epi dio; celani lpirituali licencia celebrare plumplerit aut eidẽ interelle p an; nũ integrũ ab officio lit lulpenlus

¶ Cõſt. Johã. ſtradford archiepi.

Hymana cõcupilcẽcia et infra.

¶ Prelentis auctoritate conſti lij ſtatuimus q ex nũc matrimonia cõtrahentes et ea inter ſe lolẽniza; ri facientes q̃cũqz impedimenta ca nonica in ea parte ſcientes aut pre ſũptionem verilimilem eorundem habẽtes. ¶ Sacerdotes quoqz in lo lẽnilaciõe matrimonioꝝ prohibito rum huiuſmodi ſeu eciã licitorũ in ter alias quã ſuas parochianos im poſterum ſcienter fecerint diocela; norum vel curatorum ſcripſorum con trahẽciũ ſup hoc licẽcia nõ obtẽta.

¶ Clamdestina eciã matrimonia ī
ecclesiis oratoriis vl' capellis solẽni
zari vi vl' metu īposterũ facientes.
Ac matrimonioꝝ p̃dictoꝝ hmõi so
lemnizacioni interessentes cõsciẽ p̃
missoꝝ maioris excõmunicacionis
sentenciã incurrãt ipso facto. Et q̃
quater annis singulis. in genere ex
cõmunicati publice nuncientur pe
nisq; aliis cõtra celebrantes matri
monia bannis nõ edicti vl' alias clã
destine statutis a iure nichilomin⁹
arceantur. ¶ Sane q; cõstitucio bo
ne memorie Simonis mephã quõ
dã cantu. archiep̃i predecessoris no
stri proximi q̃ incipit. ¶ Sz tez quia
ex cõtractibus iurta verboꝝ suoruz
corticẽ opinionẽ multoꝝ in fui. sine
videt dubia seu obscura ipsã consti
tucionẽ reddere p̃ futuro cupientes

indubi'ā eā lic intelligendā fore hoc
approbante concilio declaram⁹. q
quiuis sacerdos secularis vl' regula
ris qui solēnisacioi matrimonij ex
tra parochialē ecclesiā vl' capellam
habentē iura parochialia sibi cōpe-
tēcia ab ātiquo interesse plūpserit
penā in ea latā subeat ipso facto.
Explicit liber quart⁹. Incipit. qui.
De accusacioib⁹ iqlicioib⁹ ꝛ denū.

SInt inquolibet de
canatu. duo vl' tres
viri deū habentes
pōculis. q excellus
publicos plato ꝝ a
lios clericos ad mā
datū Archiepi vel eius officialis ip
is denuncient. ¶ Stephanus.
Irmiter inhibem⁹ ne cuiq̄
pro aliqua pecuuia deneget

sepultura. vl' baptilm⁹. vl' aliquod sacramentū ecclesiasticū vel eciam matrimoniū contrahendū impediatur. ¶ Quoniā si quid pia deuocione fideliū cōsuetū fuerit erogari super hoc postmodū volumus p ordinariū loci ecclesiis iusticiam fieri sicut ingenerali concilio express⁹ est statutum. ¶ Ablonum eciaz iudicamus q⁹ decetero pro crismate et oleo aliquid exigatur. vel erogetur cū tociens hoc phibitū reperiat. Si quis vero cōtra hac plūpserit anna themate sit inodat⁹. Idez in eodez.

Reterea statuimus cōsilio generali approbāte vt nullus de cetero pro recepcione alicuius in religionis domū pecuniā vl' aliud quicquaz extorquere plumat adeo vt si propaupertate domus ingrediens de

beat vestire seipm pretextu festiuz nihil vltra iustū ꝑciū ab eo penit⁹ recipiatur. ¶ Edmundus.

Reterea venalitatem missaꝝ districte inhibentes. ¶ Precipimus ne pro annalibus vl' tricenalibus missaꝝ faciendis laici vel alij quicꝯ dare vl' legare presumant in testamēto. Et ne sup hoc aliqua pactio vel actio vera vl' sub aliqua specie palliata a sacerdotib⁹ vel aliis mediatoribus fiat phibem⁹. ¶ Et ne supflua multitudine talium annualiuz quandoqz se onerent sacerdotes ad que explenda honeste sufficere non possunt propter que oportet ipsos sub certo precio cōductiōis habere sacerdotes vl' ea vēdere alijs faciēda vt se exonerēt it⁊ ceo fieri sub pena sulpēliōis phibe. Idē.

Nolli liceat ecclesiā nomine dotalitatis ad aliquē translferre vel p̄ plentacione alicui⁹ plone pecuniā vel aliquod aliud emolumenti cū paccione interueniēte recipe. Et si quis fecerit et in iure conuict⁹ fuerit vl' cōfessus ipsū tā regia q̄ nr̄a freti auctoritate patronatu ei⁹dē ecclie i ppetuū priuari statui⁹. Step·

Tomnis cupiditas et auaricie cultus expellatur ab ecclesie dei ministris. ¶ Statuimus vt archidiaconatus. vl' decanatus. vel aliquod officiū q̄ i spiritualib⁹ mere consistit nulli detur ad firmam· Si vero certus reditus huic officio sit annexus ille de superioris licēcia dare possit ad firmā sicut de aliis bñficiis est statutū. Si quis vero cōtra prelens statutū nr̄m venire p̄

sumpserit archidiaconus vl' decan⁹ hmõi ve officiũ habẽs et si sup hoc canonice fuerit conuict⁹ p eẽm a tali bñficio sulpẽdat̃ p annũ. ⁊ ali⁹ p stituat̃ q̃ discrete gerat vices illius.

¶ Thomas Aroñdel.

REuerendissime synodo ⁊ ifra. ¶ Similiter qi id q̃ capit noua testa inueterata sapit. ¶ Statuimus et ordinamus quod magistri siue q̃cũqz docẽtes in artib⁹ aut grammatica pueros seu alios quoscũqz ĩ primitiuis sciẽciis instruẽtes de fide catholica sacramẽto altaris seu aliis sacramẽtis ecclesie aut materia aliqua theologica contra determinata p eccleſiã se nullatenus intromittant instruendo eosdẽ nec de expolicione sacre scripture nisi in exponendo textũ put antiquitus fie

ri conlueuit. ¶ Nec ꝓmittant scola
res suos siue discipulos de fide ca-
tholica seu sacramẽtis ecclie publice
disputare eciã vel occulte. Cõtrariũ
autẽ faciens vt fautor erroꝝ et cis-
matũ ꝑ loci ordinariũ grauiter pu
niatur. ¶ Idem.

Quia inlup noua via frequen-
cius se ducit quã antiqua volu
mus et ordinam⁹ ꝙ nullus libellus
siue tractatus. per Johãnez wyclif
Aut aliũ quemcũqz epe suo vel ci-
tra nouiter cõpositus. siue in poste
cõponendus ammodo legat in sco-
lis aulis hospiciis siue aliis locis q̃
b⁹cũqz infra nr̃az ꝓuinciã ante dic
tã siue scdm̃ ipm̃ doceat siue ꝑ vni
uersitatez. Dronie. Aut Cantabri-
gie qui saltez ꝑ xij. plonas exeildez
quas eedez vniuersitates aut altera

earũdez sub.nta succesſoꝝ ve nꝛoꝝ discretione laudabili durerint elegẽ das primitus examineꝫ et exami⸗ natus vnanimiter ꝑ eosdem demũ ꝑ nos seu succesſores nꝛos exꝑsse ap probeꝫ et vniuersitati nomine et au ctoritate stacionariis tradaꝫ vt co⸗ pietur et facta collatione fideli petẽ tibꝰ vendaꝫ iusto ꝓcio siue detur o⸗ riginali in cista aliqua vniuersitati ex tũc ꝑpetuo remanenti. ¶ Quod si quis libellũ aut tractatum huiusl modi in scolis aut alibi. vt supra le gerit siue secundum ipsum docue⸗ rit contra formam supradictaz vt seminator scismatis. aut fautor he reſis put delicti qualitas flagitabit. puniatur. ¶ Idem.

Periculosa quoqz res testante Jeronimo ẽ textũ sacre scrip⸗

ture de vno ydomate in aliud trāſ/
ferre eo q̄ in iplis translationibus
non defacili idem sensus in omni/
bus retinet̄ prout beatus Jeronim⁹
et li ilpirat⁹ fuisset se i hoc lepi⁹ fa
tet̄ erralle. ¶ Statuim⁹ igitur et or
dinamus. vt nemo deinceps textuz
aliquē sacre scripture auctoritate su
a in linguā anglicanā vl̄ altā trāſ
ferat p vtā libri vl̄ libelli aut trac/
tatus ne legatur aliquis in hmōi li
ber libellus aut tractatus iam noui
ter in tēpore dicti Johannes wyk/
liff vel citra cōpositus aut in poste/
rum cōponēdus in pte. vel in toto
publice vl̄ occulte sub pena maioris
ex cōmunicationis quouisqz per loci
diocesanū seu li res exegerit p con/
siliū puinciale ipsa translacio fue/
rit approbata. Quicūqz vero con/

tra hoc fecerit vt fautor hereſis et erroris libr puniat. Idem in eode.

PReterea cū terminis philoſophicis aut aliis hūanitus adinuentis concludi non poterit oium determinator btūs augustinus veras concluſiones q̄ religiosor auribꝰ erant offenſiue ſepius reuocauit

¶ Statuimus et ſub obteſtacōe diuini officij inhibemꝰ ſpecialiter ne quis vel qui cuiſcūqz gradꝰ ſtatus aut cōdicionis exiſtat ꝯcluſiōes aut ꝓpoſitōes de fide catholica aut bonis moribꝰ aduerſe ſonantes p̄ter neceſſariā doctrinā facultatis ſue i ſcolis aut extra diſputando aut cōmunicando ꝓteſtacione ꝓmiſſa vel nō premiſſa alleret vl̄ ꝓponat etiam ſi quadā verbor aut terminor

curositate defendi possunt. ¶ Nazarenus de sacramentis scripsit plus quam bonum dicit non bonum intelligit. Si quis autem post publicationem plenius hmoi conclusiones aut propositiones comunctus fuerit scienter proposuisse seu asseruisse nisi monitus se correxerit infra mensem auctoritate patris constitucionis maioris excomunicationis sententiam incurrat ipso facto et excomunicato publice nuncietur donec in loco ubi sic proposuit aut asseruit publice suum delictum fateatur et verum catholicum intellectum eiusdem conclusionis seu propositionis ad arbitrium ordinarii publice protestauerit in una ecclesia aut diuersis prout ipsi ordinario videbitur expedire.

Reuerendissime synodo et ipsi. ¶ Statuimus decernimus et

vidiam⁹. Quod nullꝰ secularis aut regularis ad ꝓdicādum verbū dei iure scripto minime auctorisat⁹ pri vilegio ve speciali munitis officiū siue exercitiū ꝓdicationis eiusdē verbi dei in se assumat populo. ve aut clero quouismō ꝓdicet in latino sermōe seu vulgari in eccl'ia seu extra nisi primo diocesano illius loci in quo ꝓdicare sic mittit' se pītet et examinationē subeat. Sic qꝫ deinde tam moribꝰ quā sciencia rept⁹ fuit ydoneus p ipm diocesanū ad ꝓdicandū mittat' ad aliquā certā parochiā vl' ad plures put ordinario scōz qualitatē plōe videat expediēs Nec ei aliqs ꝑmittor ꝓdicare ꝑsuāt nisi ō missionē ā auctorisatiōe sua priō si desiderāꝫ petēti vizꝫ ille q ō iure sci pto auctorisat⁹ ē veniat i forma iuris

tata ī eo et qui de priuilegio spīali
venire se allerūt ipz priuilegiū rec-
tori aut vicario loci vbi p̄dicant re
aliter exhibeant q̄ vero p̄ locoz dio
cesanos se missos fore p̄tendūt ipsi
us diocesani lr̄as sub sigillo suo ma
gno ad hoc sibi cōfectas sibi exhēdat
Curatū vero ppetuū intelligimus
a iure ad locū. et populū iure suo cō
missū. ¶ Si tñ p̄missoz quilīb̄ pro
pter errores aut hereses quos añ p̄
dicasse asseruisse aut docuisse p̄tendi
tur p̄ loci diocesanū aliū ve superio
rē a p̄dicatiōe hmōi suspensus fuerit
siue phibitus extūc dep̄dicando ali
cubi in nra cātua. puincia antedic-
ta nullaten⁹ se intromittant donec
ad ipsius suspendentis siue phiben
tis iustū arbitriū defectuū suoz pur
gauerit et ad p̄dicādū legittime i-

ten fuerit restitut⁹ sup quo litteras testimoniales ipli⁹ restituētis ad lo cū quēcūqz in quo postea p̄dicabit. secū deferre et mō supradicto realiter exhibere teneat. ¶ Sacerdos vero parochialis seu vicarij tēpales non ppetui in forma antedicta non missi in ecclesiis illis in qb⁹ hmōdi officia gerūt illa sola simplr predicent vna cū p̄cib⁹ consuetis q̄ in cōstitucione puinciali a bone memorie Johanne p̄decessore nr̄o bone et sancte in supletione ignorancie sacerdotū edita que incipit. Ignorācia sacerdotū etc̄. Continet expresse q̄ in singulis nostre Cant. puincie ecclesiis infra tres menses post publicationē p̄sentiū haberi volum⁹ etc̄ ¶ Et ipsa postulat annis singulis et t̄poribus per ipsos sacerdotes effec

123

tum aliꝫ declinari. Et ne hoc salubre statutū ratione exactionis pecunie difficultas vel tendere teneat ad nocā. Volum⁹ et ordinam⁹ q̄ examinatio ꝓsonaꝝ de qua sup̄i⁹ fit mēcio ac littere diocesane faciende eisdē sine aliquali exactione pecunie ꝓ ipsos quoꝝ iterest ꝛ ad quos spectare. et ptinere dinoscit celeriter expediant ꝛ gratis difficultate qua cū qz remota. Si qs aūt hoc executionē m̄m iuris antiq̄ statutū post publicationē eiusdē scīēt violare p̄sūpserit ꝓtra formā i eodē descriptā sua temeritate ppria p̄dicādo sentēciā maioris excōicationis in currat ipso facto cui⁹ absolutionē nobis et successorib⁹ n̄ris tenore p̄senciū specialiꝫ reseruam⁹. q̄ si p̄dicator hmōi hoc salubri statuto ꝓtēpto ipazqz maio

ris excõmunicationis minime põde
rãs. Si ledõ ingrellerit predicãdo di
cẽdo allerẽdo ptinacit de verbo aut
facto innuẽdo non polle p eccl'ias p
lonas põlatoꝝ eiuldẽ lic statuti lẽtẽ
cia excõicatiõis põdicta p lupiores
locoꝝ aggrauetur cõtra eos debite
et inhibeatur eildem omnis cõmu⁹
nio xpi fideliũ ac luper hoc legitti⁹
me conuicti nili recipilcant et abiu
rauerint in forma ecclelie conlueta
per loci ordinariũ p hereticis decla
rentur. vt extunc procilmaticis ab
omnibus reputentur ad omnem iu
ris effectũ herelisqz et cilmatis pe
nas in iure exprellas incurrant ip
lo facto et prelertim vt bona eorun
dem ipso iure cenleantur confil⁹
cata et ab illis quoꝝ interelt occu⁹
pentur. ¶ Ipsoꝝ qz fautores recep

tores et defensores. Si p superiores suos in hac pte legitime moniti nō destiterint infra mensē sup hoc conuicti simili pena in oibus precellāt Preterea nullus clericus aut populus cuiuscūqz parochie aut loci nre Cant. puncie aliquē in ecclīs cimiteriis aut alus locis quibuscūqz ad predicādū admittat nisi pri⁹ de auctorisatione sua priuilegio aut missione eiusdē iuxta formā p̄dictā facta fuerit fides alioquin ecclesia cimiteriū aut locus q̄cūqz in quo sic p̄dicatio fuerit. ipso facto subiaceāt ecclesiastico interdicto. Sicqz maneat interdict⁹ quousqz ipi admittētes seu p̄dicare p̄mittētes se cōgrue emendauerint et p diocesanū seu alium superiorē ipsū interdictū obtinuerint in debita forma iuris relaxari.

¶ Inluper sicut bonus paterfamili as triticū dispergit interrā ad hoc dispositā vt fructuū pl⁹ afferat. vo lumus et ordinam⁹ vt p̄dicator verbi dei veniens iurta formā superi⁹ anotatam in p̄dicādo clero seu po⁊ pulo scdm̄ materiā subiectā honeste se habeat spergendo semen scdm̄ ꝯ⁊ ueniencīā auditorij clero prelertim predicans de vitiis pullulantib⁹ in ter eos. et laicis de peccatis inter e⁊ os cōiter vsitatis. et nō econtra. A⁊ lioquin sic p̄dicans scdm̄ qualitatē delicti p loci ordinariū canonice et acriter puniatur.

Fez quia turpis est pars que non conuenit suo toto. ¶ De cernimus vt null⁹ ymō predicator verbū dei aut alia queuis plona de sacramēto altaris matrimonio per

catoꝝ confessiõe alio ve sacramen
to seu fidei articulo aliud doceat p̃
dicet aut obseruet ꝙ p sãctã matrẽ
ecclesiã reperit dissensiõ. ¶ Nec ver
tatur in dubiũ quod p ecclesiã deꝰ
minatũ fuerit aut decisũ. Nec ver
ba scandalosa circa eadẽ publice sci
enter vl̃ occulte neqz sectã aut spe
ciem hereseꝰ quãcũqz p̃dicet doceat
vel obseruet cõtra sanã doctrinã ec
clesie. ¶ Qui aũt cõtrariũ post publi
cationem p̃senciũ sciens et pteinaci
ter attemptare p̃sumpserit excõmuni
cationis sententiã incurrat ipso fa
cto a qua excepto mortis articulo mi
nime absoluatur nisi abiuratione
p̃missa de hereseꝰ generalit̃ vel sim
pliciter in forma ecclesie cõsueta ad
arbitriũ ordinarij in cuꝰ terra con
uincitur deliquisse se conteperit ꝛde

hac p cõmissis penitencia receperit salutarẽ. q si scdõ se ingesserit licq; relidinauerit et relapsꝰ fuerit cõuictus legitime p heretico et lapso sẽtencialiter declarẽ et ipsiꝰ bona p confiscatis habeanꝫ et ab illis quoꝝ interest occupenꝫ. ¶ Penitẽcia vero de qua fit mencio superiꝰ volumus eẽ talẽ q siqs ꝓtrariuz determinati p ecclĩa viz i decretis decretalibꝰ seu cõstitucionibꝰ nẽis pticularibꝰ siue quã cũq; hereticis speciem siue sectaz publice vl occulte docuerit predicauerit seu asseruerit i ecclĩa parochiali ipsius loci inquo sic ꝓdicauerit seu asseruerit vno die dominico vl solemni pluribꝰ ve ad ipsiꝰ ordinarij loci arbitriũ put magis aut minꝰ cõuenerit deliquisse. ¶ Iplaq; ꝓdicata dicta siue affirmata reuocabit expres

le ifra millay solemnia cū maior affuerit populi multitudo et ipa determinata p eccleiā p̄dicabit et recitabit effectualiter line fraude vlteriusqz puniet iuxta lui demeriti qualitatē quatenus discretioni ordinarij videbitur expedire.

Nullus quoqz de articulis determinatis p ecclesiā prout in decretis decretalib⁹ et constitucionibus prouincialibus siue locoz synodalib⁹ cōtinetur nisi ad habendum verū intellectū eorundē publice aut occulte disputare p̄sumat aut auctoritatē eorū dē decretoz decretaliū aut cōstitucionū prouincialiū postea tem ve cōdētis eadez indubiū reuocet siue contra determinationē eoz doceat et p̄sertim circa ad oratiōnem crucis gloriose ymaginū sanc

rorū venerationes seu peregrinatio
nes ad loca vel reliqas eorūdē aut
contra iuramēta in vtroqz foro ec
clesiastico. vl tēperali i calib⁹ cōsue
tis. et more solito pstanda sed ab o
bus de inceps doceat cōmuniter at⁊
qz pdicetur crucē et ymaginē cruci
fixi certasqz ymagines sanctoz et
ipsoz memoriā et honorē quos figu
rant et in ipsoz loca. et reliquias p
cessionib⁹. genuflexionibus. inclina
cionibus thurificationib⁹. de oscu⁊
lacionibus. oblationib⁹. luminariū
accensionibus. et peregrinationib⁹
nec non aliis quibuscūqz modis et
formis quib⁹ ntis et pdecessoz no⁊
stroz tēporib⁹ fieri consueuit vene⁊
rari debere atqz iuramēta tactis sa
cro sanctis dei euangeliis et sup ip
sis in calib⁹ a iure pmissis et exprel

lis i vtroqz foro vlitati ab omnib⁹ quoz itereſt legittime fore ꝑtãda· Cõtrariũ autẽ aſſerens docens ꝓdi cans aut ꝑtinaciter innuens nili re ſipiſcat ab mõ⁊ forma alias ꝓnos ſtatutis abiuret vt ibi cauet penas hereſis et relapſi i euẽtũ incurrat⁊ ꝓ tali adoiem iuris effectũ lẽtencia liter declaretur· ¶Idem.

Inaliter q⁊ ea q̃ de nouo et i ſolite emergunt nouo et ma⁊ turo i digent auxilio· ¶Et vbi ma ius periculũ eſt Ibi cautius eſt pui⁊ dendũ et forcius reſiſtendũ. Nec in iuſte min⁹ nobile diſcrete abſcindi tur vt quod nobilius eſt ꝑfectius nu triat. Cõſiderãtes igit̃ et dolẽt rete rẽtes quomodo alma vniuerſitas Droníe q̃ ſicut vitis habũdans pal mites fructuoſos· ad honorem dei

multiplicez ꝓfectū. Et ꝓtectionez ecclesie sue diffudere conlueuit iam partim versa in lābrulcas duas a; cerbas gignit quibus in discrete cō mestis a patribus in lege videlicet dei reputantib⁹ se peritos dētes ob stupescū t filioꝝ nostraqz puicia varijs et in fructuosis doctrinis inficitur ac nouo ⁊ dānabili lollardie nomine maculatur in ipsius vniuersitatis scandalum non modicum ad partes exteras et remotas exilenciū et ꝓficiencīū i eadē p maximū tediū nec nō ecclesie anglicane q̄ per virtuosā doctrinā eiusdē tāquā muro inexpugnabili defēdi solebat iā cīllis et diuisis lapidib⁹ nisi celeri⁹ occurratur sedī verisimile damnū irrecuperabile. Ad supplicationem igitur p̄n.atoꝝ totius cleri nostre

rantua· puincie conlemluqz et alle
lu oim confratrū et luffraganeoꝝ
noſtroꝝ et alioꝝ ꝓlatoꝝ in hac cle-
ri cōuocacione ꝓlenciū et ꝓcuratoꝝ
ablenciū ne purgato riuulo mane-
at fons infectus · et aquā ab eo cur
rentē nō linit elle clarā. ¶ Volētes
honori et vtilitati lancti matris ec
clelie.et vniuerlitati ꝑdicte ſalubrit
puidere.¶ Statuim⁹ et ordinam⁹
quod quilibet gardianus et ꝓpolit⁹
ſeu cuſtos colegij aut principalis au
le vel introitus cuiuſcūqz vniuerſi
tati ſemel lingulis menſib⁹ ad mi-
nus diligenter in collegio aula vel
introitu hmōi cui preeſt an aliquis
ſcolaris .liue inhabitās in collegio
ſiue in aula liue introitu hmōi ali
q̄ concluſionē liue propoſicionē aut
opinionē in fide catholica· aut bo-

nis moriḃ⁹ male ſonantem aut cō
tra determinationē eccleſie p̄ter ne
ceſſariā doctrinam ſue facultati al
ſeruit tenuerit defenſauerit ſeu ali
quo modo propoſuerit. Et ſi ſuper
hoc aliquē ſuſpectū aut defamatuz
reperiat ip̄m moueat effectualiť vt
deſiſtat et poſtea contra ad monici
onem huiuſmodi iterato eadē vl̄ ſi
milia reaſſumat pre᷑ penas alias
p̄ nos ſtatutas maioris excōicatiōis
ſentēciā incurrat ipſo facto. Et ni
hilominus ſi ſcolaris fuerit. qui ſic
reaſſūſerit quicqđ extūc in eadē vni
uerſitate fecerit non ſtet ſibi p̄ for⁊
ma. ¶ Et ſi doctor magiſter aut ba
cullari⁹ fuerit eo ipō ab oī actu ſco
laſtico ſit ſuſpenſus et in vtroqz ca
ſu ius q̄ habet in eodez collegio au

le vel introitu amittat ipo fco et p
ipsos gardianos custodes siue ppo
sitos principales siue alios ad quos
hoc spectat realit expellat et statim
vnus legitime substituat catholicus
loco suo. Et si ipi gardiani prepositi
ti siue custodes collegiorum aut prici-
pales aularum siue introituū in qb9 de
gūt hmōi plene sulpecte detecte aut
diffamate negligentes fuerit circa
inqlitiões et executiões pdictorum p r.
dies cōtinuos a noticie tpe vere vel
plūpte publicatiōis pnciū eo ipo se
tenciā matoris excōicatiōis incurrāt
Et nihilomin9 omni iure quod i ip
sis collegiis aulis siue introitib9 se
habere pcēdūt ipo fcō sint priuati et
ipsa collegia aule vl introit9 effec-
tualit facent. Et facta sup hoc legi
tima declaratiõe p ipos quor iterē

noui ſubſtituãt gardiani cuſtodes ꝑ
poliri ſeu principales put ſcdm̃ an
tiquum morẽ vniuerſitati ꝓdicte va
cãtib⁹ collegiis aulis ſiue introitib⁹
fieri ꝓſueuit · Quod ſi ipi cuſtodes
ꝓpoliti. ſiue gardiani. ſiue principa
les ꝓdicti de et ſuper hmõi cõclulio⁹
nib⁹ aut ꝓpoliciõib⁹ diffamati. ſu⁹
ſpecti vere fuerint aut de tecti ſeu de
fenſores ꝓtectores aut fautores eorũ
dem ſi per nos vel auctoritate no⁹
ſtra vel per loci ordinariũ vl̃ aucto⁹
ritate ſua moniti nõ deliſtant ex⁹
tunc oĩ priuilegio eccl̃iaſtico vniuer
ſitatis predicte et iure quod ſibi con
petebat inhmõdi collegio aula ſiue
introitu preter alias penas de q̃bus
ſupra dictũ eſt ipſo iure priuẽtur·
Et ſẽtenciã inſuper maioris excõ
municationis predictam in currãt

Quod si quis in aliquo casu pñtis cõstitucõis vltime alio ve superi⁹ exp̃llato quocũqz statuta nra huiusmodi i aliqua sui pte etiã si pena alia ibidẽ exprelle limiteꝫ teme re et pertinaciter violare p̃lumple rit eo ipso ad quodcũqz b̃ñfictũ ec clelíasticũ in nra Cantua. puincia optinẽdũ p triennũ extũc ablqz spe venie reddatur inabilis et indign⁹ omnino. nichilomin⁹ iuxta sua de merita et qualitatẽ excell⁹ scõz sui superioris discretiõẽ canõice puniat.

Ꝺ hec ne in mõ pcedẽdi cir ca premissa vagare videan tur sub incerto aduertentes. q licet inter crimen hereſis et lese maiesta tis in legib⁹ diuersis quẽdã paritas reputetur. Et tamẽ dissimilis culpa penamqz exigit grauiorem diuinã q̃

humanā offēdere maiestatē. ¶ Cū
eni crimē lese maiestati ꝓpter peri
cula q̄ ex dilatione poterūt imínere
sufficit cōuincere. ꝑ iudicia ꝓcediq3
poterit contra eū et de plano et ci ꝫ
tacione ꝑmissa. ꝑ nūciū. ꝑ lr̄as. per
editū. et lite cōtestata ad recep tio ꝫ
nē testiū et diffinitiuā sententiam
volumus ordinam⁹ et declaramus
ad facilionē punicionē delinquēciū
in ꝑmissis et reformationez scissure
ecclesie ex hoc lese ꝙ diffamati dete
cti. siue denūciati. siue vehementer
suspecti i aliquo caluū ꝑdictoꝝ. siue
aliquo articulo quocūq3 i fide catho
lica aut bonis morib⁹ male sonan ꝫ
tes auctoritate loci ordinarij alteri⁹
de superioris. citentur personaliter
comprehendi si poterūt ꝑ lr̄as. siue ꝑ
nūciuz iuratū. ¶ Si autē ꝑ editū

ad locū habitaciōis ipli⁹ delioquēs vbi maiori ꝓmuniter ꝓlueuit et in ecclesialua parochiali si certū habuerit domiciliū publice ꝓpositū aliquin ī ecclesia cathedrali loci originis lue in ecclesia parochiali illi⁹ loci in quo lic ꝑdicauerūt et docuerunt et recepto certificatorio legitimo de citaciōe hmōi executa cōtra lic citatū eciā ablētez ꝛ lic cōparere negligentē in pena contumacie lue. hmōi lumarie ꝛ de plano ablqz strepitu et figura iudicij ac lita nō ꝓtestata ad testiū receptionē et alias ꝓbationes canonicas ꝓdak. ¶ Habita quoqz informatiōe legittima idē ordinari⁹ oī dilatiōe remota sententie et declaret pūietqz scōz qualitatem delicti modo et forma supi⁹ expressatis vlteriulqz facter quod eis

iustū ipli⁹ ablenti ꝓtumacia nō ob
stāte. ¶Decham.

PReterea cū nōnulli quos apet
p tacti euidētiā seculū itēdere
ppetuo relinquere Et p certa iudi-
cia i claustri excubiis velle toto suo
cpe dño militare. Qui tñ ꝑualente
in eis carnali deliderio rediunt ad
vomitum seculū repetētes iter side
ra errācia ꝓputādi. ¶Quuāis igit
iura manifeste distiniant hmōi nō
posse religionis habitū omnino de
serere q̄ saltē i religiōe ppetuo ma
neāt laxiore. Quidā tñ attriti frō
audacia apostatie ifamiā nō verē-
tes postꝙ absolute se velle scīm reli
q̄re ōnderit relicta ierosolima rede-
ūt i egiptū. quo circa statui⁹ ꝛ ordia
m⁹ ut mdiarij locoꝝ tales cū oī diligē
cia inuestigēt. ꝛ plubetraiōꝝ officiuꝙbñ

lici ecclesiastici si qō habeant ad sta tutū pristinū. vl' laxiorē cogant re gulā eos p transire. Quod si sit hu iusmodi a potestate laici vt ipi ad salutis sue studia redeāt p censuraz ecclesiasticā cōpellātur. Hanc ordi nationē ad illos nō extendimus cū q̄b⁹ sedes apostolica alit ordinauit.

¶ Emine cōmoue, (Edmūd⁹. antar vt pueros caute alant. et iuxta se de nocte nō collocent te neros. ne opprimāt. Solos i domi b⁹ vbi ignis fuerit. vl' solos iuxta a quā sine custode nō reliquāt. et hoc oī die dñico eis dicat. ¶ Idem.

SI mulier mortua fuerit i ptu et de hoc bñ cōstiterit scindat iiinfans viuere credat ꝑcurato tñ q̄ os mulieris a-ptum teneat.

Acta pusilione ꝑ hūj statutuz

est qli patroni. vl aduocati. aut feu
darij seu vicez gerens alicui⁹ dñi rec
torē ecclie vicariū. vl clericū ipi⁹ ec
clesie p se vel p alios occidere aulu
mephario plūplerint patroni patro
natū. aduocati aduocaciā. feudarij
feudū. vicedñm vitedñatū. priorlus
amittant et posteritas taliū i cole-
giū clericoz vlqz ad quartā gene-
racionē nullatenus assumāt nec in
regularib⁹ dōib⁹ ālicui⁹ placie alle
quant honorem et hoc volumus le-
pius in ecclesia denunciari.

¶ Rohibemus sub in terminati
one anathematis neqs latrōes
ad latrocinū faciēdū i seruicio suo
retineat nec eos sciēt i terra sua ha
bitare pmittat. ¶ Bonifacius.

Tatuimus vt si quis cleric⁹
de translgressione furtiue aut

parti alicui⁹ diffamat⁹ fuerit et ꝑ
uictus legittime cora ordinario suo
vl cõfess⁹ eidē p suū diocesanū si bo
na habeat ꝓualitate trāsgressiõis
grauī rediāt. Et illi cui dānū vl in
uria ē illata vl nora hmõi redēpti
o assigneť si aūt nō hēat bona suis
ep̄us ip̄m put culpa popolcerit gra
uit puniat i plōa ne ppť ipunitatis
fiduciā. pateat ꝓlumptoribus licen
cia delinquendi. ¶Pecham.

Quom scdm̄ doctores et theolo ꝫ
gos milicia clericalis septem
muniať ordinib⁹ singulor caracteri
b⁹ i aia ꝓsignati ꝓsingulos etiā acci
piēs augmētū gr̄e vbi ordinati fue
tiue ordinē recipiāt seu crimine ir
retiti expedit plurimū ipos ordines
minime recipe iculcatos qm̄ inculca
cito reuerēciā miuit et gr̄az per ꝓle

quens q̄ per irreuerēciā repcutit ab
īgrati. ꝓtra dignitatē igit tā reuerē
dissimi sacramēti fore dinolcit esse
sacramētū vz qñ simul quatuor mi
nores ordies celebrēt nō sacros cū vno
sacro alicui hmōi exhiberi. Dñ inō
null' aliis puiciis iij-mīores ordies
facilit simul ꝓferūt. vñ ascendētes
clerici ad xpi misteria q̄li cāticū gra
duū ꝓcinētes cū pbati extiterit i mi
noribꝫ officiis deide gradati plpici
at ad maiora. Quod igit ex ligulis
ecclīs q̄pia q̄ deuota q̄ religiola q̄qz
hōestiora lūt tenemur eligere ea tā
q̄ falciculū i āgloꝝ mētibꝫ colligere
p̄cipimꝫ vt ipi i his leq̄t canōitas lā
ctiones minores eē ordies q̄ id p̄t fi
eri bono mō placramēti reuerēcia
dēt saltem aliquociens ꝓbinati seu
sublimati. ¶ Et si recipiētes eos si

mul seu sigillati in vulgari lingua publice instruat de distinctione ordinū officioꝝ et caracterꝝ ac de pfectu gre q̄ iligulis ordinibꝫ ꝓtinet ⁊ digne accedētibꝫ augmētat. Edmūdꝫ.

Onemꝫ rectores ecclesiaꝝ ne capellanos ānuos sine causa rationabili studeant amonere maxime si honeste fuerit conuersatiōis et laudabile de sua ꝓuersatiōe habeant testimoniū. Sed si de incōtinēcia parochialis sacerdotis scandalū ortū fuerit cū circa hoc vigilans debet esse rectōr ecclie si p famā vl̄ iq̄sitionem nobis de hoc ꝓstiterit q̄ꝑ rectoris denūciationez tūc rector tā q̄ꝑ ꝓlatꝫ puniat arbitrio superioris. et simile de vicariis ppetuis est cēlē dū. et tā rectōres q̄ꝑ vicarios q̄ꝑ annuos sacerdotes grauiter puniendos

esse. decernim⁹ nulli sup denũciatio ne excessuũ et pcipue i pximitate in q̃ b⁹ notabiles clerici ĩuenti fuerint ĩ suis parochiis sit vigilates. Pecha.

SAcramẽtũ penitẽcie et ĩtra.

¶ Sunt pterea nõ nulli q̃ p̃ textu quorũdã priuilegioꝝ generalitũ a sede apostolica obtẽtoꝝ ptra intentionẽ apostolicã scz dantis priuilegiũ spreta autoritate põtificali ipoꝝ põtificũ irreq̃lito bñplacito ꝛ assensu igerũt se de subditoꝝ eorũ dez confessionib⁹ audiẽdis. Quoꝝ pũtiones volentes reprimere vt tenemur. ¶ Prohibem⁹ sub pena excõicationis ne q̃s decetero ablq̃ epi licencia expressa vl̃ phabiliter pũcta confessiões audiat subditoꝝ suoꝝ nulli ĩ audiendis cõfessiõib⁹ a iurisdictione ordinaria et diocesana

et metropolitana tenore lui priuile
gij lit exēpt⁹. et si q̄ ꝓtrariū facere
p̄sūserit p̄cedat ꝓtra eos sicut ꝓtra
p̄uilegiorū tēerarios abusores. Stet.
¶ Eterū et infra. ¶ Districti⁹
duximus ihibēdū ne archidia
coni vl' eoꝝ officiales auctiudices a-
lij aliquē ad sugestionē p̄conū suoꝝ
ad purgatiōē ꝓpellāt nisi apud bo-
nos et graues fuerit ifamat⁹ nec i
suis cāis p̄sūāt eē iudices et actores
viz cū indubiū venerit veꝝ quod ab
eis exigi' debeat. ¶ Bonifacius.
Statuim⁹ ⁊ ifra. ¶ Adhec si
clerici se canōice purgauerint
sup sibi ipositi et obiectis et laica p̄-
tas nichilomin⁹ bona occupet ⁊ oc
cupata detinet eosdē occupātes ⁊
detinentes bona hmōi ad restituen
dū p censurā ecc'iasticā ꝓpellāt. Nec.

Clerici p̃ luis criminib⁹ deten
ti a publica p̃tate et tandez p
cõtactis ecclesie restituti non facilit
liberãt nec pfũctorie p eis purgatio
admittat̃ lz cũ oi iuris solemnitate
et taz puida maturitate vt oculos
merito offendere non debeat regie
maiestati seu cozũlibz alioz quos ex
agitat studiũ eẽtati· ¶ Stradford.
Item licet ẽ lira. ¶ Statui⁹
m⁹ quod decetero diffamati
de criminib⁹ seu excessibus z de eis
se purgare uolentes de vno decana
tu ad aliuz seu ad loca ruralia vbi
non inueniuntur victualia venali
a et vite necessaria nullatenus pro
trahantur Jn in dicendã vero pur⁹
gatione diffamatis hmõi epi archi
diaconi et ceteri ordinarij aut eoꝝ
officiales vltra terte manus cõpur

gatoꝝ ꝓfornicatione seu simili cri
mine. ¶ Pro grauiori quidez vt p
adulterio vl' maiori vltra. xij man⁹
cõpurgatoꝝ numerũ nõ iponãt sub
pena sulpensionis ab officio ꝯ ꝓtra
facientes incurrere volum⁹ ipo fctõ.

¶ Terue sanctio voluntati ⁊ ifr.

¶ Cum sepe contingat archi
epos et alios ꝓlatos inferiores plit
teras dñi regis ad seculare iudiciuz
euocari vt ibi respondeant sup his
q̃ mere ad eoꝝ officia et foꝝ eccliaſ
sticũ ptinere noscũt. vt si forte cleri
cos ad eccl'ias vl' capellas vacantes
seu nõ vacãtes admiserint rectores
instituerint vl' nõ instituerint in eis
dẽ suos subditos exꝛicauerit excõi
catos denunciauerit interdixerint
eccl'iãs. dedicauerit ordines. celebra
nerint de caulis mere spiritualibus

cognouerint vtputa de decimis & ob
lationib⁹ limitibus parochiar⁹ et li
mitib⁹ q̄ nō pñt ad secularē for⁹ ali
quatin⁹ pertinere siue etiā cognoue
rint de peccatis subditor⁹ et eor⁹ excel
sib⁹ sicut de piurio fidei transgres/
sione sacrilegio violatione aut pertur
batione ecclesiasticē libertatis p̄terti
cū ip̄i⁹ violatores nec nō libertatū
pturbatores p cartas dñi regis an
glie cōcessas in sententiā excōicati/
onis incidūt iplo facto. Et si iter cle
ricos suos cognoscant vl̄ iter laicos
cōgrentes et clericos defendentes
in plonolib⁹ actionib⁹ sup ꝓtratib⁹
vl̄ qualit̄ etiā delictis. vl̄ qualit̄ etiā si
plonas ecclīasticas ad mādatū dñi
regis de foro seculari amerciatos nō
cōpulerint ad merciamenta hmōdi

S

soluenda seu ipa nō soluerint p eis
dem si iurisdictionem suā in eccle
siis vl capellis eparū seu monaste
riis ānexis p mortē plator. aut cel
sionē vacantiū exercuerint cano
nicaz et consuetā. ¶ Si qua hmōdi
fecerint vl nō fecerit ptinencia ad
officia eorūdē. ¶ Statuim⁹ auctori
tate pntis consilij quod archiepi et
ceteri plati nō veniāt pro hmōi spi
ritualiū euocati cū indicādos xpos
dñi nulla sit laicis attributa ptās
apud quos necessitas manet obse
quendi. vt tñ honori regio deferat
maiores plati dñm regē adeant vl
sibi scribant q hmōi mandata regi
is quare nō possūt. ablqz piculo sui
ordinis. Et si forte dñs rex i suis at
thaciacionib⁹ phibitiōib⁹ sue mo
nitiōib⁹ nō dederimus fz de iure pa

tronatus nō de fide mētita · sed de
piurio seu de catallis. nō de sacrile-
gio vl' pturbatiōe ecclesiastice liber
tati sed de tranlgressione subditoꝝ
suoꝝ et balliuoꝝ quoꝝ correctiones
ad se asserit ptinere fecerit mencio
nem tūc intimēt ei plati pdicti ꝙ ñ
de patrōatu catallis sealiis ad fo
rū ipi⁹ ptinētib⁹ cognoscāt vl' ꝓnos
cere itēdūt ꝛ de decimis ptis ꝛ aliis
mere spiritualib⁹ ad officiū et iuris
dictiōē eoꝝ ptinentib⁹ et ad aiaꝝ sa
lutē mouendo et rogando ꝙ ipos ñ
impediat i pmissis ni hilomin⁹ epus
dñm regē adat ꝛ ita to mōeat vt sue aie
saluti ꝓsulat ab hmōi mādati oīo ꝛ
stat ꝛ si ñ desitit tūc ad denūciōē epi
archiep⁹ ꝓuocati. ij. epis vl. iij. vl' plu
rib⁹ quos duxerit euocādos si i puici
a exstiterit. alioqn lā. epis tāꝙ epoꝝ ā

can⁹. duob⁹ epis vl plurib⁹ sibi ad-
iunctis dñm regē adeāt et ipm mo-
neant diligēci⁹ requrentes qō māda
tis supledeat supradictis. Et si dñs
rex spretis hmōi exhortaciōib⁹ et mo
nicionib⁹ et attachiacionēs hmōi vl
districtione ipse vl p alios pcesserit
tūc vicecom. et alij q̄cūqz baliui epos
attachiātes et distringētes p locoꝝ
ordinarios in forma iuris p excōi-
cationis et sulpensionis sentencias
arceātur Idem fiat si vicecomites
aut balliui ad attachiaciones et di
strictiones pcesserint pendentib⁹ su
pradictis monicionib⁹ dño regi fa
ciendis. Et si vicecomites vl balli-
ui sua duricia pleuerauerint loca i
qb⁹ p̄morāt et terre quas habent in
puincia. Cantuarie. p locoꝝ dioce
sanos ad denūciationē diocesani i

cuius epiſcopatu tales fiant diſtric
tiones interdicto eccleſiaſtico pñtis
auctoritate cõſilij ſupponãt. ¶ Et
ſi taliter attachiãtes clerici fuerit ꝛ
bñficiati ab officio ſuſpendant. Et
ſi in eoꝝ malicia ꝑſeuerauerint ad
deſiſtendũ et ſatiſfaciẽdũ ꝑ ſubtrac
tionẽ ꝓpetuũ bñficioꝝ ſuoꝝ arceãt
¶ Non bñficiati vero ꝑ quinquẽni
um ſi ad bñficiũ eccleſiaſticũ in ꝓ
uincia cantuarie ꝓmotati exſtiterit
minime admittantur. ¶ Clerici ve
ro q̃ breuia hmõdi attachionũ ſeu
diſtrictionũ dictauerint ſcripſerint
ſignauerint cõſiliũ aut auxiliũ de
derit ſeu ad hibuerit canonice puni
ãtur nec aliq̃ ꝓmiſſoꝝ certa ratione
ſuſpecti ad aliquod bñficiũ eccleſiaſti
cũ obtinendũ donec ſup his canoni
ce ſe expurgauerit admittãt. Et ſi

dñs rex cõpetẽt monic⁹ vl alia secu
laris ptãs hmõi atthaciatiõs nõ re
uocauerit epus q̃ districc⁹ fuerit ter
ras·vicos·villas.et castra q̃ dñs rex
vl alia secularis ptãs in suo epatu
optinet ecclesiastico interdicto sup ⸗
ponat.Et si rex vl alia secularis pe
tas in sua dũ vicia pleueret ceteri co
epi districtionẽ hmõi quali cõem oi
um et ꝯmunẽ iiuriã eccl'ie reputã⸗
tes.ciuitates.terras.dominia.bur ⸗
gos.castra.et villas iplius regis vl
alteri⁹ ptãti in suis episcopatib⁹ ex
istẽtes pñti auctoritate ꝓsilij ecclias
tico suppoñãt ideõ. ¶ Et si nec sic
infr.xx·dies postmodũ atthaciaciões
et destriciões hmõi rex reuocauerit
ã ob hoc manũ ptra eccl'iaz aggra
uerit archiepus et epi suas dioceses
subponãt iterdicto.Jdẽ fiat de ter⸗

ris castris burgis regalia habētib⁹ ī
puicia memorata. ¶ Et si aliqs e⁊
pilcopoꝝ ī hac pte iuenī⁹ fuerit ne
gligens aut remissus p suū metro⁊
politanū grauit arguat et si pleue
rauerit ī sua negligencia canōice pu
niat p eūdez. Et nichilomin⁹ sua
diocesis omni plato⁊ et sua auto⁊
ritate et consensu in presenti consi⁊
lio adhibitis ecclesiastico subiaceat
interdicto. Et si forte ab aliquo epi
scopo vel iudice ecclesiastico vl' infe
riori plato ꝓpulso p districtiões vel
spōtanee ꝓparente cora rege vl' iusti⁊
ciariis suis vt alleget priuilegiū se
ri nisi ica a iure prmissa vt eos möe
at. vt a pdictis desistat iuriis exigā
t acta pcell⁹ sui vt pea appeat vez
ꝓtra phibitiões regiā ī aliquo pdic
toꝝ casuū vl' ꝓsiliū pcesserit vl' pe⁊

tantur sup his iuramēta exculatio nes vl purgatiões nullo mō exhibe at acta· vl turet cū iūstrumēta hu iusmodi pñt a ptib⁹ vl aliqua par ciū si necesse fuerit exhiberi. ¶Et si cleric⁹ fuerit et propter hoc fuerit arrestatus diocesan⁹ taliter arresta ti vl impediti clerici· Vel archiepus Vl epūs londoñ. tanq̄ epiſcopor de canus vl aliq̄b⁹ epīs sibi associatis sicut si fuerit epūs arestatus req̄rat eū et puniat detētores· Et si necesse fuerit pceda ad penas superius a notatas· ¶Idem·

D hec et infra. ¶Quia fre quenter accidit q̄ nōnulli cle rici p laicam ptātem ecclesias ocu pant parochiales et p̄bendas eciaz curā animaz habētes et in eisdem ablqz autoritate ecclesiastica itru

duntur. ¶ Statuim⁹ ꝙ cleric⁹ sic p se vl̄ p laicā ptātem intrulus in ec clesia vl̄ p̄benda non seruata iuris forma excōicet. et excōicatus p loci ordinariū nō scietur et illo bñficio i ppetuū careat ipso fctō. Et si post latā sententiā in se intrusione hu⁹ modi animo ptinaci p duos mēses ptēterit p locoꝝ diocesanos vbi illa bñficia ecclesiastica habet ad de nūciationē illius epi in cui⁹ dioce si se intrusit seu pcurauit se intrudi cuiuslꝫ monicionez et excōicationē p dictum tēpus cotemserit puen⁹ illoꝝ bñficioꝝ quoulꝫ ꝓgrue satis fecerit ei subtrahant omnino. Et si p annū idez intrusus in hmōi excōi cationis sententia pseuerauerit. ex tunc et aliqō bñficiū ecclesiasticū in puincia cantu. minime admittat

¶Si vero p̄ p̄curatores clericū fu
erit intrusus ꝓtra eūdez p̄curatorez
mō simili p̄cedaꝫ et penis subiace⁹
at supradictis. Si uero talis p̄cura
tor laic⁹ fuerit informa iuris excōi
ceꝫ·et excōicat⁹ publice denūcieꝫ·do
min⁹ aūt ablens citeꝫ quod si ꝓpa⁹
rens ratificauerit factū p̄curatoris
sui ihac p̄te penis subiaceat supradi
ctis. Si vero ꝓtumaciā se ablentet
post spaciū triū mensuū exspectat⁹
si sit in regno maioris excōicaciōis
sentencia inodaꝫ et penal nihilomi
n⁹ p̄taxatas incurret maxime cū sa⁹
crilegii iobediencią adiecerit et ꝓtē
cū. si vere fuerit extra regnū ꝓtra ip
sū vocatū post dilatiōes transmari
nas mō simili p̄cedaꝫ. ¶Et eccl'ia
seu p̄benda i qua fcā fuit talis intru
sio supponaꝫ ecclesiastico interdicto⁹

¶ fautores aũt et cooperatores hui⁹ modi intrusionis si clerici fuerint p̃ fatas penas ꝓtra clericos editas in curiã. Et si laici fuerit penis plectent ꝓtra laicos alias annotati loca vero et terre hmódi i trudenciũ si i fra vnũ menſẽ nõ ſatisfecerit ſuppo nãt eccleſiaſtico ĩdoctõ. ſi vero hmõi ĩtruſiones facte fuerit ex regia-ptã te p̃ loci diocesanũ moneat dñs rex quod eas faciet infra tp̃us ꝓpetens reuocari alioq̃n et terre + loca q̃ dñs rex habet i illa dioceſi i qua fuit in trusio eccleſiaſtico ſupponãt ĩdoctõ ſcdm̃ formã ſuperius annotatam Si vero p̃ aliũ magnatez ſeu ptãtẽ fuit talis ĩtrusio facta p̃ interdictiꝫ et excõicatiõis ſententias vt ſupi⁹ arceãt. Et ſi p̃ duas mẽſes ſuſtinuerit pt̃ hoc i ſe latas extũc terre et loca

que optinet in illa dioceli p loci di-
oceſanū eccleſiaſtico interdicto ſu-
ponātur nec laxentur ſententie pre-
fate donec de iniuria et inobedien-
cia ac ꝓtētu ſatisfecerit cōpetēter.

Si aliq̄ clerici p laicalē ptātē
capti fuerint tonſurā et cleri-
catū habentes ſi tēpe medio abrali
malicioſi fuerint. et ſuſpenſi aut a-
lio mō puniti ab radentes et ſuſpen
dentes. aut alio mō puniētes eoldē
auxiliū impedientes penis ſubiace-
ant ſupradictis. Foris vero bāniētes
hmōi clericos ſimilib⁹ penis ꝓcellāt
Venit et infra. ¶ Idem.

¶ Statuim⁹ q̄ laici ad exſoluē
das quaſlibet penas tā corpales q̄
pecuniarias canonicas p̄ prelatos ſu
os eis inflictas p̄cile p excōicacōis ſē
tenciā cōpellantur. Impediētes ve-

ro ne pene hmõi exsoluãt p interdicti et excõicationis sentencias arceãtur. ¶ Et si ppter hoc ad districtiones ꝑlatoꝝ pcessũ fuerit ꝓtra destrigẽtes l̃ p̃penã i eapte dictatas pcedat

ITem statuim⁹ quod q̃ libet epus habet iu suo epatu vnũ vl̃ duos carceres ad clericos flagiciosos deprehensos in crimine vl̃ ꝓuictos iuxta censuram canonicaꝝ detinendos. ¶ Et si clericus aliqs adeo malicios⁹ et incorrigibilis fuerit ⁊ ꝓsuet⁹ ad flagicia comittẽda p q̃bus eciã si laicus esset scdm̃ leges seculi vltimũ deberet pati supliciũ talis clericus ppetuo carcerari adiudicet. ¶ In ꝯsis aũt q̃ nõ ex volũtãte vl̃ ppolito ꝛ casu fortuito vl̃ iracũdia. aut forte ifamia comisserũt ãtiqua iura ꝺcern⁹ obseruari.

Antū iſtualitat libricitat enor
mitas vt q̄dā nec legib⁹ defe
rētes ad caſtitatez ſcē manialiū oci
cādū ediſi· Cū eis ſacrilegiū et ſcel
tū cōmittere no formidant cui hor
rēdo flagicio remediū apponere cu
pientes oies. tam clericos q̄ laicos
hmōi turpitudinis ppetratores ma
ioris excōicatiōis lentēcia inodam⁹
Holis epō hmōi plonis ablolutiōē
ſine reſeruātes excepto morti articu
lo quo ſic ablolui valeāt a quolibz
ſacerdote ſic vſq; qualuerit pcm ſuū
hmōi tēeāt ſub pena āathemat iſtra
ſpaciū trīū mēliū ppīis epis ofite
ri ā ſede eſpūali vacāte cuſtodi ſpua
litat ā dcāo eccl'e cathedral'. Strad.
Quoniaz re⁹ ē if. Statuim⁹
q̄ pdelicto notorio et reliduo o
cinuato diuc⁹ ſcdā. vice nō recipiat

pecuia vllo mõ sub pena duplici pe cunie restitutiõis ꝓtra hoc recepte i fra mẽlẽ post receptiõẽ eiꝰ dẽ fabrice cathedralis ecclie applicãde aclulpẽ liõis ab officio ꝙ talit recipiẽtes pe cuiaz nlli eiꝰ duplũ ifra mẽlẽ resti/ tuerit icurrere volumꝰ ipo fcõ. in ꝓi caõibꝰ etiã pniaz corpaliũ ꝓ pecũia quas ablqz magna et vrgẽte causa fieri phibemꝰ locoz ordinarij talit moderẽt ꝙ õliquentibꝰ penas corpa les graues et publicas nõ iponãt a deo excelliuas vl causatiue vl ꝙ ob liquũ cogãt redimere suas pentẽici as pecuniaria graui sũma. ꝓmuta/ ciões hmõi cũ faciẽde iposterꝝ videãt lic fiãt modeste ꝙ rapax nõ iudicet acccipiens et dans munus nõ gra/ uet sub penis supradictis, superius annotatis. ¶ Stradford.

Quoniãnõ nũquã ob defectũ ꝓfessoꝝ vl'qꝝ decani rurales vl' plone erubescũt forte cõfiteri suo ꝑlato certũ imminet ꝑiculũ aiaꝝ. Volentes huic morbo mederi· Statuimus vt certi cõfessores prudentes. ¶Et discreti p singulos archidiaconat⁹ ab epõ loci statuãtur q̃ confessiones audiãt decanoꝝ ruraliũ plonaꝝ et plbiteroꝝ. In cathedralib⁹ aũt ecclesiis vbi sũt seculares canonici cõfiteantur ipi canõici epõ· vl' de cano. vl' certi plonis ad hoc p epm· vl' decanũ vl' capl'm cõstituti. Võik·

Quom sacramẽtũ cõfessiõis et penitencie sit tcõa post naufragium tabula vltim⁹ humane nautgacionis part⁹ et finale refugiũ et sic vnicum peccatori per maxime necessariũ ad salutez sub pena excõicaci

onis. ¶ Districte precipimus ne qs
plumat impediri. quin huiusmodi
sacramẽtũ penitencie vnicuiqz pe-
tenti libere impendat et spaciũ libe
rũ confitendi q̃ potissie ꝓpter scar
ceratos sua det q̃bus hmõi sacramẽ
tũ sepius in humanit icedens i fi-
deliter denegat. ¶ Et si interdũ cõ-
fitẽdi spaciũ eis dat hoc eis ita bre
ue et iꝓportune cõcedit q̃ cedit poci⁹
miseris in desolationis ac despera
cionis periculũ q̃ i cõsolatiõis gau
diũ spiritualis. ¶ Cõstit. Edmũdi.

IN confessione audienda habe
at sacerdos vultũ humilez et
oculos ad terrã demissos. ¶ Nec fa
ciem respiciat confitentis et maxime
mulierꝭ et patient audeat quicq̃ di
xerit et in spiritu lenitat supportet

T

ram et ꝓpolle luadeat plurib⁹ mo⁹
dis ꝙ integra cõfiteat alit nõ est ve
ra confessio. Pcã iqrat vlitata sin⁹
gulatim iusitata aũt nõ nisi a lon
ge et p circũstãcias vt exꝑs det mo
dus confitendi et i exꝑs non det oc
casio noua deliquendi. ¶ Personaꝝ
noia cũ quib⁹ peccauit cõfitens non
iqrat sacerdos. sed post confessionem
ꝑt iqrere. Hꝫ cleric⁹ vl laicus mo
nac⁹ vl sacerdos vl diacon⁹ existat
et semp maiora crimina et ꝑcipue
notoria morib⁹ veleruent. Hũt aũt
ista maiora sacrilegia pcã ꝓpra na
turaz. homicidia incestus stupra vir⁹
ginũ et monialiũ et iectiones ma⁹
nuũ i parentes nec nõ i clericos vo
ta fracta et hmõi. Hũt aũt casus iq̃
bus nullus nisi sol⁹ papa habet pcã
tem absoluendi vl ei⁹ legatus. Ab⁹

solutio aũt aliũ in mortũ articulo nulli est deneganda saltẽ erit ꝓdicionalis videlicet si ꝙualescant apostolico ꝓspectui se p̃lentent nichilominus tñ remittẽdi lũt ad ep̃m vl' ei⁹ penitenciariũ. Sẽp tñ q̃ mittũt deferant secũ litteras ꝓtinẽtes gen⁹ pcti et circũstancias sufficientes vel ip̃e sacerdos veniat plonalit cũ eis Alioqn nõ recipiãt. ¶ Edmũdus.

De penitenciis p̃cipim⁹ ꝙ diaconi penitencias dare nõ plumant nisi i casu quo sacerdos non pt vl' ablens sit. vel stulte. vel indiscrete non vult. Et mors immineat egroto.

¶ Richardus.

Dm anima vero longe preciosior sit corpore sub intermiñacõe anathematis phibemus ne

qs medicoꝝ p salute corpali. aliqd
suadeat egroto. quod ī periculū aīe
vertat. Verū cū ipm ad egrum vo-
cari cōtigerit egrū ante oīa mone-
at efficacit et inducat vt medicos ī
nocet aīaꝝ. Et postq̄ fuerit ifirmo
de spirituali puilū medicamine ad
corporalis medicine remediū salu-
brit pcedat. Trālgressores aūt hu
iusmodi constitucioīs penā ī pclio
statutā nō euadant. ¶ wynchelse.

PRelbiteri stipendarij et infra.
¶ Statuimus vt plbiteri pdic
ti nō audiant confessiones parochia
noꝝ vel capellanoꝝ in ecclesiis ī q̄-
bus diuina ministraueri nili inca
sibus a iure pmissis. Quod si ptra
riū fecerit crimē sacrilegii incurrant
nili de licēcia plidenti hoc fecerint
petita et obtēta. ¶ walterus.

SAcerdotes i penitẽcia iiũgẽ/da diligenter attendant cir/cũstancias criminis qualitatẽ plo/ne et gen⁹ delicti tẽp⁹ et locũ caula et morã in pnõ facta deuocionẽ a/nimi penitẽti. Et his consideratis et diligẽt pẽlati ac discrete maiorẽ vl minorẽ peitenti iiungat penitẽ ciam. ¶ Itẽ sacerdos ad audiendũ pfessiones pmunẽ locũ eligat in ec clesia vt pmunit ab oib⁹ videri po terit i ecclesia. Et in locis ablcon/ditis nõ recipiat confessionẽ alicui⁹ Et maxime mulieris nisi sit i mag na necessitate aut infirmitate peni tenti. ¶ Itẽ nullus sacerdos alteri⁹ parochianũ admittat ad penitẽciã nisi de licencia sui pbiteri vl epi. ¶ Item sacerdos talẽ penitẽciã iiũ gat vroti in occulto crimine vt viro

suo nō redaꝫ sulpecta. et de marito idem obscrueꝫ. ¶ Item i furto. rapina, vsura, symonia. et fraude. decimaꝝ detencione seu subtractione alicuiꝰ iuris ecclesiastici diligēꝫ sibi caueant sacerdotes ne aliq̄bus iiungant pñiam nisi cū restitucione et satisfactione facienda iuxtā vl̄ damnū passis. cū non dimittaꝫ pcm̄ nisi restituaꝫ ablatū. ¶ Item i maioribꝰ criminibꝰ et attrocioribꝰ dubiis sacerdos' consulat epm̄ vl̄ aliū q̄ vicem gerit epi aut puidos et discretos quoꝝ consilio certificatus sciat quos et qualit̄ ligare possit et absoluere ne q̄d ablit penitens idesperacionē cadat moneat ipm̄ diligenter iterim vt quicq̄ boni facere possit faciat vt deꝰ cor suū illustret ad penitenciā. Et hoc idem faciat de eo q̄

pam̃ ꝓfiteꝫ et tñ ab eo monitus nõ vult abstinere quo casu munus absolutionis eidem non poterit iꝑtiri cũ venia nõ legaꝫ ꝓcessa nisi se corrigenti. ¶ Item caueant sacerdotes ne pcã a penitẽtib⁹ recipiãt aũt noia plonaꝝ cũ qb⁹ peccauerũt ⁊ circũstancias tm̃ et qualitatẽ pcti cuz scriptũ sit de⁹ vitã meã annũciani tibi et nõ alteri⁹. Et ꝓpria debet eẽ ꝓfessio et nõ aliena. ¶ Idem.

Rohibemus ꝙ nullus sacerdos lapsus in mortale peccatũ ad altare ꝑsumat accedere celebraturus anteꝙ confiteatur. Nec putet vt quidã errant credentes ꝙ mortalia delentur ꝑ ꝓfessionem generalẽ. ¶ Item nullus sacerdos. ira. odio metu etiaz mortis audeat detegere quouis mõ alicuius cõfessionez sig⁹

no. nutu. vl' verbo. generalit vl' spe
cialit. Et si sup hoc commun' fuerit
sine spe reconsiliationis nō immē
rito debet degradari. Idem.

Quom sepe cōtingat q̄ rectores
ecclesiar' ac eciā nonnulli sa
cerdotes in sacris ordinib' existētes
eo q̄ null' vt eis videt quo ad for'
penitenciale sūt subiecti vl' omnino
nō confitent. vel ad quoldā accedūt
q̄ nullā habent in ipos ptātem ligā
di vel absoluēdi. Statuimus vt
p singulos archidiaconatus vn' vl'
duo pbiteri pficiant' litterature suf
ficientes et pbate oppinionis ad q̄
fessiones talū audiendas q̄b' et pe
nitencias eisdē iniungendas p loci di
oceſanū vel vicē eius' gerētē aucto
ritatē ipartiri. Prohibētes firmiter
ne religioli monachi vl' canōici au

achonite heremite. vl subditū alicui⁹ audeāt ad peniā admittere. Pecha. Quom salubriter sit populū vt p⁹ latis indulgentiis cōferēdis. xl. dier⁹ numer⁹ nō excedant ne claues ecclesie contēpnant q̄b⁹ cū thesaurus misticus cōmittit dispensādus Caueant alij q̄cūq; ne p multiplicatas indulgencias platos sibi. pq̄ litas dedicus faciant plati eccl'ie supra ipsos i suis pdicatiōib⁹ indulgē⁹ etas effūdendo ne q̄ clauib⁹ habent subici eas faciāt vilipēdi. Idem.

Sacramentū penitēcie naufragantū remediū singulare p⁹ quorūdā insipienciū sacerdotū debito fructu caret. Et q̄ crescidūt a fluctib⁹ euadere pniciosus i dāpnatiōis pelagus demergūt dū de fctō absoluūt plurimos quos de iure absolue

re neq̃unt viuificãtes ait ꝓpheta p
pter pusillũ ordei aut fragmen pa-
nis alas q̃ non viuũt, vtpote absol
uentes de facto excõicatos a iure et
ꝑcipue ab Dꝛonie. ꝓlilio ꝓpter le
sionẽ aut ꝓturbacionez ecclialtice li
bertat et ꝓpter ꝓlilia scelera ieodẽ
ꝓlilio ꝓsimili pena dãnata seu ab-
soluẽtes de fctõ excõicatos decimas
vl alia iura ecclesiastica detinentes
Quib9 absistentes vt seductoribus
aiaꝝ et puluillos ꝓsuentes sub cubi
tis reꝓbozꝝ. Omnib9 Cantuarie.
puincie ꝓfessoꝛib9 sub nobis ꝛ nris
coepis ꝓstituti districtius ihibemus
ne decetero man9 audeãt extendere
ad seducendos hoies p solutiõis lig
naculũ quod nouimus sine debita
satisfactõe et spali ꝓmissiõe archiepi
vl epi nõ tenere dũ sic i suis sceleri

bus ptinaces estimãtes nichilomi⁊ nus hmõi nõ tã pfessores q̃ foueãt diaboli pfessores peccare etiã grauis sime cũ cmunicant laltez tacite eis dem celerib⁹ plentire et sceleros in sua pfidia pfortare ¶ Dñ caueãt ip si ne i eodẽ cũ eisdẽ excõicatiõis laq̃ o i-voluãt. Cñ isup nos dudũ plura litatẽ bñficioꝝ sacrilege vlurpataz cohibere volẽtes Jnhibuerim⁹ sub pe na excõi. neõ fcõ ad tales qs̃ suis fur ti et sacrilegiis ptumaces man⁹ extẽ deret absoluendos. Quidam tamẽ sacerdotes baal, pocius q̃ domini saluatoris contrariuz facere pesũ⁊ serunt occidentes animas cristi sã⁊ guine redemptas euertantes eccle⁊ siasticam disciplinam. ¶ Jstos igitur quasi vulpes demolientes vi neas domini veraciter reputan⁊

tes sub pristina districtiõe ꝓcipim⁹ iterato quaten⁹ a talib⁹ absoluẽdis decetero abstineãt et eos ad renũci andũ beneficiis obtẽti illicite vel re/ tẽtis sollicite iducãt. Idem.

Retevea cũ iurta sacros cano nes pcã grauiora vt in cestus et similia q̃ quali vulgatissimã suo scandalo totã ꝓmouent ciuitatẽ sũt solemni penitencia castigãdi. Quo rundã tñ negligencia id agente hu iusmodi penitencia videt quali in obliuionẽ tradita et creuisse et p ꝓ/ sequens audacia hmõi facinora hor renda et flagicia ppetranda. Quo circa ꝓcipim⁹ vt hmõi penitẽcia so lemnis de cetero iponat scdm̃ cano nicas sanctiones Absolutionez eciã ab homicidio voluntario tã publico q̃ occulto solis epis reseruamus ex/

tra necessitat̃ articulũ p quod minoris itẽdim⁹ refrenare audiẽciã ꝛ nõ maioris i aliquo derogare. Idẽꝫ.

Licet a sanctis patrib⁹ iãpridẽ fuerit ordinatũ q̃ i quolibet decãnatu sit vnus rector vl̃ vicari⁹ litterature sufficienꝫ instructus et illustrat⁹ gracia fameqꝫ laudabilis assignatus ad cõfessiones rector̃ vicarior̃ et alior̃ sacerdotũ ac ministrorũ audiendas iniũgendasqꝫ penitẽcias vt sit mare fulile in templi introitu iuxta tẽpli tipici sacramẽta: Hoc tñ nõ fuit hactẽ⁹ cleri moribꝰ vsitatũ nõ sine multi dei iniurijs et sacramentor̃ ministraciõib⁹ et missaꝝ celebrationib⁹ q̃ execratiões populus diceretꝫ. Ordinationeꝫ aũt p dictaꝫ a consuetudine reuocãtes p̃sentim⁹ vt ipa in violabilit̃ de cetero

obleruet. Et hoc tñ minime ihibe ri itendim⁹ q̄n pollint p̄tacti li vo⁊ luerint ad alios cōes pñiarios dū tñ id ⁊ltat p sacramēto penetencie ⁊⁊ uolare. ¶ Sudbury.

¶ Onfelliones mulier extra ve lum templi audiantur et i p⁊ patulo quātū ad vllū nō quātū ad auditū. Moneant etiā laici stati in principio quadragesime ⁊kiteri. et cito post lapsū ne pcti sui pondere ad aliud trahāt. Item nullus sacer dos noie penitencie totalis vl parti alis missas plumat iniungere, con⁊ sulere tamen potest.

IN confessionib⁹ et p̄dicationi bus sepius laicis inculcet et p̄ cipue i maiorib⁹ solēnitatib⁹ quod ois ⁊mixtio maris et femine nisi p matrimōiū exculet ē mortale pec⁊

catū. ¶ Et si i hmōi salubris doctri ne sacerdos iuenē fuerit negligēs tāquā fornicator plenciens fornica tionib⁹ canonice puniat. ¶ Idem.

Confessiones ter i anno audi ant. ter i anno ꝓmunicari mo neātur. videlicet i palcha. i penteco ste. et natali dñi. ¶ Prius tñ ꝓparēt se p aliquā abstinēciā de ꝓlilio sacer doti faciēdā. Quicūqz vero semel i anno ad min⁹ ppio ꝓfessus nō fu it sacerdoti et ad palcha sacramētū eucharistie nō ꝓcipit nisi de ꝓlilio sa cerdoti duxerit abstinēdū. et viuens ab ingressu eccl'ie arceat. et moriens cristiana careat sepultura. hoc fre quenter i eccleśiis publicet.

In victoritate dei patris omni⁹ potentis et beate marie vir ginis et omnium sanctorum et pre

lenti ꝓlilij ex̄municam⁹ oēs illos
q̄ ecclesias suo iure maliciole priua
re p̄lumūt aut p̄ maliciā ꝓtra iusti
ciā libertatū earūdez ifringere vl̄ p̄
turbare contendūt. ¶ Item oēs il
los excōicationis innodamus sentē
cia q̄ pacez et trāq̄litatez dñi regis
et regni iniuriole pturbare p̄lumūt
et q̄ iura dñi regis in-iuste detinere
contendūt. Adicimus oēs etiā illos
simili sententia innodatos q̄ scien-
ter fallū testimonū phibent et phi
bere contendunt siue pcurāt. vel q̄
tales testes scient̄ pducūt vl̄ subor
nant i causa matrimoniali vbi li
licet agit̄ contra matrimoniū. vel
vbi agit̄ ad alicuius exheredationē
Item excōicamus oēs illos q̄ gra-
cia lucri odij. vel fauoris. vel alia
quacūqz de causa alicui maliciose

crimẽ iponũt· dñ infamatus sit a; pud bonos et graues vt sic saltẽ ei purgacio indicat· vel alio mõ gra; uet. ¶ Aduocatos quoqz excõicam⁹ oẽs q̃ in causis matrimonialib⁹ ma liciole exceptiões opponũt vl' oppo ni pcurãt ne matrimonia vera de; bitũ sortiãt effectũ. vel ꝓtra iusticiã pces⁹ esse diuci⁹ sulpẽdat Preterea oẽs illos sñia excõicacionis innoda mus q̃ vacãte ecclia maliciole oppo nũt vl' opponi pcurãt ꝓnat⁹ q̃li onẽ sic vez patronũ illi⁹ ecclie a col latiõe saltez illa vice defraudẽt. Ex cõicamus etiã oẽs illos q̃ gracia. lu cri· odij. vl' fauoris· aut aliter ꝓtẽp; nũt exeq̃ mãdatũ dñi regis ꝓtra ex communicatos editum claues eccle sie ꝓtẽpnẽtes. ¶ Stephanus.

Archidiaconi et ifra. Ad hec ecclesiastici ordis vtilitate pensata pariꝫ et honore decernim⁹ ne archidiaconi vl officiales eoꝝ sẽtencias excõicationis sulpensiõis vl interdicti in aliquẽ audeãt ꝓmulgare vbi excessus non est manifestus nisi monicione canonica ꝓcedẽte Si qs aũt ꝓtra ꝓmissa sñiaz excõicatiõis tulerit in quẽcũqz pene subiaceat ꝓ lateranẽsem ꝓsiliũ i tales ꝓmulgate. Pro sulpensiõe vero vl interdicti superioris arbitrio puniat quod etiã superiores obseruent. Bonifacius.

Preterea ꝓtingit interdũ qꝫ excõmunicati de mandato ꝓlatoꝝ sedñ regni ꝓletudinem captiet carceri mancipati aliqñ ꝑ regem aliqñ ꝑ vicecomitẽ aliosqz balliuos sine ꝓlensu ꝓlatoꝝ ad quoꝝ mãdatũ sic

raptoꝝ debeꝫ liberatio fieri nulla ſatisfactiõe pꝛstita liberanꝫ. Et pleriq; hmõi excõmunicati non capiuntur neqꝫ de huiuſmodi capiẽdis litteꝛe regie conceduntur. ¶ Nonnunquã etiã dicti rex vicecomitel et baliui et hmõdi excõmunicati et publice denũciati cõmunicant claues ecclelie ꝓtemnentes in ſubuerſionem eccleſiaſtice libertatꝫ et ſuaꝝ periculũ aiaꝝ. Huic ergo moꝛbo congruã volentes adhibere medelaꝫ. Statuimus quod excõicati ſic capti et taliter exeuntes de carcere ad maioꝛẽ detẽſtacionem liberatoꝝ et liberantiũ publece: et ſolemniter pulſatis campanis candelis accenſis excommunicentur et denuncientur excommunicati in locis in quibus ordinariis locoꝝ eoꝝdẽ videbiꝫ expedire.

vicecomites et alij balliui q eos li-
berauerint nō prestita satisfactōne ec-
clesie vl emēda excōicentur seruato
iure ordine et excōicati publice nū-
cient: Si aūt ptingat q lra plueta
de excōicato capiendo deneget cum
ipsā requri ptingat. In quo casu da-
ri debet scdm regni cōsuetudinē ap
probatā Moueat idez dns p platuz
pntantem capiendū q sup hoc scri-
bit q eā pcedat et faciat ptransire
Quod si nō fecerit ciuitates. castra
burgi. et ville quas habet i dioces
eiꝰ q sic scribit p epm scribentē sup
ponat ecclesiastico interdicto donec
negate littere tales cōcedāt et execu
cionē legitimā soliciāt. Contra cōi-
cātes vero cū excōicati pcedat scdm
censuram ecclesiastice disciplīne.

Idem.

ITem ꝓtra grauamia ⁊ iſtra. ¶ Statuimus vt apparitores ſeu bedelli archidiaconoꝝ. vl decanoꝝ ſentẽcias excõicacionis ſuſpenſionis vel interdicti p ſe nõ terãt neq; p alios latas denũcient niue ſpecialibꝫ lr̃is dñoꝝ ſuoꝝ. Et ſi ſecus p̃ ſumptũ fuerit ſentencie ſic late tp̃o iure nõ teneãt nec ſeruẽt cũ i veri⁊tate nõ ligent. Et pedelli q̃ ꝓta hoc fecerint ſtatutũ et honeroſi ſeu iuriioſi ſubdiꝫ dñoꝝ ſuoꝝ iuenti fuerit grauit̃ puniãt et grauati duplũ re⁊ſtituere teneant̃. ¶ Idem.

QVm lepꝫ domino regi et iuſticiariis eius falſo ſuggerat̃ quod p̃lati et iudices eccleſiaſtici iure patronat⁹, catallis et aliis ad foru regiũ ſpectantibꝫ cognoſcant in dñi regis p̃iudiciũ cũ idem prelati

et iudices sup decimil peccatis et ex-
cessibus suoꝝ subditoꝝ sue iurisdicti
ōis put ad eos ptinet exerceāt Mo
neant hmōi delatores et suggesto-
res iniqui vt a tali sugestione et de
latione desistant. ¶ Quod si ꝑlatos
iudices ecclesiasticos sic delatos dā
nificari seu vexari ꝓpter hoc plecu
larem ptātem ꝓtigerit hmōdi sug-
gestores et delatores excōicati publi
ce nuncient tanquam impugnato-
res ecclesiastice libertatis done de ex-
pensis damnis et iniurijs tam iu
dicib⁹ q̄ partibus ratione huiusmo
di suggestionis illate satisfecerint
competenter. ¶ Pecham.

Odm malū et infra. ¶ Precipi
mus cantua. puincie sacerdo-
tibus vniuersis vt omni die dominī
co sequente imediate post celebrati-

onẽ ꝯuales capitulꝫ exponant aper
te populo libꝫ ꝓmisso excõicationũ
sentẽcias q̃ sequũtur. Primo q̃dẽ
excõicant auctoritate oꝝñ. ꝓsilij a
cẽ memorie stephano archiepi cã
tuarien. celebrati omnes q̃ malicio
se ecclesias suo iure priuare ꝓsumũt
aut p malicią aut ꝓtra iusticią li
bertates eaꝝ infringere. aut pturba
re ꝓtendũt. Ex quo intelligimus
excõicacionis vinculo subiacere oẽs il
los q̃ lras mittant a quacũqꝫ curia
laicali impediendo pcessũ ecclesiasti
coꝝ iudicũ i causis q̃ p sacros cano
nes ad eoꝝ ecclesiasticũ ptinere nos
cũt. Item sedõ oẽs illi q̃ pacẽ et
trãq̃litatẽ dñi regis et regni iniurio
se pturbãt seu pturbare ꝓsumũt et
q̃ iura dñi regis in iuste detinere ꝓ
tendunt ex quo intelligimus excõi

tatos nō solū guerrarū sulcitātes errores· verū etiā latrōes publicos oēs pariter· ⁊ predones· ac quoscūqz regni iusticiā temere ipugnātes. ¶ Itē tercio excōicant vniuersi q̄ scienter fallā phibent testimoniū vl' phibere procurant vl' q̄ tales testes scienter pduxerint ad ipediendū iustū matrimoniū vel ad er hereditationē alicui⁹ hominis procurādā. ¶ Itē quarto excōicant oēs aduocati q̄ malitiole p quascūqz exceptiones veruz matrimoniū ipediūt ne affectū debitū sarciant vel i q̄bulcūqz causis et contra iusticiā quod pcellus eccle sie sulpendant. ¶ Item quinto excōicantur omnes illi q̄ gracia lucri odiū· vl' fauoris maliciole alicui crimē iponūt· vñ infamatus sit apud bonos et graues vel sic ei purgacio i-

dicat̃ ul̃ alio mõ grauet̃. ¶ Itẽ sexto excõicat̃ oẽs illi q̃ vacãte eccl̃ia ma liciose opponũt vel opponi ꝓcurãt q̃stionem de iure patronatus vt̃ ve rum a collatione illius eccl̃ie pa ꝛ tronũ laltez ipediũt illa vice. ¶ Itẽ septimo excõicantur oẽs illi q̃ ma ꝛ liciose cõtempnũt exequi mandatũ dñi regis de excõicatis capiendis vl̃ qui eoꝝ ipediũt captionem vel ꝓcu rant earũdez in iustã liberatiõnez ꝓtra decretũ eccl̃iasticę dilcipline. ¶ Item octauo excõicat̃ in cõsilio bone memorie octõboni oẽs illi qui ꝓ ipedimẽto pacis seu ꝓpolicione litiganciũ quicq̃ recipiũt donec ipꝫ sic receptum restituerint donatori. ¶ Item excõicantur per eũdez qui de domib⁹ manerijs granǧiis aut locis archiepoꝝ aut aliaꝝ eccl̃iasti

carū plonaꝝ ꝓtra ipsoꝝ volūtatem seu custodū rerū earūdē aliquid auferunt aut ꝓlumūt aut iniuriose cō tractant qua sentencia ligāt nec absolui possunt donec de iniuriis satisfecerint cōpetenter. ¶ Item excōicantur ab eodem q̄cūqz abstrahunt violenter res ad eccl̄iā vl̄ cimiteriū aut claustrū fugientes vel q̄ eis victū necessariū ꝓhibēt exhiberi vl̄ q̄ res alienas i locis eisdem depositas violēter asportant vl̄ asportari faciūt vl̄ q̄ asportacionem taliū facta nomine suo vl̄ a familiarib⁹ ratam habuerint vl̄ qui ad hāc publice vel occulte ꝓlilium prebuerint vel ꝓsenserint. ¶ Item excommunicati sunt ab omnibus archiepiscopis. et episcopis āglie omnes illi qui veniunt aut faciūt ꝓtra magn

cartam domini regis que per sedẽ apostolicam pluries est confirmata et approbata.

Superno dei munere informatus illustris rex anglie edwardus pacem ecclesie anglicane atq; regni cupiens firmiter obseruari. Nos et ceteros coepiscopos dicti regni olim lris suis rogauit vt oẽs malefactores pacis ecclesie atq; sui perturbatores. et violatores felões nec non felonũ manutentores ꝓpiratores. fallos iuratores assisis et iuratis coꝝ iusticiariis dñi regis scienter iurantes fallay ꝗrulay assũptores et manutentores et fautores eay. Per quos turbatiõẽs pacis et violationẽ libertatũ ac iuris ecclie atq; regni i ipo regno nõ ãbiguit̃ pcurari i singulis diocesibus ecclesiastica cõ

pelcent̃ cenlura tp̃os deliderans p
luis grauibus in his excellibus ma-
ioris excõicatiõis lentencia innoda
ri leu denũciatos excõicari publice:
Vnde nos pie mẽtis dicti regis imi
tacione laudabili excitati audaciaz
huiulmodi pfidoꝝ cõpelcere cupien
tes. Dẽs malefactores predictos ta
liter in posterũ in nostra Cãtuari.
puincia delinquentes scienter audo
ritate conlilij maioris excommuni
cationis lentencią volumus et pnũ
ciamus incurrere ipso facto quoruz
absolutionez locoꝝ ordinariis leu
sedibus ecclesiaꝝ cathedralitũ vacą-
tibus his q̃ iurisdictionem epilcopa
lem exercebũt ibidẽ preterq̃ in mor
tis articulo reseruamus ceteruz vt
hmõdi deliq̃enciũ facinora eo am
plius euincentur quo ipli deliquen-

tes excõmunicati solẽpnius fuerint nunciati hoc prouinciali cõsilio approbante. ¶ Precipimus q̃ omnes et singuli malefactores p̃dicti in singulis cathedralibus collegiatis et parochianis ecclesiis nostre prouincie ante dicte prima dominica quadragesime. et in festo corporis xristi. aliisq3 diebus festiuis et solemnibus ãnuatim excommunicati publice nũcientur in genere cuz intimatione reseruacionis absolutionis p̃dicte.

¶ Pecham.

Recipimus q̃ sentencie maioris excõicacionis promulgentur in ecclesiis. quater in anno. videlicet die dominica prima post festũ sancti Michaelis. Et die dominica in medio quadragesime. Et in festo sancte trinitatis. Et in die sã-

ti petri ꝙ dicitur aduincula candelis accensis . et pulsatis campanis cum cruce. et aliis solemnitatibus prout decet.

Quamꝝ exsoluentibus et ifrahuiusmodi declaramus pruisione silij siluā ceduā illā foreꝫ cuiuscūqz generis arboꝝ exñs i hoc habeat vt cedat et succisa rursus ex stipitib⁹ aut radicibus renascat ac ex ea decimā vtpote realē et p̄dialē baptismatib⁹ seu matricib⁹ ecclesiis ꝓsoluēdā. nec nō siluaꝝ possessores huiusmodi ad p̄staciōez decimarū lignoꝝ excisoꝝ in eis sicut fenibladoꝝ omnium censura ecclesiastica fore canonice compellendos etc.

¶ De pentẽ. et remissiõib⁹.

¶ Explicit opus Magistri wilhel⁹mi Lyndwode super constitucioẽs puinciales. ¶ Laus deo.

Incipitt tabula constitucionum prouincialium.

Item liber primus.

	Ignorãcia lacer.	pecham
De lũ	Altissimus	Idem
matri.	Quia i ptinencie	pecham
zti.ca.	Exterior habitus	Stradf.
	huius aũt plilij	Idem
De plt.	Statutũ et infra	Illipe
	Nullus rector	Edmũ.
De plue.	Eos qui	Edmũd
	In primis	Idem
De tpr	Quia quidem	Ricard'

bꝰ ordinã. Cum quanta Walterꝰ
De scrutinio i ordie facienda
Cum quanta Idem
De sacra pãni crismales Edmũ.
vnctione Sacerdotes Walterꝰ
Cum magna Idem
De sacra Cũ sacri crismati Pecham
mẽtiterã Confirmationes Idem
dis Sacerdotes Walterꝰ
Sacramẽtũ extre. Idem
De fide Quod i ꝓstitutiõe pecham
ꝑbiter. Ignorãcia sacer. Idem
Cum a iure Pecham
De cler. Cum quanta Pechaz
pegrinis Reuerẽdissi. lyno. Arũdel.
Et archidiaconi Stephãꝰ
De offi. Eisdem tẽporibꝰ Pecham
archidi. Sint ecclesiaꝝ Droñ.i.
Archidiaconi Idem

De offi· Ignorãcia lacer. pecham
arc. p̃lbi· Item cõmoueant Edmũ·
Prelbiterorum Oron̄.
De offi. Cum hostis Oron̄.
vicarii Qui autem Joẽi eod
Statuimus Oron.
De offi. Statuimus Oron̄.
ordinã. Item statuimus Bõifac.
De treuga et pace inter hoi.
Magna nobis Edmũ.
De trãsla· Ceterũ districti⁹ Oron̄·
De postal· Qm̃ p aduoca. Oron̄.
De pcu· Veloces ad audiẽ. Oron.
Exhorrenda pecham

Incipit Liber Secũdus

In caulis Oron̄.

	Quidã ruraliũ	Pechaz
Deiudi	Item oẽs illi	Mephã
ciis	Excullus et ifra	Stradf.
	Contingit aliqñ	Bõifac.
De foro	Circũlpecte agati	Idem
ꝓpetẽti	Diey iualelcens	Stradf.
	Excullis et ifra	Stradf.
	Animay ſaluti	Mephã
Defentis	Ad hec.	Idem
	Erſcripturis	Aſlipe
	In effabilis ⁊ ifr.	Cichelei
Deleqſt.	Anglicane eccſie	Idem
	frequẽs puerſoy	Stradf.
Deplũp.	Nelepra et infra	Oroñ.
	Prelenti ſtatuto	Oroñ.
Deiu.iu.	Euenit et infra	Bõifac.
	Preſbiteriſtipẽda.	Michel.
Deappel.	frequens diuer.	Stradf.
	Inconſilio oron.	Stradf.

Incipit liber tercius.

Ut clericalis ordo Droñ.
De vi. & honel. cle. Quamuis religi. Pecham
Exterior habit? Stradf.
Si qui clerici Ricard?
De cle. p̃iu. Cum ex eo Cichelei
Statuimus Droñ.
De cleri. Cum hostis Joē leod.
nō relidē. Preterea et ifra Pecham
In decimis Stradf.
De p̃bē. Quia iuxta Droñ.
& dignita. Audistis fratres Pecham
Quia iuxta Stepha.
De istitu. Cū secut apostō. Joē eo.
Exlolito curiu. Pecham
De p̃cel. Itē q̃ archidia. Stradf.
preben. Ne lepra et infra Droñ.

	Eluriens auaricie	Stradk.
De eccl. non ali.	A nostris	Bonifa.
	Ecclesiarum	Dron.
	Vt Secundum	Idē i eo.
De loca. ꝛ ꝯducto	Vt religi.	Dron.
	Vendentes	Pecham
	Licet	Stradk.
De pig.	Jubemus.	Edmū.
De dōac.	Cordis dolore	Strad.
De pecu lio.	Quia plerumqz	Stradk.
	Vt clericalis et if.	Dron.
	Cum viris.	Idēi eo.
	Religiosa sinceri.	Pecham
De testa mentis	Item oēs et ifra	Mephā
	Statutū bōe me.	Stradk.
	Item quorūdaz	Idem
De sepul turis.	Adeo quorūdā	Idem
	Quia sepe	Pecham
	Quia iter rectores	Wichille

De poch. Ad instar — Droñ.
2 al poch. Altissimus — Pecham
Quia quidam — Mephaz
Erroris dánabilis — Stradē.
De decī. Quáꝯ exsoluēti· — Mephaz
mis Jm moderate — Idem
Nñ ppt diuersas — Vichille
Nñ vt audiuim⁹ — Idem
De regu Caula ecclīastica — Idem
Quia nō nūquaz — Droñ.
De voto Sancti moniales — Pecham
2 voti redē. Nr iuxta scripc. — Drōn.
precipimus — Edmū.
Vt reatus — Droñ.
Quia nō nūquaz
De statu Ad hec quoniam
regula⁹ vt sedñ canōicas — Idem
rium Jubemus
Omnem a iure.

	Quoniã inꝛ alia	
	Sancti moniales	
	Plures iuenimus	Oroñ.
De reli.	Dñm religionum	Edmũ.
domib⁹	Ad hec districtus	Idem
	Cũ ledñ apostolũ	Oroñ.
De iure	Si aliquo euicẽte	Bõifac.
pronat⁹	Per nostram	pecham
	Vt lingula	Oroñ.
	Vt Archidiacoꝰ	Idẽ i eod
De cẽsi⁹	Itẽ ꝓtra graua.	Bõifac.
b⁹ ꝛ pcur.	Seua et milera.	Stradf.
	Quãuis lex natu.	Idem
	Item licet quis.	Idẽ i eo.
	Cum apparitoꝛ	Idem
	Ad excitandum	Oroñ.
	Sacerdotes	pecham
	Sanctũ et salubre	Idem.
	Ingratitudi. viciũ	Idẽ i eo.

	Altissim⁹ et infra	Idem
De cele-	Qm̃ lit i honestũ	Stradf.
bracione	Precipimus	Ricard⁹
missaꝝ	In celebratione	Edmũd.
	Linchiamina	Walter⁹
	Prelbiteri stipẽda.	Wichel.
	Estrenata et ifra	Sudburi
	Estrenata et ifra	Pecham
De bap	Circa sacramẽtũ	Illipe
tilma et	Quod in constitu.	Idem
ei⁹ affcũ	Baptisterium	Edmũ.
	Fontes	Idem
	Ad exemplum.	Droñ.i.
De rel.	Dignissimũ	Pecham
treñ sãc	Si rector ecclesie	Edmũd.
torum	Vt parochiani	Wichille
	Statuimus	Mephã
De ec.edi.	Licet parochiãi	Bõifac.
	Porro et infra	Idem

Vt inuadentibus Idem
Cõtigit aliquãdo Strad.
De ima. Accidit nouitate. Idẽ i eo.
ecclc. Seculi principes
Quia diuinis Idem
Sciat q cũ dubũ.
Ne cleri. Cũ viris religiosis Idem
vel mo. presenti decreto Droñ.

Incipit liber quartus.

De spõ. Matrimonium Droñ.
salibus Vbi nõ ẽ solenlus Edmũd
De sponsatione et ipu.
Quia ex cõtractib⁹ Mephã
De clamdestina desspõsacione
Hũana ꝯcupiscẽcia Strad.

Incipit liber quintus.

De accu. Sunt in quolibet Edmū.
Firmiter inhibem⁹ Dron.
De ly⁹ monia Preterea statui. Idē i eo:
Preterea venaliti Edmūd
Nulli liceat. Idem
Ne prelati ri. lu.
Vt ois cupiditās. Droñ.
De ma⁹ gistris. Reuerēdilli. lyno. Arundel
Quia insuper Idem
Periculosa res Idem
Preterea cum Idem
De here ticis Reuerēdil. lynodo Arundel
Item quia turpis
Nullus quoqz Idem
Finaliter quia
De apostā. Ad hec ne i mo.

De hil q̄ Preiea lūt nōmul. pecham
ti. oc. Feie ꝓmoneātur Edmū.
Si mulier mortua Edmū.
De hōici. Sacri prouilione Idem
De furti Prohibemus Dron.
De cle. ré. Statuimus Bōifac.
De eo q̄ Cum secundum pecham
furtiue ordines recipit.
De excel. Monemus. Edmū:
plator. Sacramētū pñte pecham
De priui. Ceterū et infra Dron.
Statuim⁹ et ifra Bōifa.
De pur; Clerici p luis cri. pecha;
gacione Item licet ⁊ ifra Stradf.
canōica Diffamati. Idem
Eterna lanctio Bōifac.
Ad hec et infra.
De penit Si aliqui Idem
Euenit

	Item statuimus.	
	Item inualuit	Pecham
	Qm̃ reus et ifra	Ilipe
	Qm̃ nonnũq̃	Stepha.
	Cũ sacramentũ.	Idem
	Habeat sacerdos	Pecham
	De penitenciis	Edmũ.
	Cum anima	Ricard⁹
	Presbiteri stipẽda.	Wichil.
De peni	Sacerdotes.	Walter⁹
tẽciis et	Prohibemus.	Idem
remillio	Cum Sepe	Idem
nibus.	Cum salubriter	Pecham
	Sacramẽtũ pñie	
	Preterea.	Idem
	Licet a sanctis.	
	Confessiones.	Sudburi
	In confessionib⁹	Sudburi
	Confessiones ter	Idem

Ex cõstitucionib⁹.
Auctori. dei ptis Stephã.
Vt archidiaconi. Oron.
De lẽtẽ Preterea ꝓtigit. Bõifac.
cia exco. Itẽ ꝓtra graua. Pecham
Cum Sepius. Bõifaci⁹
Cũ malũ et ifra. Pecham
Supno dei mune Stradf.
Precipim⁹ ad finẽ Idem
De verborum singna.
Quãꝫ ex soluẽtib⁹ Stradf

Explicit Tabula Constitucionum Prouincialium.

Opus p̄resens Fabricatum
est. Et diligenter correctum
per Wynandum de Worde.
Apud Westmonasteriū. In do
mo caxton. Anno Incarna
cionis Millesimo quadrin̄ge
tesimo nonagesimo sexto.
Vltima die May acabatūqz.

Gloria deo.

Robert Curzon
his book. 1831.
this is a remarkably
fine copy of this
very rare old book.